

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

YÜKSEK
LİSANS
TEZİ

4+4+4 EĞİTİM SİSTEMİ KAPSAMINDA
5.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAŞADIĞI
SORUNLARA İLİŞKİN ÖĞRENCİ VE
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ:BİR DURUM
ÇALIŞMASI

BEKİR AYDIN ULUER

EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ANTALYA, 2023

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

4+4+4 EĞİTİM SİSTEMİ KAPSAMINDA 5.SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN YAŞADIĞI SORUNLARA İLİŞKİN ÖĞRENCİ
VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ:BİR DURUM ÇALIŞMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bekir Aydın ULUER

Danışman: Doç. Dr. Süleyman KARATAŞ

Antalya, 2023

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek Lisans tezim olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel, ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanışımında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

Bekir Aydın ULUER

TEŞEKKÜR

Bu çalışmamda bana yol gösterip desteğini esirgemeyen, yüksek lisans eğitimim boyunca engin bilgi ve birikiminden yararlandığım, tüm öğrencileri için bir hocadan daha fazlası olduğunu her zaman hissettiren, danışmanım, değerli hocam Sayın Doç.Dr. Süleyman KARATAŞ'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyor ve sizin gibi değerli bir hoca ile tanışmış ve çalışmış olmaktan gurur duyuyorum...

Eğitim ve tez aşamasında bana olan inanç ve desteklerini hiç esirgemeyen çocuklarım Yiğit , Zeynep Mısra ve eşim Emel'e ithaf etmekten onur duyarım.

Bekir Aydın ULUER
Antalya, 2023

ÖZET

4+4+4 EĞİTİM SİSTEMİ KAPSAMINDA 5.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAŞADIĞI SORUNLARA İLİŞKİN ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI

ULUER, Bekir Aydın

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Süleyman KARATAŞ

Şubat 2023, 108 sayfa.

Çalışmamız kapsamında 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılı itibari ile uygulanmaya başlayan 4+4+4 Eğitim sistemi ele alınmıştır. Yeni sistemle beraber Türk eğitim sisteminde gerçekleştirilen değişiklikler ele alınarak bu değişikliklerin detaylı şekilde incelemesi yapılmıştır. Diğer yandan yeni sistemle ilişkili olarak eğitimin 2.kademesi olan ortaöğretim 5.sınıf öğrencilerine yönelik gerçekleştirilen değişimler de ele alınmıştır. Bu bağlamda 5.sınıf öğrenci ve öğretmenlerin, yeni sistemde karşılaştıkları zorluklar belirlenmiştir.

Çalışma beş bölüm olarak ele alınmıştır. İlk bölümde çalışmanın amacı, önemi, varsayımları belirtilmiştir. İkinci bölümde ise çalışmanın temelini oluşturan 4+4+4 eğitim sistemi, olumlu olumsuz yönleri, sistem hakkındaki görüşler, sistem kapsamında meydana getirilen değişiklikler ve sisteme dair detaylı açıklamalar belirtilmiştir.

Çalışma grubunu Antalya ilinde öğrenim gören ve çalışan, görüşme sorularını gönüllü olarak cevaplandırmak isteyen öğrenciler ve öğretmenler oluşmaktadır. Bu nedenle Mehmet Kemal Dedeman İlkokulunda öğrenim gören 10 öğrenci ve 10 öğretmen çalışmaya katılmışlardır. Çalışma kapsamındaki öğretmen ve öğrencilere önceden hazırlanmış sorular iletilmiş ve yanıtlar alınmıştır. Alınan yanıtlar doğrultusunda analizler yapılmıştır. Yapılan analizler neticesinde branş öğretmenleri 5. sınıf derslerine sınıf öğretmenlerinin girmesinin gerektiğini, hizmet içi eğitimin verilmesi gerektiğini savunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Sistem, 4+4+4, İlkokul, Öğrenci.

ABSTRACT
STUDENT AND TEACHER VIEWS ABOUT THE CONTENT OF 4+4+4
EDUCATION SYSTEM ON THE PROBLEMS EXPERIENCED BY 5 TH GRADE
STUDENTS: A CASE STUDY

ULUER, Bekir Aydın

Master Thesis, Department of Educational Sciences

Supervisor: Assoc. Prof. Süleyman KARATAŞ

February 2023, 108 pages

Within the scope of our study, the 4+4+4 education system, which started to be implemented as of the 2012-2013 academic year, has been discussed. With the new system, the changes made in the Turkish education system were discussed and these changes were examined in detail. On the other hand, the changes made for the 5th grade students of secondary education, which is the second level of education, are also discussed in relation to the new system. In this context, the difficulties faced by 5th grade students and teachers in the new system were determined.

The study is divided into five parts. In the first part, the aim, importance and assumptions of the study are stated. In the second part, the 4+4+4 education system, which is the basis of the study, its positive and negative aspects, opinions about the system, changes made within the scope of the system and detailed explanations about the system are stated.

The study group consists of students and teachers who study and work in Antalya and want to answer the interview questions voluntarily. For this reason, 10 students and 10 teachers studying at Mehmet Kemal Dedeman Primary School participated in the study. Pre-prepared questions were sent to the teachers and students within the scope of the study and answers were received. Analyzes were made in line with the responses received. As a result of the analyzes made, branch teachers argued that classroom teachers should attend the 5th grade lessons and that in-service training should be given.

Keywords: *Education, System, 4+4+4, Primary school, Student.*

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar LİSTESİ	vi
KISALTMALAR LİSTESİ	vii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem	3
1.2. Araştırmanın Amacı	6
1.3. Araştırmanın Önemi.....	6

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. 4+4+4 Eğitim Sistemi	8
2.1.1. 4+4+4 Sisteminden Önce Kullanılan Modellerin Avantaj ve Dezavantajları.....	14
2.1.1.1. 4+4+4 Sisteminin Avantajları ve Dezavantajları.....	15
2.1.1.1.1. 4+4+4 Uygulaması Üzerine Yapılan Değerlendirmeler.....	17
2.1.1.1.2. 4+4+4 Uygulamasıyla Neler Hedeflenmektedir?.....	18
2.1.1.2. 4+4+4 Uygulamasının Getirdiği Ek Sorumluluklar	21
2.1.1.3. 4+4+4 Uygulaması Öğretmenler Tarafından Ne Kadar Benimsenmiştir? ..	22
2.2. İlgili Araştırmalar.....	28

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli	41
3.2. Çalışma Grubu	41
3.3. Verilerin Toplanması	41
3.4. Verileri Çözümleme Yöntemleri	42
3.5. Araştırmanın Problem Cümlesi ve Alt Problemler	42

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Öğrencilerin 4+4+4 Eğitim Sistemine Genel Bakış Açıları İncelenmesi	46
4.1.1. Branş Derslerinin Eklenmesinden Memnun Olma Durumu	46
4.1.2. Sınıf Öğretmeninden Ders Almak İsteme Durumu.....	47
4.1.3. Öğrenciler Gözünden Öğretmenler 5. Sınıf Düzeyine İnebilme Durumu	49
4.1.4. Ödev Yapma Alışkanlığının Değerlendirilmesi.....	50
4.1.5. Beşinci Sınıf Öğrencisi Olarak En Çok Zorlanılan Konular	51
4.2. Öğretmenlerin 4+4+4 Eğitim Programıyla İlgili Görüşleri.....	53
4.2.1. 4+4+4 Eğitim Sistemine İlişkin Öğretmenlerin Genel Görüşleri.....	53
4.2.2. Sınıf Derslerine Hangi Grup Öğretmenin Girmesi Gerektiği Sorunsalı	54
4.2.3. Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Durumu	55
4.2.4. 5. Sınıf Öğrencilerinin Düzeyine İnebilme Durumu/Ders Anlatımı	57
4.2.5. Sınıf Öğrencilerine Ders Vermenin Öğretmenlere Kazandırdığı Deneyimler/Hangisinin Daha Yararlı Olacağı Sorunsalı	59

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç.....	61
5.2. Öneriler	67
5.3. Araştırmacılara Öneriler.....	68

KAYNAKÇA.....	69
----------------------	-----------

EKLER	74
--------------------	-----------

Ö Z G E Ç M İ Ş	75
------------------------------	-----------

BİLDİRİM.....	76
----------------------	-----------

İNTİHAL RAPORU.....	77
----------------------------	-----------

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 2.1 2012-2013 Eğitim-Öğretim Yılına Ait İlkokullar ve Ortaokulların Haftalık Ders Çizelgesi	10
Tablo 2.2 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı Haftalık Ders Saati Çizelgesi	11
Tablo 2.3 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı Ortaöğretim Kurumları Haftalık Ders Saati Çizelgesi	13
Tablo 2.4 İlkokullar ve Orta Okullar Haftalık Ders Çizelgesi (Zorunlu Dersler)	24
Tablo 2.5 İlkokullar ve Orta Okullar Haftalık Ders Çizelgesi (Seçmeli Dersler)	25
Tablo 4.1 Öğrenci ve Öğretmenlerin, 4+4+4 Eğitim Sistemine Bakış Açıları	44
Tablo 4.2 Branş Derslerinin Eklenmesinden Memnun Olma Durumu	46
Tablo 4.3 Branş Derslerinin Eklenmesinden Memnun Olma Durum Nedeni.....	47
Tablo 4.4 Sınıf Öğretmeninden Ders Almak İsteme Durumu.....	48
Tablo 4.5 Sınıf Öğretmeninden Ders Almak İsteme Durum Nedeni	49
Tablo 4.6 Öğrenciler Gözünden Öğretmenler 5. Sınıf Düzeyine İnebilme Durumu	49
Tablo 4.7 Ödev Yapma Alışkanlığının Değerlendirilmesi.....	50
Tablo 4.8 En Çok Zorlanılan Konular	52
Tablo 4.9 Öğretmenlerin 4+4+4 Eğitim Programıyla İlgili Görüşleri	53
Tablo 4.10 5. Sınıf Derslerine Sınıf Öğretmeninin Mi Branş Öğretmeninin Mi Girmesi Yararlı Olur?	54
Tablo 4.11 5. Sınıf Derslerine Sınıf Öğretmeninin Mi Branş Öğretmeninin Mi Girmesi Yararlı Olma Nedeni.....	55
Tablo 4.12 Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Durumu.....	56
Tablo 4.13 Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Durum Nedeni	57
Tablo 4.14 5. Sınıf Öğrencilerinin Düzeyine İnebilme Durumu/Ders Anlatımı	57
Tablo 4.15 5. Sınıf Öğrencilerinin Düzeyine İnebilme Durum Nedeni	58
Tablo 4.16 5. Sınıf Öğrencilerine Ders Vermek Öğretmenlere Nasıl Bir Deneyim Kazandırdı? Hangisinin Daha Yararlı Olacağı Sorunsalı	59

KISALTMALAR LİSTESİ

MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
STK	: Sivil Toplum Kuruluşları
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
Vd.	: ve diğerleri
Vb.	: ve benzeri
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
PISA	: Programme for International Student Assessment
MEBBİS	: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi

BÖLÜM I

GİRİŞ

Zorunlu eğitimin 8 yıla yükseltilmesi, öncelikle 1946'da beş yıllık ilk öğretimi üç yıllık orta öğretimle birleştirmek için toplanan Üçüncü Ulusal Eğitim Konseyi'nin gündemine alınmıştır. 5 Ocak 1961 tarihli ve 222 sayılı Kanun ile ilkokul ve ortaokul arasındaki ayırım kaldırılmış ve yerine “ilköğretim okulu” getirilmiştir. Daha sonra 1973 yılında 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun çıkarılmasıyla 7-14 yaş arası çocuklar için ilköğretim süresi 8 yıl olarak belirlendi. Bu yasa Türkiye’de ilk kez 8 yıllık temel eğitim sağlıyordu. Ancak, sekiz yıllık zorunlu ilköğretim başvurusu 16 Ağustos 1997 tarihinde 4306 sayılı Kanunla kabul edilmiştir. Aynı zamanda bu kanunagöre iki aşamadan oluşan ilköğretim (ilkokul ve ortaokul) yapılmaktadır. 8 yıldır dışarıda. Milli Eğitim Konseyi'nin 1-5 Kasım 2010 tarihlerindeki 18. toplantısında; “Zorunlu eğitim 13 yıl olmalıdır” görüşü sunulmuştur. Böylece 18. Milli Eğitim Kurulunun aldığı kararlarla dönemsel eğitime geçme isteği doğmuştur. Bu görüş bağlamında 30 Mart 2012 tarihinde çıkarılan 6287 Sayılı Kanun kapsamında zorunlu eğitim 4 yıllık ilkokul, 4 yıllık lise ve 4 yıllık lise olmak üzere 12 yıllık zorunlu eğitim şeklinde yeni bir sistem oluşturulmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı, yeni eğitim sistemi için benimsenen yasal normların gerekçesi olarak, 8 yıllık zorunlu eğitimde 6-7 yaş aralığında olan öğrenci ve ergenlik çağında bulunan öğrencilerin hayatlarında fizyolojik ve psikolojik değişimlerin meydana getirdiği sorunlu süreçler yaşayan 13-14 yaş aralığındaki öğrencilerin ortak eğitim alanını paylaşmasından dolayı oluşan problemleri, zorunlu eğitime yönelik kırsal kesimde birçok okulun fonksiyonlarının yetersiz kalması ve küçük öğrencilerin yatılı ve taşınmalı sistemle beraber yaşadıkları sıkıntıları gidermeyi göstermektedir.

Söz konusu sisteme yönelik gerçekleştirilen yasal düzenlemeler kamuoyunca uzun süreli bir tartışma konusu haline gelmiştir. Bu bağlamda ülkemizin köklü eğitim kurumlarının eğitim fakülteleri, sivil toplum kuruluşları, eğitim sendikaları, okul yöneticileri, öğretmenler, veliler, öğrenciler, medya organları ve muhalefet gibi birçok kesim, 4+4+4 olarak adlandırılan bu sisteme yönelik birtakım açıklama, eleştiri ve önerilerde bulunmuşlardır.

Diğer yandan 4+4+4 eğitim sistemine yönelik yapmış olduğu çalışmasında Kaya (2011), yaşları büyük olan çocukların küçük çocuklarla okul bahçesini paylaşma durumunun

küçük çocuklar açısından zor olduğu ve bu yaştaki çocukların koridor ve bahçelerde sıkça yaralanmaları, lavabo ve akıllı tahta gibi materyallerin küçük öğrencilere göre tasarlamadıkları için sorunlar yaşadıkları saptanmıştır. Buna ek olarak ilköğretim çocuklarının ve 8. sınıfta olan çocukların aynı bahçe ve koridorları paylaşma durumlarında yaşanan sorunları beraberinde getirdiği saptanmıştır.

Eğitim Birsen'nin (2013) yapmış olduğu bir araştırmada birinci yılını doldurmuş olan 4+4+4 eğitim programı için yapılmış olan değerlendirme ve izleme çalışmalarında görüşülmüş olan öğretmenler, veliler ve yöneticiler ilköğretim okullarında ortaokul ve ilkokulun ayrılmasını, aynı yaş gruplarının aynı okullara gitmesini ve koridor, sınıf ve bahçe gibi yerleri birlikte kullanmasını olumlu olarak karşılasalar da çalışmanın uygulanmış olduğu illerde ortaokul ve ilkokuldakilerin tam anlamıyla ayrıştırılmadığı gözlemlenmiştir. Buna ek olarak öğretmenlerin lise dönemini zorunlu şekle getirilmesini ve seçmeli olan derslerin uygulanmasıyla beraber ahlak ve din eğitimlerinin kuvvetlendirilmesini 4+4+4 eğitim programına bağlamışlardır. Yine aynı çalışmada Eğitim Birsen (2013) öğretmen, veli ve yöneticilerin çoğunluğu, seçmeli derslerin faaliyete geçirilmesini olumlu buldukları, Kur'an-ı Kerim ve Hz. Muhammed'in Hayatı adlı derslerinin özellikler velilerin olumlu bulduklarından söz etmişlerdir. Ayrıca 4+4+4 eğitim sisteminin kademeli bir şekilde yapılmasını 2010 döneminde MEB tarafından yapılmış olan Milli Eğitim Şurası'nın karar mekanizmasına dayandığını savunmuştur. Yapılmış olan literatür taramasında ise gelişim düzeyi yüksek olan çoğu ülkelerde öğretim sisteminin 4+4+4'le paralel bir şekilde, Japonya 6+3+3, Hollanda 6+2+4, Fransa 5+4+3 ve Rusya'da ise 4+5+2 şeklinde uygulandığını işaret etmiştir.

“İlköğretim Okullarında 1–5. Sınıflarda Yapılandırmacılık Yaklaşımına Göre Oluşturulan Eğitim Programlarının Uygulanmasında Öğretmen ve Yöneticilerin Karşılaştığı Sorunlar (Gaziantep İli Örneği)” isimli çalışmada Demir (2009), tarama modelini kullanarak araştırma konusu edinmiştir. Yapılmış olan analizler neticesinde ise öğretmenlerin hizmet süreleriyle programın genel felsefesi boyutu arasında ve öğretmenlerin, programla ilgili aldıkları hizmet içi eğitim sayısı ile programın tema boyutu ve programın genel felsefesi boyutu arasında anlamlı bazı farklar bulunmuştur.

Yine bir başka çalışmada ise Karadeniz (2012), “Öğretmenlerin 4+4+4 Zorunlu Eğitim Sistemine İlişkin Görüşleri” adlı çalışmada ilkokullarda hizmet veren öğretmenlerin yeni eğitim sistemine karşı görüşlerinin ne yönde olduğu saptanmaya çalışılmıştır. Çalışmanın neticesinde elde edilen bulgular çerçevesinde öğretmenlerin $\frac{3}{4}$ 'ünün yapılan bu sisteme karşı çoğu yönden tereddütlü ve çekimser yaklaştıkları görülmüştür.

Yapılan bir diğ er çalışmada “4 + 4 + 4 eğitim sisteminde tek bir sınıfın kullanımına ilişkin   retmen görüşlerinin değerlendirilmesi” adlı konuyu benimseyen Külekçi (2013), yeni eğitim sisteminin bütünleşmiş sınıf sistemiyle ortak sınıfta çalışan öğretmenlere göre olumsuz ve olumlu yanları incelenmiştir. Yapılmış olan analizler neticesinde ise yeni eğitim sisteminin karma sınıflardaki  ğrenci sayılarının azalması sebebiyle ufak bir olumlu etki yarattığını fakat okul çağındaki düşüşün büyük ölçülerde olumsuz etkilendiği saptanmıştır. Demir ve diğ erleri (2013) “4+4+4 Yeni Eğitim Sistemi’nin Yansımaları: Beşinci Sınıflardaki Eğitim-  retim Sürecinin Branş   retmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” adlı çalışmasında amaç olarak beşinci sınıftaki branş   retmenlerinin karşılaştıkları problemleri konu edinmiştir. Çalışma neticesinde ise branş öğretmenlerine yeni eğitim sistemiyle beraber hizmet içi eğitim verilmesi gerektiği saptanmıştır.

“Okul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre 2012 Yılında İlköğretim ve Eğitim Kanununda Yapılan Düzenlemenin (4+4+4) İlkokullarda Uygulanışı  zerine Bir Değerlendirme” adlı çalışmasında Adıgüzel (2013), ilkokul ve ortaokullarda yeni eğitim sisteminin yürütülmesi ile ilgili düzenlemelerin olumsuz ve olumlu yönlerini ve faaliyet esnasında idarecilerin ve öğretmenlerin karşılaştıkları problemleri amaç olarak seçmiştir. Yapılan analizler sonucunda ise idarecilerin eğitim durumlarına göre, alt boyutlar arasında farklılıklar g r lm ştir. Özellikle eğitim fakültesi mezunu okul yöneticilerinin diğ erlerine oranla daha olumlu düşündükleri sonucuna varılmıştır.

Alanyazında yine konuya ilişkin pek çok çalışma bulunmakta ve konunun güncelliğini koruması nedeniyle araştırmalara devam edilmektedir.

1.1. Problem

Türkiye birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da gelişmiş ülkelere örnek teşkil etmektedir. Günümüzde gelişmiş ülkeler denilince akla ilk gelen Amerika ve Avrupa  lkeleridir. Bugünün Avrupa eğitim anlayışı hem içerik hem de biçim olarak Orta  ağ Avrupa’sında ve Rönesans’ta eğitim anlayışından farklıdır. Avrupa’da modern eğitimin temellerinin 17. yüzyılda oluşmaya başladığını söyleyebiliriz. İşlam medeniyetinin sonuçları, orta  ağ eğitim metodolojisinde açıkça görülmektedir. Avrupa eğitimi, teorik olmaktan çok pratik bir model göstermektedir. Reform ve Rönesans gibi Avrupa’nın eğitim sisteminde büyük değişikliklerin başlangıcı olan olaylar, Avrupa eğitim sistemini moderniteye taşımıştır (Odabaşı, 2014: 77-79).

Avrupa Birliği'ne üye devletler; eğitim, kültür ve sosyal alanlardaki liderliği halen korunmaktadır. Avrupa Birliği'ne katılma sürecinde Birliğin Türk eğitim sistemini öğrenme koşullarına hazırlaması gerekmektedir. Altyapının hazır olması durumunda temel eğitim süresinin uzatılması, her alanda sosyal değişimi ve gelişimi destekleyen bir uygulama haline gelecektir. Bu anlayışa sahip ülkeler hep böyle çaba sarf etmişlerdir. Genel amaç, zorunlu eğitimin süresini 12 yıl ve 12 yıldan fazla artırmaktır.

Türk Eğitim Sisteminde ise Türk milli kültürü, milli eğitimin temel ilkesi olarak benimsenmiştir. Atatürk'e göre eğitimin temel ilkesi milli olmaktır. Atatürk bu anlayışla ilgili şunları söylemiştir: "Okul genç beyinleri, insana saygıyı, millet ve vatan sevgisini, şeref ve bağımsızlığı öğretir. Bağımsızlık tehlikeye girdiğinde, onu kurtarmanın en güvenli yolunu, yani uymayı kabul ederek bulacaktır"(İzgi, 1985: 272 Akt. Dönmez, 2006, s. 101). Yeni eğitim sisteminin oluşturulmasında önemli rol oynayan Heyet-i İlmiye'nin ilk toplantısı 15 Temmuz 1923'te, Bilim Kurulu'nun ikinci toplantısı 23 Nisan 1924'te ve üçüncü 26 Aralık 1925'te Bilim Kurulu (Erdoğan, 2009, s. 239). Bu toplantılarda, eğitimin tüm yönlerini tartışan bir eğitim stratejisi ortaya koymaya çalıştılar. 1924 yılında Birleşme Kanununun kabul edilmesiyle tüm eğitim kurumları Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlanmış, okullarda ve programlarda köklü değişiklikler gerçekleştirilmiştir (Demirel, 2015, s.12).

Devlet Planlama Teşkilatı 2006-2010 Bilgi Toplumu Strateji Raporu; Öğrenci ve öğretmenlerin eğitim sisteminde bilgi teknolojisini etkin bir şekilde kullanmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu strateji doğrultusunda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan FATİH projesinin uygulanmasına 2010 yılında başlanmıştır.

Fatih projesi, 21. yüzyılın becerileri olarak tanımlanan eğitim ve öğrenmede bilgi teknolojisi kullanımı, analitik düşünme, etkili iletişim, problem çözme, iş birliği ve fırsat eşitliği gibi becerileri öğrencilere kazandırmaya odaklanmaktadır. Bunun için öğretmenlere ve öğrencilere tablet dağıtılması ve eğitim sürecinde bilgi teknolojisi (BİT) ekipmanının etkin kullanılması planlanmaktadır. Bu süreçte eğitici e-içerik oluşturulmuştur.

MEB Stratejik Planı 2015-2019, bilgi toplumuna geçiş hedeflerine ilişkin öğrenci ve öğretmenlerin eğitim sisteminde bilgi teknolojilerini etkin bir şekilde kullanmalarının önemli olduğuna dikkat çekmektedir. Ancak internet ortamında doğru ve güvenilir bilgiyi ayırt etmenin zorluğu gibi nedenlerle bilgi kirliliğinin eğitim ve öğretimi tehdit eden faktörlerden biri olduğu ileri sürülmektedir (MEB, 2015, s.23). Ayrıca FATİH projesinin uygulanmasına ilişkin yönetici, öğretmen ve öğrencilerin görüşlerini ortaya koyan Öksüz'ün yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre, projeye inanılan ve en çok kullanılan bilişim teknolojisinin

BİT olduğu belirlendi. Interaktif beyaz tahta, slayt, video ve öğretmenler, proje uygulamasında en önemli rolü oynamaktadır. Araştırmanın sonuçlarına göre projede istenilen hedeflere ulaşılabilmesi için öğretmenlerin sürece etkin bir şekilde dahil edilmesi, her branş için işbaşı eğitiminin verilmesi ve konudaki yetkinliklerinin sağlanması gerektiği belirtilmektedir (Öksüz, 2018, s.18). Bu çalışmalar çoğu öğrencinin temel bilgi ve becerileri edinmeden istenilen düzeyde mezun olduğunu göstermektedir. Eğitim alanında yetkili kurumlar tarafından yapılan bilimsel değerlendirmelerden eğitim sisteminde bir kalite sorunu olduğu açıktır. Araştırmalar, Türkiye’deki eğitim kalitesinin küçük bir bölümde sunulduğunu ve tüm öğrenciler için geçerli olmadığını göstermektedir (Kalkınma Bakanlığı, 2014, s. 22). UNESCO’nun 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında “Kapsayıcı ve eşit kalitede eğitim sağlamak...” (UNESCO, 2015). SETA’nın eğitim raporu, yüksek gelirli ailelerin çocuklarının iyi okullara gittiğini ve üniversite giriş sınavlarını başarıyla geçtiğini belirtmektedir. Bu durumun, gelir düzeyi yetersiz çocuk aileleri ile eğitim imkanlarında eşitsizliğin artmasına neden olduğu belirtilmektedir. Bu Türkiye’deki herkes için eşit fırsatlar ile birleştiğinde, kaliteli eğitimi sağlamak için önemli iyileştirmelere ihtiyaç olduğunu göstermektedir (Gür ve Çelik, 2009, s. 40).

4+ 4 + 4 hükmü olarak bilinen devlet tarafından finanse edilen zorunlu eğitim, ihtiyaca göre eğitime erişimi iyileştirmek amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 12 yıla çıkarılmıştır. Bu hüküm doğrultusunda, eğitime erişimde öğrenci fırsat eşitliği araştırması MEB’in 2015-2019 Stratejik Planına dahil edilmiştir (SETA, 2017, s. 299). Aslında 11. Kalkınma Planı, tüm öğrencilerin eşit fırsatlarla eğitime erişimini sağlamayı ve tüm eğitim kurumlarının kalitesini artırarak okullar arası performans farkını azaltmayı amaçlamaktadır. Ayrıca amaçlardan biri de öğrencilerin fiziksel ve zihinsel gelişimine uygun bir eğitim ortamı oluşturmaktır (SBB, 2019, s.6).

Türkiye Cumhuriyeti’nin 100. kuruluş yılı olan 2023 tarihinin önemi büyüktür. Bu kapsamda ülkenin birçok alandaki hedefleri ile birlikte eğitim alanında stratejik hedefler belirlenmiş ve 2023’e odaklanmıştır. 2023 Eğitim Vizyonu, bir bütün olarak eğitim sistemini iyileştirmek için belirli hedefler belirleyen bir belgedir. Bu hedefler eylem planlarına ve stratejik planlara dönüştürülmüştür.

Türk Eğitim sistemi, 222 sayılı ilköğretim ve eğitim kanunu kapsamına eklenmiş olan 2012 Nisan tarihli 4+4+4 olarak adlandırılan sistem ile büyük bir değişime uğramıştır. Bu değişimle beraber eğitim politikalarının temel eğitim sürecini tek bir kademe içerisinde yer almasını engelleyerek, öğrencilerin yaş aralıkları ve fiziki özellikleri kapsamında kademeler

ayrılması modeli ele alınmıştır. Bu bağlamda öğrencilerin yaş aralıkları ve kişisel farklılıklarının ön plana alınmadığı düşünülmekte olan eski eğitim sistemiyle Türkiye'nin genç nüfusunun bilgili ve becerili yetişmesini sağlamak amacıyla bir değişim yoluna girilmiştir.

4+4+4 olarak adlandırılan bu yeni sistemle zorunlu eğitim 12 yıl olarak kararlaştırılmıştır. Bu değişim ile beraber eğitim değişen eğitim sisteminin iki temel ve önemli amacı bulunmaktadır. Bunlardan biri ülkemizin ortalama eğitim düzeyinin yükselmesini sağlamak diğeri ise eğitim ve öğretimin kişilerin ilgi ve yeteneklerine göre gerçekleştirilmesidir. Bu kapsamda ise 2012 yılında ilgili yasa ile Türk eğitim sistemi 4+4+4 olarak yeniden bir yapılandırma yoluna girmiştir.

Çalışmanın problem cümlesi 2012-2013 eğitim ve öğretim yılı ile beraber uygulamaya geçilen 4+4+4 eğitim sistemi dolayısıyla 5.sınıf öğrencilerinin yaşadıkları sorunların öğrenci ve öğretmenlere yönelik görüşleri nelerdir? Olarak belirlenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Çalışmanın temel amacını ise 4+4+4 eğitim sistemi kapsamında ilk ve ortaokul olarak ayrılan ilköğretim kademesinde gerçekleştirilen değişikliklerin 5.sınıf öğrenci ve öğretmenleri açısından karşılaşılan sorunların değerlendirilmesi oluşturmaktadır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Öğrenme stilleri, kapasiteleri ve hızları her bireyde farklılık göstermektedir. Dolayısıyla öğrenme süreci içerisinde de her bireyin öğrenme süresi de değişmektedir. Ayrıca, etkili ve verimli bir eğitim modelinin uygulanması, herkes öğrenebilmektedir. Ülkemizde 2012-2013 Eğitim Öğretim yılı ile beraber uygulamaya başlayan yeni eğitim sistemi ile beraber, Türk eğitim sisteminde köklü bir değişime gidilmiştir. Gerçekleştirilen değişikliklerden en önemlisi olarak kabul edilen durum ise eğitimin 3 kademe halinde ayrılmasıdır. Eğitimde gerçekleştirilen değişimlerin sonucunda meydana gelen çeşitli sorunların giderilmesi ve değişim kapsamında belirlenen hedeflere ne derece ulaşıldığının belirlenmesi için sistemin değerlendirilmesi ve değerlendirmeler sonucunda da geliştirilmesine gerek duyulmaktadır.

Eğitim programlarının uygulanması sırasında öncelik olarak öğretmen ve öğrenci görüşlerine gerek duyulmaktadır. 1960'lı senelerde İngiltere'de gerçekleşen ve daha

sonrasında da tüm dünyaya yayılmış olan eğitim reformların etkisiyle öğretmenlerin programların geliştirmeye yönelik rollerinin katkısının oldukça önemli olduğu belirlenmiştir. Modern dünyaya uyum sağlamak için eğitim sistemleri yenilenmeli ve geliştirilmelidir. Birçok araştırmacıya göre gelecek dönemlerde etkin ve verimli eğitim modellerinin ortaya çıkarılması için öğretmen ve öğrenci görüşlerinin ve bu görüşler kapsamında sundukları önerilerin de bir hayli önemli olduğu bilinmektedir.

Bu bağlamda 4+4+4 eğitim sistemi ile beraber 5.sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerinin sistem dolayısıyla yaşadıkları sorunların belirlenmesi hedeflenmiştir. Buna göre gerçekleştirilen bu çalışma ile beraber elde edilmiş olan bulgular kapsamında sunulan önerilerin de eğitim alanına olumlu yönde katkısı olacağı düşünülmektedir.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. 4+4+4 Eğitim Sistemi

4+4+4 Eğitim Sistemi, TBMM’de 30 Mart 2012 yılında kabul edilmiş, 6287 sayılı “İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılı kapsamında da uygulamaya geçilmiştir. Uygulamasına geçilen bu sistem beraberinde 8 yıl olan zorunlu eğitim de 12 yıla çıkarılmıştır. Söz konusu eğitim sisteminin iki esas amacı bulunmaktadır. Bunlar; toplumun ortalama eğitim süresinin yükselmesini sağlamak ve eğitim sisteminin bireylerin yetenek, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirilmesini sağlamaktır (MEB, 2012).

4+4+4 sistemi ile beraber yüksek öğretim öncesi eğitim üç aşamada ele alınmıştır. Sistemin adı doğrultusunda her eğitim aşaması 4 yıldan oluşmaktadır. Bunlar; ilköğretim, ortaokul, lise şeklindedir. Sistemle beraber 66 ayını dolduran çocuklar, yasal olarak okula başlarken, 61-66 ay arasında yer alan çocuklar da velilerinin uygun görmesi ve izni kapsamında okula başlamaktadır (MEB, 2012). Okula başlama yaşının öne alınması, eğitim-öğretime ilk kez başlayacak olan çocukların sürece yönelik “hazırbulunuşlukları” konusunda da birtakım soruların ortaya çıkmasına yol açmıştır. Akıllarda soruların oluşmasına neden olan bir diğer husus ise sistemle birlikte ilköğretime yönelik yapılan müfredat çerçevesinde yabancı dil eğitiminin 2. Sınıf programına alınmasıdır.

4+4+4 sisteminden bir önceki sistemde yer alan ilk kademe olan ilköğretim, bu sistemle beraber ilköğretim ve ortaokul olarak iki kademeye ayrılmaktadır. Bu bağlamda 4. Sınıf ilköğretim kademesinde bulunmaktadır. Yeni sistemle beraber gerçekleştirilen bu kademe değişimi doğrultusunda 4.sınıf ders işleme modelinde de değişime gidilmesine yol açmıştır. Söz konusu değişimler arasında Müzik dersi de bulunmaktadır. İlkokullarda müzik dersinin sınıf öğretmeni tarafından işlenmesi, 4. Sınıf müzik dersi işlenişini de direkt olarak etkilemektedir. Bu dersin işlenmesi sınıf öğretmenlerine devredilmiş, okullarda müzik öğretmenlerinin olması ve hatta yeterli sayıda ders saatleri bulunmamasına rağmen bu ders müzik öğretmenleri tarafından işlenememektedir. Özel yeteneğe dayanan derslerde (müzik, görsel sanatlar ve beden eğitimi dışında) Din kültürü ve ahlak bilgisi ve İngilizce dersleri de eskiden olduğu gibi branş öğretmenleri tarafından gösterilmesinde bir değişiklik

yapılmamıştır. Yeni sistemden önceki sistemde olduğu gibi ilkokulda her sınıf seviyesinde Müzik dersi saati 1 saat olarak devam etmektedir.

Diğer yandan 5.sınıfların ortaokul aşamasında bulunmasıyla beraber daha önce bu sınıflara eğitim veren sınıf öğretmenlerinin sayısının fazlalaşması durumu ise alan değişikliği gibi bir konunun gündeme gelmesine neden olmuştur. Nitekim de şartları uygun olan öğretmenler alan değişikliği yapma hakkına sahip olmuşlardır.

4. Sınıf kapsamında Müzik dersi ele alındığında ise bir önceki sistemde de olduğu gibi 1 saat zorunlu dersler arasında yer almış ve ders işlenişinde de öğretmenler serbest bırakılmıştır. Uygulanan yeni sistemde 5.sınıfların ders saatlerinde artış yapılmış ve programa da seçmeli dersler eklenmiştir. Bu bağlamda öğrenciler, yetenek ve ilgileri kapsamında 1 saatten daha fazla ilgili dersleri alma imkânı sunulmuştur. Örnek olarak zorunlu 1 saatlik müzik dersi, 2-4 saat daha fazla ders alma imkanının verildiği gösterilebilir.

2012-2013 Eğitim-Öğretim yılı itibariyle uygulanan 4+4+4 eğitim sistemi kapsamında 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında 5.sınıflara yönelik yeni bir uygulama oluşturulmuştur. Bu bağlamda 81 ilde belirlenen 620 okulda pilot uygulama olarak tasarlanan bu yeni model ile beraber 5.sınıflar İngilizce eğitim ağırlıklı olarak hazırlık sınıfı niteliği kazanmıştır. Yeni modelde hazırlanan ders programında zorunlu ders olarak İngilizce dersi 15 saat verilirken, Matematik dersi 4 saat, Türkçe dersi 6 saat, Sosyal Bilgiler ve Fen ve Teknoloji dersleri 3'er saat, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi de 2 saat şeklinde tasarlanmıştır. Ayrıca bu programa göre Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi dersleri zorunlu ders kapsamından çıkarılmış seçmeli ders kapsamı içerisinde yer almıştır (MEB, 2017).

Seçmeli derslerin ilgi ve yeteneklerine göre 6,7 ve 8. sınıflarda yer alması, programda yüksek öğretim için öğrenci seçimine esas alınan derslerin yanı sıra, önemi artırmış gibi görünmektedir. Yeteneğe dayalı kursların oranı sistem içerisinde kalabileceğini göstermektedir. Eski sistemde haftalık ders saati 1-8 sınıf aralığında 30 saatken yeni sistemle beraber 1.2.3.4. sınıflarda 30, 5-6 sınıflarda 36, 7ve 8. Sınıflarda ise 37 saat olarak değiştirilmiştir (MEB, 2012).

Tablo 2.1 2012-2013 Eğitim-Öğretim Yılına Ait İlkokullar ve Ortaokulların Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER			SINIFLAR							
			İlkokul				Ortaokul			
			1	2	3	4	5	6	7	8
ZORUNLU DERSLER	Türkçe		10	10	8	8	6	6	5	5
	Matematik		5	5	5	5	5	5	5	5
	Hayat Bilgis		4	4	3					
	Fen Bilimleri				3	3	4	4	4	4
	Sosyal Bilimler					3	3	3	3	
	İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük									2
	Yabancı Dil			2	2	2	4	4	4	4
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi					2	2	2	2	2
	Görsel Sanatlar		1	1	1	1	1	1	1	1
	Müzik		1	1	1	1	1	1	1	1
	Oyun Ve Fiziki Etkinlikler		5	5	5	2				
	Beden Eğitimi ve Spor						2	2	2	2
	Teknoloji ve Tasarım								2	2
	Trafik Güvenliği					1				
	Rehberlik ve Kariyer Planlama									1
	İnsan Hakları Yurttaşlık ve Demokrasi					2				
ZORUNLU DERS SAATLER TOPLAMI			26	28	28	30	28	28	29	29
SEÇMELİ DERSLER	Din,Ahlak Ve Değerler	Kuranı Kerim(4)					2	2	2	2
		Hız Muhammedin Hayatı(4)					2	2	2	2
		Temel Dini Bilgiler(2)					2	2	2	2
	Dil ve Anlatım	Okuma Becerileri(1)					2	2		
		Yazarlık ve Yazma Becerileri(4)					2	2	2	2
		Yaşayan Diller ve Lehçeler(4)					2	2	2	2
		İletişim ve Sunum Becerileri(1)							2	2
	Yabancı Dil	Yabancı Diller(4)					2	2	2	2
	Fen Bilimleri ve Matematik	Bilim Uygulamaları(4)					2	2	2	2
		Matematik Uygulamaları(4)					2	2	2	2
		Çevre ve Bilim(1)							2	2
		Bilişim Teknolojileri ve Yazılım(4)					2	2	2	2
	Spor ve Sanat	Görsel Sanatlar(4)					2/4	2/4	2/4	2/4
		Müzik(4)					2/4	2/4	2/4	2/4
		Spor ve Fiziki Etkinlikler(4)					2/4	2/4	2/4	2/4
		Drama(2)					2	2		
		Zeka Oyunları(4)					2	2	2	2
	Sosyal Bilimler	Halk Kültürü(1)						2	2	
		Medya Okuryazarlığı(1)							2	2
		Hukuk ve Adalet(1)						2	2	
		Düşünme Eğitimi(2)							2	2
Seçilebilecek Ders Saati Sayısı							8	8	8	8
SERBEST ETKİNLİKLER			4	2	2					
TOPLAM DERS SAATİ			30	30	30	30	36	36	37	37

Diğer yandan değiştirilen ve birbirinden farklı ders saatlerinin olması, özellikle taşınmalı eğitim kapsamında olan okullar için giriş ve çıkış saatlerine yönelik çeşitli sorunları meydana getirmiş, bu nedenle de sorunların giderilmesi açısından 8.sınıflar da dahil

olmak üzere ortaokul kademelerinin ders saati bir süre sonra 35 saat olmak üzere yeniden düzenlenmiştir. (Bkz. Şekil 2.2.).

Tablo 2.2 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı Haftalık Ders Saati Çizelgesi

DERSLER			SINIFLAR							
			İlkokul				Ortaokul			
			1	2	3	4	5	6	7	8
ZORUNLU DERSLER	Türkçe		10	10	8	8	6	6	5	5
	Matematik		5	5	5	5	5	5	5	5
	Hayat Bilgis		4	4	3					
	Fen Bilimleri				3	3	4	4	4	4
	Sosyal Bilimler				3	3	3	3		
	İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük									2
	Yabancı Dil			2	2	2	3	3	4	4
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi				2	2	2	2	2	2
	Görsel Sanatlar		1	1	1	1	1	1	1	1
	Müzik		1	1	1	1	1	1	1	1
	Oyun Ve Fiziki Etkinlikler		5	5	5	2				
	Beden Eğitimi ve Spor						2	2	2	2
	Teknoloji ve Tasarım								2	2
	Trafik Güvenliği					1				
	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım						2	2		
	Rehberlik ve Kariyer Planlama									1
	İnsan Hakları Yurttaşlık ve Demokrasi					2				
ZORUNLU DERS SAATLER TOPLAMI			26	28	28	30	29	29	29	29
SEÇMELİ DERSLER	Din,Ahlak Ve Değerler	Kuranı Kerim(4)					2	2	2	2
		Hız Muhammedin Hayatı(4)					2	2	2	2
		Temel Dini Bilgiler(2)					2	2	2	2
	Dil ve Anlatım	Okuma Becerileri(1)					2	2		
		Yazarlık ve Yazma Becerileri(4)					2	2	2	2
		Yaşayan Diller ve Lehçeler(4)					2	2	2	2
		İletişim ve Sunum Becerileri(1)							2	2
	Yabancı Dil	Yabancı Diller(4)					2	2	2	2
	Fen Bilimleri ve Matematik	Bilim Uygulamaları(4)					2	2	2	2
		Matematik Uygulamaları(4)					2	2	2	2
		Çevre ve Bilim(1)							2	2
		Bilişim Teknolojileri ve Yazılım(4)							2	2
	Spor ve Sanat	Görsel Sanatlar(4)					2/4	2/4	2/4	2/4
		Müzik(4)					2/4	2/4	2/4	2/4
		Spor ve Fiziki Etkinlikler(4)					2/4	2/4	2/4	2/4
		Drama(2)					2	2		
		Zeka Oyunları(4)					2	2	2	2
	Sosyal Bilimler	Halk Kültürü(1)					2	2	2	2
		Medya Okuryazarlığı(1)							2	2
		Hukuk ve Adalet(1)						2	2	
		Düşünme Eğitimi(2)							2	2
Seçilebilecek Ders Saati Sayısı							6	6	6	6
SERBEST ETKİNLİKLER			4	2	2					
TOPLAM DERS SAATİ			30	30	30	30	35	35	35	35

Yeni sistem ile birlikte okullar, ilkokul (4), ortaokul (4) ve lise (4) olmak üzere 3 kademeye ayrılmıştır. Yeni sistemin hedeflediği yenilikler çerçevesinde belirlenen değişimlerden biri de geniş yaş aralığını daraltarak ilkokul ve ortaokul yaş gruplarının okul alanlarını ortak kullanmamalarını sağlamak olarak belirlenmiştir. Ancak fiziki koşulları elverişsiz olan okullarda bu durumu uygulayamamaktadır.

İlkokuldan ortaokula geçiş süreci içerisinde yapılan değişikliklerden bir diğeri de İmam Hatip Ortaokullarının faaliyete geçmesidir. Öğrenciler kendi istekleri bağlamında ilkokul eğitimini tamamladıktan sonra İmam hatip Ortaokullarında eğitim alabilme hakkına sahiplerdir. Söz konusu okullarından bağımsız ortaokul olarak faaliyet göstermesi önceliğe alınacak ve bu durumun mümkün olmadığı durumlarda da imam hatip liseleri kapsamında kurulabilmektedirler (MEB, 2012).

Yeni eğitim sistemi ile beraber lise kademesinde gerçekleştirilen en büyük değişiklik ise 4 yıllar ortaöğretimin zorunlu eğitim kapsamında olmasıdır. Örgün eğitim görmek istemeyen öğrenciler açık liselerden eğitimlerini sürdürmek zorundadırlar. Lise kademesinde 2017-2018 eğitim-öğretim yılında gerçekleştirilen bir diğer değişiklik de müzik ya da görsel sanatlar derslerinin seçmeli olarak tercihe bırakılması ve ders saati 2 olarak belirlenmiştir. Ayrıca 9.sınıfta seçilmiş olan dersler ne ise sonraki eğitim öğretim yılında da değiştirilmeden devam edecektir (MEB, 2017).

Tablo 2.3 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı Ortaöğretim Kurumları Haftalık Ders Saati Çizelgesi

DERSLER			9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	Türk Dili ve Edebiyatı		5	5	5	5
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi		2	2	2	2
	Tarih		2	2	2	
	İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük					2
	Coğrafya		2	2		
	Matematik		6	6		
	Fizik		2	2		
	Kimya		2	2		
	Biyoloji		2	2		
	Felsefe			2	2	
	Birinci Yabancı Dil		4	4	4	4
	İkinci Yabancı Dil		2	2	2	2
	Beden Eğitimi ve Spor		2	2	2	2
	Görsel Sanatlar/Müzik		2	2	2	2
Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü		1				
ORTAK DERS SAATLER TOPLAMI			34	35	21	19
SEÇİM DERSLERİ	Dil ve Anlatım	Türk Dili ve Edebiyatı(2)			3/5	3/5
		Diksiyon ve Hitabet(1)			1	1
		Osmanlı Türkçesi (3)	2	2	2	2
	Fen Bilimleri ve Matematik	Seçmeli Temel Matematik(2)			2	2
		Seçmeli Matematik(2)			6	6
		Seçmeli Fizik (2)			4	4
		Seçmeli Kimya(2)			4	4
		Seçmeli Biyoloji(2)			4	4
		Astronomi ve Uzay Bilimleri(1)	1/2	½	1/2	1/2
		Matematik Tarihi ve Uygulamaları(3)		2	2	2
		Fen Bilimleri Tarihi ve Uygulamaları (3)		3	3	3
	Sosyal Bilimler	Seçmeli Tarih(1)			2/4	2/4
		Türk Kültür ve Medeniyet Tarihi(1)			2/4	2/4
		İslam Kültür ve Medeniyeti(1)	2	2	2	2
		İslam Bilim Tarihi(1)		2	2	2
		Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi(1)				2/4
		Seçmeli Coğrafya(2)			2/4	2/4
		Psikoloji(1)			2	2
		Sosyoloji (1)			2	2
		Mantık (1)			2	2
		Bilgi Kuramı(1)	1 / 2			
		Demokrasi ve İnsan Hakları(1)	1	1	1	1
		İşletme (1)			2	2
		Ekonomi(1)			2	2
		Girişimcilik(1)			1	1
		Yönetim Bilimi(1)			2	2
		Uluslararası İlişkiler(1)	2	2	2	2
	Din,Ahlak Ve Değerler	Kur'anı Kerim(4)	2	2	2	2
		Peygamber Eendimizin Hayatı(4)	2	2	2	2
		Temel Dini Bilgiler(2)	1/2	1/2	1/2	½
	Yabancı Diller ve Edebiyatı	Seçmeli 1. Yabancı Dil(4)	2/4	2/4	2/4	2/4
		İkinci Yabancı Dil (4)	2/4	2/4	2/4	2/4
		Yabancı Diller Edebiyatı(4)	1/2	1/2	1/2	1/2
	Spor ve Sosyal Etkinlik	Seçmeli Beden Eğitimi ve Spor(4)	2	2	2	2
		Sosyal Etkinlik	1/2	1/2	1/2	1/2
	Güzel Sanatlar	Seçmeli Görsel Sanatlar(4)	2	2	2	2
		Seçmeli Müzik(4)	2	2	2	2
	Bilişim	Seçmeli Sanat Tarihi(1)	2	2	2	2
Drama(1)		1	1	1	1	
Bilgisayar Bilimi(2)		2	2	2	2	
Proje Hazırlama(1)		1/2	1/2	1/2	½	
Seçilebilecek Ders Saati Sayısı			5	4	18	20
SERBEST ETKİNLİKLER			1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ			40	40	40	40

Yukarıda yer alan çizelgede de belirtildiği gibi müzik dersi her ne kadar ortak ders olarak bulunsun da görsel sanatlar dersi ile kendi aralarında seçmeli ders konumu devam etmektedir. Seçmeli derslerin belirtildiği noktada bulunan (4) ifadesi, müzik veya görsel

sanatlar dersinden birinin seçilmesi ile beraber sonraki senelerde de değiştirilmeden devam edeceğini belirtmektedir.

2.1.1. 4+4+4 Sisteminden Önce Kullanılan Modellerin Avantaj ve Dezavantajları

Eğitim sistemi açısından ülkemizde daha önceki dönemlerde kullanılan iki sistem yer almaktaydı. Bunlardan ilki üç kademeli eğitimidir. Yani bir önceki sistemdir; kesintisiz 8 yıllık zorunlu temel eğitim sistemidir.

Daha sonra 1983 Ekim ayında “İlköğretim ve Eğitim Kanunu” kapsamında gerçekleştirilen değişiklik ile beraber ilköğretime başlama yaşı 6 olarak değiştirilmişse de iki öğretim yılı sonra uygulamada meydana gelen çeşitli sorun ve aksaklıklar dolayısıyla bu sistemin uygulaması kaldırılarak okula başlama yaşı yeniden 7’ye yükselmiştir (Şahin, 2006).

Zorunlu temel eğitim; 6-14 yaş arası çocuklar için 8 senelik ilköğretim okullarıdır. İlköğretimin ilkokul kademesinde temel eğitimin yanı sıra bilişsel ve sosyal becerilerin kazanılması hususunda da eğitim verilmektedir. Birtakım branş dersleri haricinde öğrencilerin tüm dersleri sınıf öğretmenleri tarafından gösterilmektedir. 6.7.8 sınıflarda ise derslere branş öğretmenleri girmektedir. *“Çocuklar bu sistemin getirmiş olduğu uygulamalarla birlikte bir taraftan hayata hazırlanırken, diğer yandan ortaöğretim kurumları için gerekli bilgi ve becerileri kazanmaya çalışmaktadır.”* (Şahin, 2006).

Eski sistemde uygulanan eğitim modeliyle birlikte öğrenciler okula devam etmek zorunda kalmakta, ortaokul diploması almak zorundadırlar. Bu sistem, bütün olarak bir yaş aralığının en az ortaokul mezunu olmasını sağlayan bir model niteliğindeydi. Söz konusu eğitim sisteminde öğrencilerin açık ortaokula devam etmek istemeleri ve buna doğrudan kayıt yaptırmaları yeni sistemdeki gibi kolay bir durum değildi. Açık ortaokulu bitirebilmek için tek bir koşul aranmaktadır; zorunlu eğitim yaşının geçmesi. Dolayısıyla öğrencilerin okula ve eğitime devamını sağlayan esasen avantajlı bir eğitim sistemi özelliğini taşımaktadır.

Diğer yandan bu sistemin en büyük dezavantajı ise 6-14 yaş arasındaki çocukların ortak okul bahçesinde vakit geçirmeleri, ortak tuvaletleri kullanmasıdır. Okul içerisinde en büyük sorunlardan biri küçük yaştaki öğrencilerin devamlı olarak tuvalet izni istemeleridir. İhtiyaçlarını gidermek için ders esnasında izin isteyen küçük öğrenciler teneffüslerden ziyade ders esnasında vakit bulmaktadırlar. Bunun nedeni olarak da kendilerinden büyük öğrencilerin tuvalet kullanımlarından dolayı hem vakit bulamamak hem de onlardan çeşitli nedenler ile korkmalarıdır.

2.1.1.1. 4+4+4 Sisteminin Avantajları ve Dezavantajları

Yeni sistem içerisinde pek çok avantajın bulunmasının yanı sıra çeşitli dezavantajlar da yer almaktadır. 60-66 ay arasındaki çocukların okula başlaması veli isteğine bırakılması hususu ile beraber 66 ayını dolduran ve daha üstünde olan öğrencilerin velileri rapor alma suretiyle okula gönderilmesine engel olmakta, dolayısıyla da bu durum büyük sorunların meydana gelmesine yol açmaktadır. Bu sorunlardan en önemlisi rapor alarak 1 yıl sonra okula başlayan çocukların akranlarından büyük olarak sınıfta kendisinden daha küçük çocuklar ile beraber eğitim alacaktır. Böylece çocuklarda gelişimsel açıdan çeşitli sorunlar ortaya çıkabilmektedir.

4+4+4 eğitim sistemi, okul öncesi dönem için de bazı sıkıntıların oluşmasına neden olabilmektedir. Birçok kreş yeni sistem dolayısıyla kapanmak zorunda kalmıştır. Kreş çağına gelen çocukların anasınıflarında eğitime başlaması, anasınıfı yaş ortalamasının da düşmesine sebebiyet vermiştir. Ayrıca anasınıfı çağına olan çocuklar da birden ilköğretim öğrencisi durumuna gelmiştir. *“Öğretmenler daha oyun çağındaki bu yaş grubuna, okuma-yazma ve bazı aritmetik işlemleri öğretme konusunda çekince yaşamaktadır.”* (Şahin, 2006).

“30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla 37 – 48 ay arasındaki çocukların anaokulu veya kreşlerde 48 – 66 ay arasındaki çocukların ise ana sınıflarında okul öncesi eğitim almaları sağlanmıştır.” Ancak veliler bu yaştaki çocuklarını okula gönderme hususunda istekli olmamaktadırlar. Esasen velilerin büyük bir kısmı 37 ay ve üstü çocukların eğitime başlaması konusunda ikilem içerisinde kalmaktadırlar.

Diğer yandan yeni sistemle birlikte branş öğretmenleri açısından büyük bir açıklık oluşmaktadır. Bununla beraber “Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi” ile “Yabancı Dil” branş öğretmenlerine de ihtiyaç artmaktadır. Yeni sistem, sınıf öğretmenleri açısından da sorunlar oluşturmaktadır. *“4+4+4 şeklindeki model, çoğunlukla sınıf öğretmenlerini norm fazlası durumuna düşürmesi beklenmektedir.”* Eğitim konusu dinamik ve çok yönlü bir yapıya sahip olması açısından devamlı olarak tartışma konusu olmuş ve olmaya devam edecektir. Çünkü eğitimin devamlı şekilde tartışma konusu olması, sistemlerin güncel kalmasını ve sistemi dinamik tutmasını sağlamaktadır.

Avrupa’da gelişmiş ülkeler baz alındığında Fransa’nın 36 ayını dolduran çocukların anaokuluna başladıkları karşımıza çıkmaktadır. Ülkede çocuklar 72 aydan sonra da ilköğretime başlamak zorundadır. Diğer yandan Belçika’da anaokulu eğitiminin 3 yıl olduğunu dile getirebiliriz.

“İsveç, Danimarka, Kanada, Norveç, Almanya, Hollanda, Finlandiya, İtalya, ABD ve İsviçre’de öğrencilerin yüzde 95’i anaokuluna gitmekte ve eğitim almaktadır.” Türkiye’de ise anaokulu eğitimine başlamada oranların düşük olduğu belirlenmektedir. MEB’in 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılı istatistikleri göz önüne alındığında “okullaşma” oranının eğitimin tüm aşamalarında arttığı görülmektedir. Bu bağlamda “okullaşma oranı” okul öncesinde %26,6’dan %27,7 olarak; ilkokul

%98,8’den %99,5 olarak; ortaokul %93’den %94,5 olarak ve liselerde ise %70’den %76,6’a yükselmiştir (Şahin, 2006).Yeni sistemle beraber 60-66 ay yaş aralığında olan çocukların ilkokula başlaması ile beraber küçük yaş okullaşma oranında da artış gerçekleşmiştir. Türkiye’nin de diğer gelişmiş ülkeler gibi küçük yaş eğitime önemvermesi açısından bu durum oldukça önemli bir gelişmedir.

Yabancı dil eğitimi, yeni sistemle kapsamında ilkokul 2.sınıfta işlenmeye başlamaktadır. Bu modelle beraber dil eğitiminin erken yaşa çekilmesi ülkemiz bireylerinin yabancı dilleri iyi kullanabilen bireyler yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Birden fazla dile sahip bir nesil yetiştirme bu model ile beraber daha kolay bir şekilde gerçekleştirilecektir. Bunun yanı sıra kesintisiz 12 yıl eğitime devam eden öğrencilerin tercih ettikleri alanlara eğitimin farklı kademelerinde gidebilme imkânı sağlamıştır. Bu bağlamda meslek liseleri bünyesinde ortaokullar açarak mesleğe yönelmeyi tercih eden bireyleri çok daha erken yaşlarda eğitime imkânı sağlayacaktır. İş dünyası da bu sistemle beraber daha nitelikli ve eğitilmiş ara elemanlara sahip olacaktır.

Bu yeni sistem meslek liseleri bakımından yeniden bir altın çağ niteliğini kazanmaktadır. Eski sistemler kapsamında uygulanmış olan yanlış modeller neticesinde birçok meslek lisesinin kapanmak zorunda olan bölümlerine bu model yeni bir nitelik kazandıracaktır. *“Bu sistem sayesinde katsayı farklılığı da ortadan kalktığı için eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması bakımından büyük bir önem taşıdığı görülmektedir.”* (Şahin, 2006).

12 yıl kesintisiz eğitimin uygulanması, avantajlarının yanı sıra bazı büyük sorunlara da yol açabilmektedir. Bu büyük sorunlar içerisinde bulunan en önemlisi ise yaş grupları arasında bulunan dengesizliktir. 6-14 yaş grubu arasındaki çocukların, daha önce belirtildiği gibi aynı okul bahçesi içerisinde oyun oynaması, öğrencilerin yaralanma ve sakatlanmalar yaşaması konusunda çeşitli problemleri beraberinde getirmektedir. Yaşları büyük olan öğrencilerin küçük öğrenciler ile beraber eğitim görmesi onları psikolojik olarak olumsuz etkilemekteydi. “Pedagojik açıdan çok daha uygun olan, 6-10 yaş grubunun bir kurumda, 11-

14 yaş grubunun başka kurumda eğitim alması bu sistemin avantajı olarak karşımıza çıkmaktadır.” (Paşam, 2013).

Bu yeni sistemle beraber “Ağaç yaşken eğilir” atasözüne uygun şekilde olumlu sonuçların elde edileceğine inanılmaktadır. Öğrencilerin yeni sistem bağlamında küçük yaşlarda ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yetiştirilmesi okumaktan zevk duyar bir seviyelere gelmesi hedeflenmektedir. Böylece eğitim kurumları öğrenciler açısından mutlu oldukları ve güzel vakit geçirdikleri bir mekân haline gelecek ve okullarda çok daha fazla zaman geçirme isteğine gireceklerdir. Kendi istekleri ve sevdikleri derslerden eğitim almanın da mutluluğunu yaşamak öğrencilere ayrı bir sevinç katacaktır.

Yeni sistemin önemli ve büyük avantajlarından biri de okul yöneticilerinin alanlarında uzmanlıklarına göre belirlenmesidir. Örneğin bir ilkokul öğretmeni ortaokul ya da lise yöneticiliğine seçilmeyecektir. Bu durum da eğitim yöneticiliği bakımından oldukça önemli bir gelişmedir. “ *Yeni sistem, din eğitiminin önünü açtığı için çok büyük bir önem taşımaktadır.*” (Paşam, 2013). Bu uygulama kapsamında öğrenciler seçmeli olarak dini eğitimler alabilmelerinin yanı sıra bu eğitimi imam hatip ortaokullarına giderek de devam ettirebileceklerdir.

2.1.1.1.1. 4+4+4 Uygulaması Üzerine Yapılan Değerlendirmeler

Yeni sistemin uygulanması bağlamında gerçekleştirilen değerlendirmelere ve literatüre göz atıldığında bu sistemin temel yapısının oluşturulmadan hazırlanması konusu ön plana çıktığı görülmektedir. Çeşitli eğitim sendikaları ve STK’lar, eğitimin 5+3+3 şeklinde uygulanması gerekliliğini vurgulamışlardır. Bu gerekliliğinde eski temellere dayandığını ifade etmektedirler. Ancak yeni sistemin temelinin olmamasından da herhangi bir şikâyet dile getirmemişlerdir.

Sistem kapsamında yönetici görüşleri ele alınarak değerlendirme gerçekleştirildiğinde eğitimin kademelere ayrılması olumlu bir model olarak belirtilmektedir. Ancak “*uygulamanın sadece İmam Hatip Liseleri ile sınırlandırılmış olmasını ise tarafsız bir eğitim-öğretim anlayışına gölge düşürdüğü inancını taşımasına neden olmaktadır.*” (Paşam, 2013).

Ayrıca bu görüşlerin yanında uygulama değerlendirmesini gerçekleştirmek için belirli bir zamanın olması gerektiğini düşünen eğitim yöneticileri içerisinde bazıları da görüşlerini dile getirirken vurguladıkları nokta “Değerlendirme için dönütlerin alınması gerekir, her yenilikte bazı sıkıntıları yaşamak normaldir.” (Paşam, 2013). Dolayısıyla uygulama açısından zaman ve geri bildirimlerin olması gereklidir. Küçük öğrenciler ile büyük öğrencilerin aynı

ortamda olmamalarının sağlandığı olumlu ya da olumsuz yönleri ancak sisteme yapılan geri bildirimler sayesinde sağlıklı bir şekilde değerlendirilebilir.

2.1.1.1.2. 4+4+4 Uygulamasıyla Neler Hedeflenmektedir?

Yeni sistemin içerdiği hedeflere yönelik MEB tarafından 2012 yılında bir uygulama kılavuzu hazırlanıp yayımlanmıştır. Söz konusu soru cevap kılavuzu incelendiğinde, dünya çağında uygulamalardan örneklerin yer aldığı görülmektedir. Dünyadaki eğitim süreleri ile ülkemiz eğitim sürelerinin karşılaştırılması yapılarak uygulama hedeflerine yer verilmiştir.

“Eğitim uygulamalarını dünyadaki diğer uygulamalarla kıyaslandığında ülkelerin çoğunda 11-12 yıl arasında olduğunu görülmektedir. Türkiye’de ise yetişkin nüfusun eğitim süresi (6-6,1) yıl oranında olduğunu görmekteyiz. Yani gelişmiş dünya ülkeleri ile Türkiye’nin eğitim süresi arasında tam yarı yarıya bir farkın olduğunu görmekteyiz.” (MEB Uygulama Kılavuzu, 2012).

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler, nüfusunun tamamının eğitim düzeyini yükseltmek için büyük bir çaba içerisinde dirler. Ayrıca belirli yaş aralığında olan nüfusunu eğiterek hepsini üniversite mezunu yapmak için de gerekli önlemleri almak ve çalışmalarını da bu yönde ilerletmektedirler. Avrupa ülkelerinin nüfuslarına bakıldığında hemen hemen tüm ülkelerin en az lise mezunu düzeyinde olmaları açısından çalışmalar yürüttükleri görülmektedir. Türkiye’de ise bu oranlar oldukça düşük seviyelerdedir. Özellikle kız çocuklarını okula gönderme konusunda gerçekleşen bazı sorunlar günümüzde eskisine oranla daha az seviyelerde olsa da varlığını sürdürmektedir. Buna karşılık olarak ülkemizin okullaşma oranı da sürekli olarak artış göstermektedir. Ülkemizin her ilinde yer alan üniversiteler sayesinde gençlerin daha kolay yüksek eğitim almaları sağlanmaktadır. Nüfusun büyük bir kısmının üniversite eğitimi alması için de çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.

“Değişik kademeler arasında seçmeli dersler olması öğrencilerin ve vatandaşların eğitimden beklentilerini, sosyal ve kültürel açıdan taleplerini karşılamak için bir adım olacaktır.” (MEB Uygulama Kılavuzu, 2012). Bu sayede ise öğrenciler kendi istekleri doğrultusunda seçim yaptıkları alanlarda eğitim alma ve yetişme imkanına sahip olacaklardır. Öğrencilerin ilgi duydukları ve sevdikleri alanlarının keşfedilmesi ise busistemle beraber daha da kolaylaşacaktır. “Öğrenciler sporda, sanatta veya başka bir alanda yetenek sahibi ise veya bu alanların birinde kendini geliştirmek istiyorsa 5. sınıftan itibaren bu imkânın kendisine verildiğini görmekteyiz.” (MEB Uygulama Kılavuzu, 2012)

Gerçekleştirilen bu düzenleme sayesinde getirilen bir diğer yenilik de eğitime kademelere ayrılmış bir nitelik kazandırılmasıdır. Daha önce de dile getirdiğimiz gibi ilk kademe yıl ilkokul, ikinci kademe yıl ortaokul ve son kademe olan yıl lise olarak belirlenen bu sistemler, farklı okullarda hizmet verilmesi amaçlanmaktadır. Eğitim hizmeti verilirken de öğrencilerin yetenekleri kapsamında kademeler arasında geçiş yapabilme imkânı sağlanarak sistem içerisinde bir esnekliğin oluşması konusunda çalışmalar yapılmaktadır.

“Yasada yapılan değişimle ilköğretim yaşı 6-13 olmuştur. Eylül ayı sonu itibarıyla 5 yaşını doldurmuş, 6 yaşına girmiş bütün çocukların ilkokula başlamalarına fırsat verilmektedir.” (MEB Uygulama Kılavuzu, 2012). Dolayısıyla öğrencilere erken yaşlarda okula başlama fırsatı tanınmaktadır. Dünyadaki uygulamalar çerçevesinde ülkemizde de bu sistemle beraber bir paralellik elde etmektedir. Diğer yandan yeni sistemle beraber çocuklar gelişmişlik seviyelerine göre ayrıldıklarından dolayı da yaşaralığında meydana gelen sıkıntılar ile karşılaşılma durumu da ortadan kaldırılmıştır. Bu bağlamlardan ele alındığında bu sistemin kademeler halinde ayrılması büyük bir avantaj sağlamaktadır.

Yeni uygulamanın birden hayatımıza girmesi ile beraber sistem, çoğu yönden eleştiri almıştır. Özellikle eğitim sendikaları, STK’lar, memur birlikler gibi topluluklar, sistemin avantaj ve dezavantajlarını belirtmişlerdir. İfade edilen eleştirilerden birisi de bu sistemle beraber ilkokuldan sonra öğrencilerin açık öğretime geçiş yapabilmesidir. Bu model ile ilkokuldan sonra öğrenci velilerinin, öğrencileri okula göndermeyerek açık öğretime yönlendirmesi bir eksiklik olarak kabul edilmektedir. Öğrencilerin okulagitmek yerine çıraklığa verilmesi ve çocuk işçi sayısının artış yaşanacağı düşünülmektedir.

Diğer yandan eleştirilerden biri de öğrencilerin okula uyum sağlaması konusundadır. Öğrencilerin bu sistemle beraber beslenme sıkıntılarının yaşandıkları, okula gitmek için sabahları erken saatlerde uyanmak zorun olmalarından dolayı kahvaltı yapamadıkları günlerin olduğu belirtilmektedir. Bu eleştiri içerisinde okullarda iki öğretim modelinin uygulanması da etkilidir. “*Derslerin uzun zaman dilimine yayılması nedeniyle ikili öğretim yapan okullarda gece geç saatlere kadar sürmesi olumsuzluk olarak görülmüştür.*” (Paşam, 2013). Bu gibi sebeplerden dolayı da öğrencilerde sıkılma durumunun meydana gelmesi, ayrıca öğretmen açıklarının seçmeli dersler için kapatılamaması büyük bir sorun olarak belirtilmektedir.

Yeni sistem branş öğretmeni açığının oluşmasının yanı sıra derslik sayısında da ihtiyaçların ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bu sebepten dolayı birtakım okullar ikiliöğretime geçmek zorunda kalmıştır. Bu ise modelin uygulanmasında bazı sorunların meydana gelmesine neden olmaktadır. Esasında normal öğretime geçmeye teşvik eden sistem, birçok

okulun ikili öğretim sistemine geçmesine yol açmıştır. Bu gibi sorunların giderilmesi için de bakanlığın tüm okulları normal öğretime geçirecek bir biçimde yatırım planlaması yapmasına gerek duyulmaktadır.

“MEB’e ayrılan yatırım bütçesinin ilkokul ile ortaokul öğrencilerini ayrı ayrı olarak farklı okullarda öğrenim görmelerini sağlayacak düzeyden uzak olmasıdır.” Öğrenciler bu yeni sistem ile beraber, eğer okullar ikili öğretim yapıyorsa ya sabah okula erken saatlerde gelecek ya da akşam geç saatlerde okuldan ayrılacaktır. Bu durum ise öğrencilerin beslenmesi konusunda bazı dengesizliklerin yaşanmasına neden olmaktadır. Böylece öğrencilerin düzgün bir kahvaltı yapamadan okula gelmesi, dengesiz ve sağlıksız şekillerde beklenmeleri, derslere geç kalmaları yeni sistemin olumsuz özelliklerinden biri olarak ele alınmıştır.

Yeni sistemle beraber kadro sorunları da oluşmaktadır. Bu sorunun sayısal verileri ele alındığında o dönem itibari ile 26bin civarında olduğu görülmektedir. “Ortaokullardaise ders saatleri yüzde 23 artmaktadır. 2012-13 Eğitim-öğretim yılında, ilköğretimde kadrolu öğretmen sayısı sadece yüzde 6 artmaktadır. 2013-14 Eğitim-öğretim yılı için ders saatleri 37’den 35’e indirilmiştir” (Gürol, 2004). Bu durum ise o dönem okullarda kadrolu olarak görevli olan öğretmen sayılarını ders saatlerindeki artışı karşılık verecek şekilde bulunmuyordu.

“Eğitim etkinliklerinin belirli amaçları vardır. Eğitim sistemi asıl amaçlarına sadece öğrencide istenilen öğrenmelerin sağlanmasıyla ulaşmaktadır.” (Gürol, 2004). Sistemle beraber öğrenciler kendi tercihleri olan alanlarda eğitildiklerinden dolayı olumlu davranış kazanmaları da kolaylaşmaktadır. Dolayısıyla sistem bu yönü ile avantaj sağlamaktadır.

Bu sistemle beraber özellikle öğrenciler, 2.sınıf ve 5.sınıfta oldukça önemli değişimler yaşamaktadır. 2.sınıfta ilk kez sınıf öğretmenlerinden başka bir öğretmen derslerine girip yabancı dil öğretmeye çalışacaktır. Diğer yandan 5.sınıfta ise okul değişimi ile beraber arkadaş ortamlarının değişmesi de oldukça önemli bir gelişmedir.

“Okul değişikliği, branş öğretmenlerin derslerine girmesi ve onlarla tanışma, seçmeli dersler gibi birçok değişkene öğrencileri hazırlamak ve çıkabilecek sorunları çözme açısından önem taşır.” (Gürol, 2004). Öğrencileri bu gibi durumlara hazırlamak için öğretmen ve öğrenci velilerine büyük roller düşmektedir. Öğrencilerin yaşadıkları bu geçiş evrelerini sağlıklı ve sorunsuz bir şekilde gerçekleşmesi için onlara değişim konusunda bilgiler verilmesi ve onları hazırlama oldukça önemli bir husustur.

Yeni sistemle beraber öğrenciler kendi yaş aralığında olan öğrenciler ile beraber okul bahçesi ve ortak okul alanlarını paylaşmaktadırlar. Böylece öğrencilerin gelişimini etkilemesi

açısından önemli bir gelişmedir. Bundan önce çekingen ve bedensel ihtiyaçlarını giderme konusunda büyük öğrencilerin olması nedeni ile korkan öğrenciler bu sayede kendilerine karşı güven duymaktadırlar. Ortaokul öğrencileri ise kendilerinden yaş olarak küçük olan öğrenciler ile beraber okulun ortak bahçesinde oyun oynama ve vakit geçirme sorununda kurtulmaktadırlar. Dolayısıyla da olası yaralanma ve sakatlanmaların da önüne geçilmiştir.

4+4+4 sistemi ile beraber okullarda bu sistemin uygulanması açısından birtakım sorunlar meydana gelmektedir. *“Eğitim örgütünde yaşanacak olumlu ya da olumsuz her türlü değişim, yetiştirdiği bireyleri de etkileyebilecektir.”* (Beycioğlu ve Arslan, 2010). Bu sorunlar ele alındığında büyük bir kısmının seçmeli dersler ile ilgili olduğu görülmektedir.

“Seçmeli derslerin program yapımında sıkıntılara neden olduğunu özellikle grup oluşmayan seçmeli derslerde ders programı yapmanın çok zor olduğu görülmüştür.” (Paşa, 2013). Bu ve benzer durumların meydana gelmesi eğitim sisteminde yer alan sorunların artış göstermesine sebebiyet vermektedir. Eğitim sistemi içerisinde yer alan sorunlardan örnek olarak ise *“Yirminci yüzyılda bilim ve teknolojiye hızlı değişim ve dönüşümle meydana gelen yeni gereksinimler ve küreselleşme olgusu üstüne eklendiği zaman sistemde bir tıkanıklık ve verimsizlik oluşmaktadır.”* (Gedikoğlu, 2005).

Ayrıca okul yöneticileri bu sistemin uygulanması ile birlikte birçok eksikliğin meydana geldiğini vurgulamaktadır. Bu eksikliklerin birçoğunu ise ekonomik unsurlar oluşturmaktadır. Ekonomik açıdan meydana gelen eksiklikler ise okullar ve velilere maddi yükümlülükler getirmektedir.

“Okul tabelaları ve mühürler gibi birçok etkenin olmadığı ve ödenek konusunda da yoksun olduğu belirtilmektedir. Yöneticiler yönetmeliklerde boşluk olduğu için bir düzenleme yapılması gerektiğini de söylemektedirler.” (Paşam, 2013).

2.1.1.2. 4+4+4 Uygulamasının Getirdiği Ek Sorumluluklar

Okulların kademeler halinde ayrılması, okul yönetimi açısından kolaylık sağlamaktadır. Ancak fiziki şartlar neticesinde aynı bina içerisinde hem ilkokul hem de ortaokulun yer alması da büyük sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Ayrıca çeşitli okullar İmam Hatip Liselerinin orta kısımlarının da bir diğer seçenek olarak açılmasını, okul bahçe ve ortak kullanım alanları ve diğer tüm unsurlar açısından sorunların oluşmasına neden olmuştur.

“İlkokullarda branş öğretmenlerinde yaşanan eksiklikler idareciler açısından sıkıntılar yaşanmasına neden olmaktadır.” (Paşam, 2013). Benzer bir durum ortaokul için de geçerlidir.

Branş öğretmenleri açısından oluşan kadro açığı derslerin ya boş geçmesine ya da ek ders karşılığı öğretmen görevlendirilmesi ile de idarecilerin derslere girmesi ile ancak çözüme ulaşılmaya çalışılmaktadır.

Bireylerin erken yaşlarda okula başlaması, okullarda temizliğe daha çok önem verilmesi gerekliliğini de beraberinde getirmiştir. Çocukların yetişkinlere nazaran daha çabuk hasta olabildiği ön plana alınarak okulların hijyeni ve temizliği için ek sorumluluk ve yeni kaynakların bulunması zorunluluğu oluşmuştur. Özellikle anasınıfları ile 1.sınıf öğrencileri bu uygulamadan olumsuz bir şekilde etkilenmişlerdir.

“Eğitim sürecinin zorunlu olması nedeniyle öğrenci ve velilerin daha yakından tanınması gerekmektedir. Özellikle yönlendirme için gerekli olmaktadır.” (Paşam, 2013). Dolayısıyla seçmesi dersler bakımından bu durum oldukça önemlidir. Öğrenci ve ailelerini tanımak ve onları seçmeli dersler konusunda yönlendirmek büyük bir önem taşımaktadır.

Genellikle öğrenciler tarafından seçilmesi gereken bazı dersler, veliler tarafından seçilmektedir. Bunun yanı sıra birçok okulda seçilen seçmeli dersler uzman öğretmenlerin bulunmaması da alan dışı öğretmenlerin derslere girmesini ve ders akışı ve işleyişinin sağlıklı bir şekilde ilerlemesine neden olmaktadır. Bu uygulama ile beraber dersler akşam saatlerine sarkmış ve yöneticilerin de planlama yapması açısından çeşitli zorluklar yaşamasına sebebiyet vermiştir.

2.1.1.3. 4+4+4 Uygulaması Öğretmenler Tarafından Ne Kadar Benimsenmiştir?

Yeni sistemle beraber öğretmenler de bu sisteme ayak uydurmaya çalışmışlardır. Bu yeni sistemle beraber okulların kademelere ayrılması öğretmenler tarafından olumlu şekilde karşılanmıştır. Nitekim genel anlamda ilkokul yaşında bulunan çocuklar ile ortaokul yaşında bulunan çocukların ortak alanları kullanması daha önce ifade edildiği gibi birçok sorunlara yol açabilmekteydi. Böylece yeni sistem sayesinde küçük öğrenciler ortak alanları daha verimli kullanmaktadır. (Paşam, 2013).”

“Bazı yöneticiler sınıf öğretmenlerinin olumsuz yönde etkilendiğini, branş öğretmenlerinde bir değişikliğin olmamasından dolayı, branş öğretmenlerinin sistemidaha çok özünsediği yönünde görüş belirtmektedir. Bahsedilen bu uygulama ile beraber branş öğretmenleri, ilköğretimden ayrı bağımsız bir yapıya sahip olan ortaokullarda öğretim verecek olmasından dolayı da sisteme karşı olumlu bir görüşe sahiptirler. Ancak sınıf öğretmenleri ise kadro fazlası durumuna düşmelerinden dolayı olumsuz yaklaşmaktadır. Yeni sistemin ilk dönemlerinde medyada devamlı olarak öğretmenlerin mağdur olacağı yönünde haberlerin

bulunması, öğretmenlerin moral bozukluğu yaşamasına yol açmaktadır. Bu ise sisteme uyum sağlama konusunda çeşitli problemlerin yaşanmasına neden olmuştur.4+4+4 sisteminin altyapısının oluşturulmadan uygulamaya konulması nedeni ile çok sayıda eleştiri yapılmıştır. Eğitimciler, öğretmenler, yöneticiler gibi kişiler sistemin hazırlanma aşamasından kendi görüşlerinin alınmaması nedeni ile sisteme karşı çeşitli eleştiriler de bulunmuşlardır. “Öğretmenler okula başlama yaşının 72 ay olmasından yanadır. Norm fazlası duruma düşmek ve yer değişikliği yapmak zorunda kalmak öğretmenin huzurunu bozmaktadır (Paşam, 2013).” Sistemin uygulandığı sırada, beklenildiği gibi 60-66 ay aralığındaki çocukların birçoğu ailelerinin hazırladıkları dilekçeler ile beraber kayıtlarını ertelemişlerdir. Bu bağlamda sistemden beklenen amacın da tam olarak gerçekleşmediği görülmektedir. Bu durumun bir getirisi olarak çoğu sınıf öğretmeni norm fazlası durumuna da düşmüştür.

Yeni sistemle beraber gerçekleştirilen değişimlere göz atıldığında ise öncelikle ifade edilmesi gereken husus, daha önceki bölümlerde bahsedildiği üzere zorunlu eğitim 8 yıldan 12 yıla yükseltilmesidir. Bu sistem kapsamında ilkokullarda 2-4.sınıf programları değişmeden okutulmaya devam etmekteyken, 1.sınıf programında değişimler yapılmıştır. Bu değişimlerin nedeni okula başlama yaşının öne çekilmesinden kaynaklanmaktadır. İlkokullar, öğrencilerin çevreye olan duyarlılıklarının artmasını sağlayacak, okuma yazma becerilerinin öğrenilip geliştirilmesini sağlayan, hayata karşı temel kuralların öğrenildiği eğitim kademesi niteliğini almıştır. Bu kademede serbest etkinlikler ile beraber bir ders saati 40 dakika olarak belirlenmiştir. 1-4.sınıflar haftada 30 ders görmekteyken; ortaokullar 5-6.sınıfa 36 ders, 7-8 sınıflar ise 37 ders görmektedir.

Tablo 2.4 İlkokullar ve Orta Okullar Haftalık Ders Çizelgesi (Zorunlu Dersler)
İlkokullar ve Orta Okullar Haftalık Ders Çizelgesi (Zorunlu Dersler)

DERSLER	SINIFLAR							
	İlkokul				Ortaokul			
	1	2	3	4	5	6	7	8
Türkçe	10	10	8	8	6	6	5	5
Matematik	5	5	5	5	5	5	5	5
Hayat Bilgisi	4	4	3					
Fen Bilimleri			3	3	4	4	4	4
Sosyal Bilimler				3	3	3	3	
T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük								2
Yabancı Dil		2	2	2	4	4	4	4
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi				2	2	2	2	2
Görsel Sanatlar	1	1	1	1	1	1	1	1
Müzik	1	1	1	1	1	1	1	1
Oyun ve Fiziki Etkinlikler	5	5	5	2				
Beden Eğitimi ve Spor					2	2	2	2
Teknoloji ve Tasarım							2	2
Trafik Güvenliği				1				
Rehberlik ve Kariyer Planlama								1
İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi				2				
ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI	26	28	28	30	28	28	29	29

Tablo 2.5 İlkokullar ve Orta Okullar Haftalık Ders Çizelgesi (Seçmeli Dersler)

İlkokullar ve Orta Okullar Haftalık Ders Çizelgesi (Seçmeli Dersler)

	DERSLER	SINIFLAR							
		İlkokul				Ortaokul			
		1	2	3	4	5	6	7	8
SEÇMELİ DERSLER	Din, Ahlak ve Değerler	Kur'an-ı Kerim(4)				2	2	2	2
		Hz. Muhammed'in Hayatı (4)				2	2	2	2
		Temel Dini Bilgiler (2)				2	2	2	2
		Okuma Becerileri (1)				2	2		
	Dil ve Anlatım	Yazarlık ve Yazma Becerileri (4)				2	2	2	2
		Yaşayan Diller ve Lehçeler (4)				2	2	2	2
		İletişim ve Sunum Becerileri (1)						2	2
		Yabancı Dil (Bakanlar Kurulu Kararı ile Kabul Edilen Diller) (4)				2	2	2	2
	Fen Bilimleri ve Matematik	Bilim Uygulamaları (4)				2	2	2	2
		Matematik Uygulamaları (4)				2	2	2	2
		Çevre ve Bilim (1)				2	2	2	2
		Bilişim Teknolojileri ve Yazılım (4)				2	2	2	2
	Sanat ve spor	Görsel Sanatlar (Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) (4)				2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
		Müzik (4)				2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
		Spor ve Fiziki Etkinlikler (Alanlara Göre Modüller Oluşturulacaktır) (4)				2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
		Drama (2)				2	2		
	Sosyal Bilimler	Zekâ Oyunları (4)				2	2	2	2
		Halk Kültürü (1)					2	2	
		Medya Okuryazarlığı (1)						2	2
		Hukuk ve Adalet (1)					2	2	
	Seçilebilecek Ders Saati Sayısı	Düşünme Eğitimi (2)						2	2
						8	8	8	8
		SERBEST ETKİNLİKLER				4	2	2	
		TOPLAM DERS SAATİ				30	30	30	30
						36	36	37	37

Diğer yandan yeni uygulama ile beraber ortaokul ve liselerde Kur'an-ı Kerim ve Hz. Muhammed'in hayatı dersleri de seçmeli olmak üzere programda yer almıştır. Ayrıca ortaokullarda Türkçe, Fen, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Yabancı Dil olmak üzere temel dersler haricinde seçmeli derslere yönelik lise eğitimi için bir temel oluşturularak bu zorunlu dersler dışında kalan seçmeli dersler, öğrencilerin ya da velilerin isteklerine göre seçmeleri için imkân verilmektedir. Böylelikle kişilerin demokratik hak ve taleplerine bir sınır değil

seçme hakkı verilerek öğrencilerin de bir birey olarak yetenek ve tercihlerine göre eğitim almalarına ilişkin bir imkân sunulmaktadır.

Diğer yandan yapılan diğer değişikliklerden birisi de ilkökul müfredatında 5 saat şeklinde yer alan “Oyun ve Fiziki Etkinlikler” dersi haftada 5 saat olarak ayarlanması, küçük öğrencilerin okula yönelik aitlik duygularının belirginleşmesine karşı olumlu bir gelişme olarak ifade edilebilmektedir. Ancak çizelge ele alındığında müfredat değişikliği ile beraber amaçlanan ders yükünün azalması durumu gerçekleşmemiştir. Türkçe dersi 1 saat azalırken matematik dersi 1 saat artmıştır. Ayrıca bahsi geçen oyun ve fiziki etkinlikler dersine 5 saat ayırmak için da müzik ve görsel sanatlar dersleri 1 saat azalmıştır. İlkokul 1.sınıfların zorunlu ders saat sayısı ise eski sisteme göre 1 saat artmış ancak toplam ders saatinde ise değişim gerçekleşmemiştir. Eğitim kurumlarının istekleri bağlamında serbest etkinlikler uygulamalarının yapılması tercihe bırakılmış ancak ders yükünün hafifletilmesinden çok haftalık ders saatinin azaltılması yönünde bir gelişme olarak kabul edilebilir (ERG, 2012).

Yeni sistemle beraber okula başlama yaşı da erkene çekilmiştir. Bu bağlamda ise ilkökul 1.sınıfa başlayacak olan çocukların okula uyum sağlamasını kolaylaştırmak için okulun ilk 12 haftasını içerisine alan “Uyum ve Hazırlık Çalışmaları” programı hazırlanmıştır. Bu ise öğrenci ve öğretmen el kitapları ile beraber yayınlanmıştır. Okula yeni başlayan çocukların okula karşı olumsuz tutumlarının giderilmesi ve okuluyum sürecinin kolaylaşması, derslere karşı bir temelin oluşturulması amacı ile hazırlanan bu uyum programı, çocukların okula uyum sağlaması açısından oldukça önemli bir uygulamadır. Oryantasyon programına göz atıldığında programın hem içerik hem de sunumu açısından özenli biçimde hazırlandığı görülmektedir. Söz konusu program içerisinde ele alınan etkinlikler çeşitli gelişim alanlarına göre ve okula yönelik hazırlık kapsamında gereken becerilerin desteklendiği şeklindedir. Diğer yandan bu program daha çok okulöncesi eğitimi alamamış çocuklara göre hazırlandığında ifade edilebilmektedir. Okul öncesi eğitimi almış öğrenciler için de bir tekrar özelliği taşımaktadır. Öğretmenler de bu programı, okula başlamaya yeterince hazır olmayan çocukların okula uyum sağlamasını kolaylaştıracak ve okuma yazma, matematik gibi derslere hazırlık yapacak şekilde motive olmalarını sağlamaktadır.

Uyum programı, öğretmenlere sınıf içerisinde öğrencilerin durumlarına göre değişiklikler gerçekleştirme imkânı da sunmaktadır. Bu hususta okul öncesi eğitimi alan ve almayan çocukların aynı sınıf içerisinde bulunduğu da kabul edildiğinde öğretmenlerin daha çok yönlendirme durumuna gerek duyacağı ifade edilebilmektedir. Okula başlama yaşının yalnızca 3 ay geriye çekildiğine dikkat edilse de bu yaş aralığında bulunan öğrenciler

açısından yalnızca 1 ay bile gelişimsel anlamda önemli farklılıkların yaşandığı görülmektedir. Bu nedenle okula başlama yaşında bulunan 3 aylık fark, 1.sınıf ders programlarının uygulanması açısından oldukça net şekilde görülmekte ve öğretmenlerin de bu bağlamda çeşitli sıkıntılar yaşadıkları da bilinmektedir. Sınıf öğretmenlerinin yeni sistemle beraber gelen bu yeni müfredat hakkında geniş kapsamlı bir eğitim almamış olması da bu programın yeterli şekilde uygulanmasına engel olmaktadır. Öğretmenlerin yeni sisteme yönelik aldıkları eğitim esasında sistemin uygulanmasından önce Eylül ayında verilen 5 günlük bir eğitimdi. Küçük bir yaş grubuna yeni bir sistem çerçevesinde eğitim verecek olan öğretmenlerin bu kısa eğitimler dışında hazırlıkları ya da yeni eğitim sistemi ve beraberindeki programlara yönelik uygulama deneyimleri de bulunmamaktaydı. Bunun yanı sıra sözkonusu programlar ne derece iyi ve özenli şekilde hazırlansa da oyunlarla öğrenmeyi odağa alan çeşitli etkinliklerin, bazı ilçelerde sayısı 70 üzerinde olan sınıflarda etkili şekilde uygulanması da zor bir durumdur (ERG, 2012).

Yeni sistemle beraber değişen ders çizelgelerinde meydana gelen önemli değişimlerden biri de matematik dersine yönelik gerçekleştirilen değişikliktir. Bu bağlama matematik dersine ayrılmış olan haftalık ders saati 1.sınıf ve 8.sınıfa kadar tüm sınıflarda artırılmıştır. MEB açıklamaları kapsamında, matematik dersine ilişkin ders saatinin artması, Türkiye'nin PISA, TIMS gibi uluslararası değerlendirmelerde düşük sıralarda bulunması sorunun çözülmesi için gerçekleştirilmiştir. Matematik dersindeki artışa benzer şekilde ilköğretim fen eğitimine yönelik ders saati de artmıştır. Söz konusu fen dersine ilişkin artışı da matematik dersine yönelik artış amacı ile gerçekleşmiştir.

Eski Milli Eğitim bakanı olan Ömer Dinçer'in ifade ettikleri bağlamda, ülkemizin PISA sonuçlarında neredeyse son sıralarda bulunmasından dolayı bir araştırma gerçekleşmiş ve ülkemizde ilköğretim verilen ders saatinin diğer OECD ülkelerine kıyasla daha düşük şekilde olduğu belirlenmiştir. Bakanlık tarafından ortaya çıkan bu farkın kapanması için ders saatlerinde artış yapılmasında karar verilmiştir. Böylece 2010'da 4 ve 5.sınıflarda ders saati 3 olan Fen ve Teknoloji dersi yeni sistem kapsamında isim değişikliğine uğrayarak Fen Bilimleri olmuş ve ders saati de 1 saat artmıştır. Ayrıca önceki sistemde bulunan programa göre 4.sınıftan başlayan bu ders 3.sınıf itibari ile görülmeye başlanmıştır.

Buna benzer şekilde ders saati Fen bilimleri dersi gibi erken sınıfa çekilen diğer ders ise Yabancı dildir. Sistem değişikliğinden önce 4.sınıf itibarıyla başlayan yabancı dil eğitimi, güncellenmiş olan program ile 2.sınıf ile beraber başlamaktadır ve bu uygulama ise olumlu bir gelişmedir. Bu güncellemelere göre 2.sınıf itibari ile uygulanan bu yeni modeller de 2013

Şubat ayında paylaşılmıştır. Bu güncelleme ile beraber Serbest etkinliklere ayrılmış olan saatler 1.2.3. sınıflarda azalmaktayken, 4 ve 5. sınıflarda da tamamen kaldırılmıştır. Bunun yanı sıra 69 sayılı 25.06.2012 tarihinde TTKB kararı ile beraber Serbest Etkinlikler uygulamasının “velilerin istekleri kapsamında okul yönetiminin de kararı ile zorunlu olmadığı” belirlenmiştir.

Ayrıca 1.2.3. sınıflarda Türkçe dersinin haftalık saati 1 ve 3 saat arasında azalmıştır. 3. Sınıf ders içeriğinde yer alan hayat bilgisi dersi de 1 saat azalmıştır. 1 ve 3. sınıflar üzerinde gerçekleştirilen bu ve buna benzer şekilde ders saatlerinde azalmaların uygulanması, bakanlığın ilköğretim ders yükünün azaltılacağına yönelik açıklamaları kapsamında yaptıkları gelişmeler olarak görülebilmektedir (ERG, 2012).

İlkokulların ders çizelgelerinde gerçekleştirilen değişiklikler genel anlamda ele alındığında yapılan düzenleme ve güncellemelere karşılık olarak akademik yükün de hedeflenen şekilde azaldığını ifade etmek mümkün değildir. Türkçe ve Hayat bilgisi derslerinin azalmasına karşılık olarak Fen bilimleri, Matematik ve Yabancı dil derslerinin sayıları da artmıştır. Nitekim serbest etkinlik, görsel sanatlar ve müzik derslerinin saatlerinde de azalma meydana gelmiştir.

Bununla birlikte, bakanlık derslere genellikle toplam zaman ayırdığında, Türkiye Avrupa Birliği’nde matematik ve fen, spor ve sanat alanlarında sadece ülkesinin gerisinde kalmıyor. Yapılan son değişikliklerle bu fark daha da artmıştır. Güzel Sanatlar ve Müzik gibi derslerin öğrenciler üzerindeki etkisi uluslararası notlarla veya testlerle ölçülemez; ancak bu dersler çocukların gelişiminde, çok yönlü sağlıklı insanlar olarak büyümelerinde ve okula aidiyet duygusunda önemli bir rol oynamaktadır. Ücretsiz aktiviteler ayrıca “öğrencilerin okulu daha çok sevmesini, onları bir aile ortamı olarak algılamasını, okulda rahat hissetmesini, güvende hissetmesini ve daha mutlu olmasını” amaçlamaktadır. Özellikle 1-3. Bu derslerin ve etkinliklerin sınıftaki küçük çocuklar için önemi göz ardı edilmemelidir (ERG, 2013).

2.2. İlgili Araştırmalar

2008 yılında Damlapınar’ın gerçekleştirdiği “İlköğretim 1. Kademe Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” isimli çalışmada, betimleyici bir araştırma modeli ele alınmış ve ilk bölüm içerisinde yapılandırmacı yaklaşım etkinlikleri, ikinci bölümde ise ilk bölümde anlatılan konunun uygulanma sürecinde öğretmenleri tutum ve davranışları ele alınmıştır. Araştırma sonrasında elde edilen bulgulara

göre öğretmenlerin yapılandırmacı yaklaşıma karşı tutumlarının benimseme düzeyleri tartışılmıştır.

Aldırmaz, 2009 yılında “Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı Temelli Yeni İlköğretim Programına İlişkin Veli Görüşlerinin Değerlendirilmesi” isimli bir çalışma gerçekleştirmiştir. Ele aldığı bu çalışmada ise nicel araştırma tekniğini kullanmış, veri toplama aracı olarak da çeşitli anketler hazırlamıştır. Bu anketleri öğrenci velilerine uygulayarak velilerin görüşlerine ilişkin sonuçlar toplanmaya çalışılmıştır.

Demir (2009), “İlköğretim Okullarında 1–5. Sınıflarda Yapılandırmacılık Yaklaşımına Göre Oluşturulan Eğitim Programlarının Uygulanmasında Öğretmen ve Yöneticilerin Karşılaştığı Sorunlar (Gaziantep İli Örneği)” isimli bir çalışma gerçekleştirmiştir. Ele aldığı çalışmada ise tarama modelini kullanan araştırmacı, ilköğretim 1-5 sınıf öğretmen ve yöneticilerin yapılandırmacı ilköğretim programının uygulamasında meydana gelen sorunlara ilişkin görüşler belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında öğretmenlere 61 sorudan meydana gelen 5’li likert bir ölçek uygulanmıştır. Okul yöneticilerine ise 20 soruluk 5’li likert bir ölçek uygulanmıştır.

Akpınar, Dönder, Yıldırım ve Karahan (2012) “Eğitimde 4+4+4 Sisteminin (Modelinin) Karşıt Program Bağlamında Değerlendirilmesi” isimli bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Söz konusu çalışmada yeni eğitim sistemi, karşıt program açısından ve eğitim programlarının uzak hedefleri, felsefesi ve sosyal temeli ile eğitim kademeleri bağlamında değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Nitel bir çalışma olan bu çalışmanın verileri ise konu kapsamındaki resmi dokümanlar ve medyada paylaşılan haberler vs.den toplanmıştır. Araştırma verilerinin analiz edilmesi sonucunda ise çeşitli sonuçlara ulaşılmıştır. Söz konusu sonuçlar ise şu şekildedir:

- Yazılı bir eğitim felsefesinin olmadığı eğitim sisteminde, temel kaynakları anayasa, ilgili eğitim yasaları ve ŞURA kararlarının geçerliği kabul edildiğinde; yeni eğitim sistemi, eğitim felsefesi temel boyutu açısından karşıt program niteliğinde değildir.
- Eğitim sisteminin uzak hedefi olarak “muasır medeniyetler düzeyine ulaşma” kabul edildiğinde; yeni eğitim sisteminin uzak hedefi açısından karşıt değildir. Var olan sistemin düzenlenmesi olarak kabuledilebilir.
- Ancak yeni sistem kapsamında eğitim modellerinin dayandığı “epistemolojik taban” açısından daha önceki programların bir karşıtı olarak nitelendirilebilir.
- Yeni sistem, programlara ek olarak seçmeli dersler ile beraber esnek eğitim anlayışı ile programların sosyal temelini oluşturmuş olarak ifadeedilebilir.

- Geçiş döneminde gerçekleşebilecek olası sorunların yanı sıra yeni eğitim sistemi 8 yıllık kesintisiz eğitim uygulamasının çocukların gelişim özelliklerine ilişkin olarak meydana getirdiği sorunları azaltma, mesleki eğitimlerin teşvik edilmesi ve eğitimde fırsat eşitliğini sağlamayı amaçladığı kabul edilebilir.

Karadeniz (2012), “Öğretmenlerin 4+4+4 Zorunlu Eğitim Sistemine İlişkin Görüşleri” isimli bir çalışmada öğretmenlerin yeni sisteme yönelik görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmasına 468 öğretmen katılım göstermiştir. Araştırma kapsamında örneklem grubunda bulunan kişilerin tutum ve görüşlerinin belirlenmesi için gerekli olan veriler ise araştırmacının hazırladığı inanç ve tutum maddelerinden meydana gelen anket ile gerçekleştirilmiştir. Söz konu ankette 3’lü likert ölçek kullanılmıştır. Araştırma sonrasında elde edilen bulgulara göre ise örneklem grubunda bulunan öğretmenlerin $\frac{3}{4}$ ’ünün uygulanan bu yeni sisteme çoğu açıdan çekimser ve tereddüt ilebaktıkları belirlenmiştir.

Memişolu ve İsmetoğlu (2013) “Zorunlu Eğitimde 4 + 4 + 4 Uygulamasına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri” başlıklı çalışmalarında okul yönetiminin 4 + 4 + 4 uygulamasına bakış açısını tanımlamışlardır. Araştırmada nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Çalışma 17 okul yöneticisini içermektedir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilen verilerin analizinde nitel veri analiz yöntemlerinden biri olan betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre 4 + 4 + 4 uygulamasını olumlu, doğru ve faydalı olarak değerlendiren yöneticiler, bazı eksikliklere ve metodolojik hatalara dikkat çekti. Uygulamanın dönemsel olması gerektiği ancak bu indirimin 5 + 3 + 4 olması ve okul yaşının 72 ay olması gerektiği vurgulandı. Başvuruyu olumsuz değerlendiren katılımcılar; İnsanları farklı ilgi alanlarına göre eğitmenin doğru olduğunu ancak uygulamanın sadece İmam Hatip ortaokullarıyla sınırlı olmasının tarafsız bir eğitim anlayışını gölgede bıraktığını belirtmektedir.

Külekçi (2013) “4 + 4 + 4 eğitim sisteminde tek bir sınıfın kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi” adlı çalışma, 4 + 4 + 4 eğitim sisteminin entegre sınıf sistemini ortak sınıflarda çalışan öğretmenlere göre olumlu ve olumsuz etkisini değerlendirmektir. Çalışma, nitel bir çalışmanın parçası olarak geliştirilmiştir. Çalışma grubu, 2012-2013 eğitim öğretim yılında Kilis ve Gaziantep illerinde ortak sınıflarda görev yapan 12 öğretmenden oluşmaktadır. Çalışma, hedefli bir örnekleme yöntemi kullandı. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Veriler yazılı olarak analiz edilmiş ve tüm veriler üzerinde içerik analizi yapılmıştır. Sonuç olarak, 4 + 4 + 4 zorunlu eğitim

sisteminin, karma sınıflardaki öğrenci sayısının azalması nedeniyle küçük bir olumlu katkı yaptığı, ancak okul çağındaki azalmayı büyük ölçüde olumsuz etkilediği sonucuna varılmıştır.

Demir, Doğan ve Pınar (2013). “4+4+4 Yeni Eğitim Sistemi’nin Yansımaları: Beşinci Sınıflardaki Eğitim-Öğretim Sürecinin Branş Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” başlıklı araştırmasının amacı, 5. sınıfta branş öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin olarak bahsetmektir. Konuyu öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirmek ve deneyimli uyum sürecine yönelik öneriler geliştirmeyi hedeflemektedir. Araştırma, fenomenolojik şemaya uygun olarak nitel araştırma yöntemleriyle yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak araştırmada; Yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme verilerinin yorumlanması sürecinde tümevarımlı betimsel analiz, içerik analizi ve sürekli karşılaştırma tekniği kullanılmıştır. Katılımcıların cevaplarına göre içerik 4 başlıkta yapılandırılmış ve sunulmuştur. Bunlar çalışma içerisinde yer alan konulardır: 1. Sınıfta veya branşta öğretmenlerin 5. sınıf derslerini vermelerine ilişkin görüşler. 2- 5. sınıfta karşılaşılan sorunlar hakkında görüşler. 2.1. Müfredatla ilgili sorunlar, 2.2. Öğrenci seviyesi 2.3 ile ilgili sorunlar. Disipline ilişkin sorunlar, 3- 5. sınıfta ortaya çıkan sorunların çözümüne ilişkin görüşler, 4- 5. sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişimlerine ilişkin görüşler.

Adıgüzel (2013) Okul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre 2012 Yılında İlköğretim Ve Eğitim Kanununda Yapılan Düzenlemenin (4+4+4) İlkokullarda Uygulanışı Üzerine Bir Değerlendirme” başlıklı araştırmanın amacı; İlk ve orta okullarda 4 + 4 + 4 hükmünün işleyişine yönelik düzenlemelerin olumlu ve olumsuz yönlerinin yanı sıra uygulama sırasında baş yöneticiler ve öğretmenlerin karşılaştığı zorlukları göstermektir. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak; Çeşitli hizmet sürelerine sahip okul yöneticilerinin katılımıyla anket kullanılarak alt görevlere ilişkin veriler toplanmıştır. İki demografik değişkenli anket verilerinde ilgili gruplara t testi, ikiden fazla demografik değişken içeren veriler üzerinde varyans analizi (Anova) yapılmıştır. Anovaların anlamlı olduğu durumlarda isteğe bağlı olan Post Hoc (Scheffe) testi kullanılmış ve sonuçlar tablolar ile belirtilmektedir.

Akkan (2013), “4+4+4 Eğitim Modelinin Değişim Yönetimi Bakımından İncelenmesi” başlıklı bir çalışmada Uşak’ta çalışan öğretmenlerin “planlama” ve “hazırlık” aşamalarına ilişkin görüşlerini sunmuştur. 4+4+4 eğitim sistemi, değişim yönetimi ilkeleri açısından değerlendirmeye alınmıştır. Çalışma tarama modeli betimsel bir çalışma niteliğindedir. Bu çalışmanın araştırma grubunu Uşak ili ilköğretim okullarında görev yapan 314 öğretmen oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Helvacı (2012) tarafından geliştirilen

4 + 4 + 4 Öğretmen Görüşü Anketi, ankete katılan öğretmenlerin 4+4+4 eğitim modeli “planlama” ve “hazırlık” aşamalarına ilişkin görüşlerini belirlemek için kullanılmıştır. Ölçek 2 ek boyuta sahiptir ve 5’li Likert türünde toplam 30 madde içermektedir. Araştırma sonucunda öğretmenler, değişim yönetimi kapsamında 4 + 4 + 4 eğitim modelinin “planlama” ve “hazırlık” aşamalarının “çok düşük” düzeyde uygulandığını belirtmişlerdir. Erkek öğretmenler 4 + 4 + 4 eğitim modelinin “planlama” ve “hazırlık” düzeyi konusunda kadın öğretmenlere göre daha olumlu görüş bildirirken, öğretmenlerin eğitimin “planlama” ve “hazırlık” düzeyine ilişkin görüşleri model 4 + 4 + 4, deneyim ve yaş açısından farklı olmadığını göstermektedir.

Katmer (2013), “Yeni Eğitim Sisteminde (4+4+4) Ortaokul Yönetici Ve Öğretmenlerinin Karşılaştıkları İletişim Sorunları Üzerine Bir Araştırma” başlıklı çalışmada, yeni 4 + 4 + 4 eğitim sisteminde ortaokul yöneticileri ile öğretmenler arasındaki iletişim sorunlarının yönetici ve öğretmenler tarafından nasıl algılandığını belirlemektedir. Araştırmanın örneklemini İstanbul’un Ataşehir, Ümraniye ve Çekmeköy ilçelerinde bulunan 36 okulda görev yapan 618 yönetici ve öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak için Ersoy (2006) tarafından geliştirilen ve araştırmacı tarafından revize edilen anket kullanılmıştır. Araştırma verilerinin istatistiksel analizi için SPSS 17.00 for Windows yazılım paketi kullanılmıştır. Verilerin analizinde ikiden fazla grup arasındaki farklılıkları belirlemek için Kruskal-Wallis testi, iki grup arasındaki farkları belirlemek için ise Mann-Whitney-U testi kullanıldı. Çalışma sonucunda, ortaokul yöneticilerinin ve öğretmenlerinin iletişim sorunlarına yönelik algıları ele alınarak değerlendirme yapılmış ve çeşitli yorumlar dile getirilmiştir.

2013 yılında Örs, Erdoğan ve Kipici, Iğdır’ı yöneticiler açısından 4 + 4 + 4 öğrenme modelini tartışmışlardır. Çalışma, ilkokul birinci sınıfa kaydolma yaşının 66 aya düştüğü, bu da ebeveynlerde kaygıya neden olduğu, ebeveynlerin ilkokula kaydolma ile sağlık sertifikası alma arasında mücadele ettiği ve veli öğretmenlerinin zaman zaman yöneticiler yakalandığı sonucuna varmıştır (Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013).

Demir (2014), Balıkesir ilinde gerçekleştirdiği çalışmada sosyal bilgiler öğretmenleri 5.sınıf öğrencilerinin ortaokul kapsamına alınmasına yönelik olumlu görüşlere sahip olmasının yanı sıra 5.sınıf öğrencilerinin davranışsal anlamda sınıf seviyelerine ayak uydurması açısından 1 yıl daha sınıf öğretmenlerinden eğitim almaları gerektiğini ifade etmektedir (Demir, 2014).

Dirlik (2014), ele aldığı bir çalışmada genel anlamda 1.sınıfa yeni başlayan çocukların okula karşı uyum sorunlarının olduklarını dile getirmektedir. Söz konusu çalışma kapsamında sosyo-duygusal uyum hususunda meydana gelen sorunlar içerisinde; altına yapma, derslerin 40 dakika olmasının öğrenciler açısından uzun olması, ders aralarının kısa olması, yaş aralıklarının büyük olarak bu kişilerin aynı sınıfta olması içerisinde eğitim almaları, ailelerinden ayrılma korkusu yaşamaları ve bilişsel anlamda hazır olmadıkları gibi sorunları vurgulamaktadır (Dirlik, 2014).

Bay, Türkan, Tosun, Deliçay, Ateş, Pamuk, Özkan ve Demir “4 + 4 + 4 modelini paydaşlar bağlamında değerlendirilmesi: aktif katılım mı? Pasif direniş mi?” (2013), 4 + 4 + 4 eğitim sistemine yönelik paydaş tutumlarını araştırmıştır. Araştırmanın örneklemini, 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Gaziantep ili Şehitkâmil ilçesinde görev yapan öğretmen ve idareciler, eğitim alanında çalışan STK yöneticileri, milli eğitim dairesi araştırma ve geliştirme bölümünde çalışanlar olarak belirlenmiştir. Veriler 601 kişiden alınmıştır. Paydaşların 4 + 4 + 4 eğitim sistemine yönelik tutumlarının çok olumlu olduğu sonucuna varılmıştır. Ancak katılımcılar, sistemin bazı olumsuz yönlerini de not ettiler. Genelde mevcut fiziki altyapı sistem için yeterli değildir”, paydaşların görüşleri dikkate alınmaz ve sistem oluşturulurken dikkate alınmalıdır (415 kişi), paydaşların sistem hakkında yeterli bilgiye sahip olmaması, Okula başlama yaşının düşürülmesi öğrencileri olumsuz etkileyecek, pilot uygulama yapılmadı. Okulların farklı yaş gruplarına göre ilk ve orta dereceli okullara bölünmesi ve öğrencilerin erken yaşta mesleki eğitime gönderilmesi sistemde bahsedilen olumlu koşullardır.

Aybek ve Aslan (2015) tarafından yapılan bir çalışmada, 4 + 4 + 4 zorunlu ve kesintili eğitim kapsamında ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin sistemle ilgili olarak karşılaştıkları sorunları ve bu sorunların nasıl ele alınacağını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya 2013-2014 öğretim yılında Elâzığ ili Karakoçan ilçesinde görev yapan 36 ortaokul öğretmeni katılmıştır. Araştırmaya katılan ortaokul öğretmenlerinin %82,93’ü sisteme karşı olumsuz bir tutuma sahiptir. Öğretmenler genel olarak yeni sistem için altyapı eksikliğinin, pilot uygulama yapıları için uygun fiziksel koşulların ve seçmeli derslerin eksikliğinin olumsuz yönlerine işaret etmişlerdir. Az sayıda öğretmen yeni sistemi takdir etmiştir. Bu öğretmenler, yeni sistemin süresiz doğasını olumlu bir yön olarak görmektedirler.

Erdem ve Kıran (2014) yaptıkları çalışmada ilkokul yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda 4 + 4 + 4 eğitim modeline ilişkin öğretmen, öğrenci ve velilerden gelen geribildirimleri incelemiştir. Anket verileri Denizli il merkezinde olmak üzere 50 ilkokulda

görev yapan 168 okul müdüründen toplanmıştır. Araştırmada veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan “İlkokul Müdürleri için 4 + 4 + 4 Model Açık Yazılı Anket” den toplanmıştır. Okul liderlerine araştırma konusu ile ilgili 3 açık uçlusoru sorulmuştur. Anket aracılığıyla toplanan nitel veri seti, içerik analizi kullanılarak araştırmacılar tarafından incelenmiştir. “İlkokul liderlerine göre, öğretmenlerin 4 + 4 + 4 eğitim modeline ilişkin geribildirimleri %68 'olumsuz' ve %16 'olumlu', öğrenci incelemeleri %56 'olumsuz' ve %19 'olumlu', ebeveyn geribildirimi %64 olumsuz "ve %17 'olumlu'dur.

Öğretmenlerin geribildirimleri dikkate alındığında genel olarak sistem hakkında şu şekilde eleştirilerde bulunmuşlardır:

- Okula başlama yaşı düşürüldüğü için çocuklar uyum problemi yaşamaktadır.
- Alan değişikliği uygulamasının yanlış olduğu, eğitime olumlu katkı yapmayacağı ifade edilmiştir. Değişiklik sonrası "çakma matematikçi, sonradan İngilizceci, dönme Türkçeci" gibi deyimlerin kullanılmaya başlandığı belirtilmiştir.
- Öğrencilerin geribildirimlerine bakıldığında sistemle ilgili şu konularda olumlu görüşler belirtilmiştir:
- ilkokul ve ortaokulda eğitim gören öğrencilerin ayrı binalarda eğitim görmesi olumlu karşılanmıştır.
- 5. Sınıf öğrencileri gelişim çağında oldukları için ortaokulda eğitim almaları onlara olumlu katkı sağlayacaktır.

Akbaşlı ve Üredi (2014) ilkokul 1. sınıf öğretmenlerinin 4-1-4 + 4 eğitim sistemine ilişkin görüşlerini bulmaya çalışmışlar, bu bağlamda Mersin merkez ilçelerdeki örgün ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenleri seçmişlerdir (Mendi, Yenişehir, Akdeniz ve Toroslar) araştırma verileri için 89 (38 kadın, 51 erkek) öğretmenin görüşünü sormuşlardır. Çalışmaya katılanların çoğu, sistemin denenmemiş ve hızlandırılmamış olması nedeniyle sistemi kabul etmediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca okuldaki yaşı düşürülmesinin bir çocuğun hazırlığı ile örtüşmediğini ve okulların fiziksel olarak 5 yaşındaki bir çocuğa uygun olmadığını belirterek sistemi eleştirmişlerdir. Öğretmenler sistemle ilgili işbaşı eğitimi almak istediklerini söylediler. Araştırmaya katılan 1. sınıf öğretmenlerinin çoğu sistemle ilgili olarak “olumlu bir yönü yok” ifadesini kullanmıştır.

Calp ve Calp (2015), öğretmenlerin genel olarak Türk eğitim sistemindeki ve özel olarak 4+4 + 4 eğitim modelindeki değişiklikler hakkındaki görüşlerini belirlemek istemiştir. Çalışma sırasında 4+4+4 eğitim modelinin eğitime ve öğrencilere katkısını, güçlü ve zayıf yönlerini ve belirlenen amaca ne ölçüde hizmet ettiğini belirlemek gerekiyordu. Araştırmanın

örneklemini Ağrı ili ve köylerinin merkezinde görev yapan 334 şube ve sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. 4 + 4 + 4 eğitim sistemindeki öğretmenlerin %30'u eksik olsa da bu kabul edilebilir, %20'si sistem olumsuzluklarla dolu olduğu için kabul edilemez. %11'i sistem hakkında erken yorum yaptığını ve %8'i kararsız olduğunu belirtmiştir. Öğretmenler okul yaşını sistemdeki en büyük hata olarak listelemiştir. Ayrıca eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirilmediklerini, sistem için işbaşı eğitimi almadıklarını, fiziki altyapının sisteme uygun olmadığını vepilot uygulamanın yapılmadığını belirtmişlerdir.

Cerit, Akgün, Yıldız ve Soysal yaptıkları çalışmada (2014), 2012-2013 öğretim yılında uygulamaya konulan 4-4-4 eğitim sistemine ilişkin öğretmen ve yöneticilerinin algılarını ve sınanacak düşüncelerini ve bu sorunlara çözüm önerilerinin belirlenmesi üzerinde çalışmışlardır. Nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde yürüttükleri araştırmamın örneklemini Bolu il merkezinde bulunan sınıf öğretmenleri ve resmi ilköğretim okullarının yöneticileri oluşturmaktadır. 38 ilkokulda yapılan bir çalışmada 26 yönetici (10 müdür, 16 müdür yardımcısı) ve 100 öğretmenden veri toplanmıştır. Öğretmenlerin ve yöneticilerin 4 + 4 + 4 eğitim sistemi ile ilgili karşılaştıkları zorluklarbeş kategoriye ayrılmıştır. Bunlar:

Okula başlama yaşında kaynaklanan sorunlar: Yeni sistemin getirilmesiyle birlikte öğretmenlere ve yöneticilere göre en önemli sorun okula başlamak için genç bir yaş olmasının ve erken yaşta okula giden çocuklar uyum sorunları yaşadıklarını ve kas gelişimi koşullarında gerekli zindelik seviyesi gözlenmiştir.

Eğitim öğretim sürecinde karşılaşılan sorunlar: öğretmenler ve yöneticiler bu soruları; Sınıf sistemi hakkında yeterli bilgiye sahip olmayan öğretmenler, sınıfta olumsuz durumlar olduğunu, aşırı sayıda seçmeli ders sayısından ve planlamasından kaynaklanan sorunlar olduğunu, seçmeli dersleri istenilen düzeyde etkin bir şekilde alamadığını ve öğrencilerin 5 sınıf için uygun olmadığını belirtmişlerdir.

Fiziki eksikliklerden kaynaklanan sorunlar: Fiziksel alan eksikliği (sınıflar, tuvaletler vb.) Okul ve sınıfa olan ihtiyacı artırdığı bildirilmiştir.

Sistem ve yapıdan kaynaklanan sorunlar: Öğretmenler ve yöneticiler şu sorunları yaşıyor: Paydaşların sistem hakkında yeterli farkındalığı (yönetici, öğretmen, veli, öğrenci), altyapısız yeni bir sisteme geçiş ve sistemin pilot uygulaması, öğretmenler sistemi benimsemekte zorluk çekmektedir. Öğretmenin fikirleri olmadan sisteme geçiş, öğretmenler ileri eğitim almadıkları belirtildi.

Okul yönetimi ve personelden kaynaklanan sorunlar: Normu aşan öğretmen sayısında artış, okuldan ayrılmaya bağlı yönetim sorunları, yeni atanan yöneticilerin deneyimsizliği olarak belirtilmiştir.

Bazı öğretmenler sistemle ilgili herhangi bir sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir.

Çalışma kapsamında Cerit vd. (2014) öğretmen ve okul yöneticileri kapsamında 4+4+4 sisteminin faydalarını 5 başlıkta toplamışlardır. Bunlar ise şu şekildedir:

4+4+4 eğitim sisteminin öğrenci açısından faydaları: Öğretmen ve okul yöneticilerine göre yeni kademeli sistemden en çok öğrenciler olumlu yönde etkilenmektedir. Bu olumlu etkiler ise, okulların çeşitli kademeler ile ayrılmasıyla beraber her öğrencinin kendi yaş aralığındaki öğrenciler ile eğitim alması, 5.sınıflara branş öğretmenlerinin girmesi ile uzman kişilerden eğitim görmeye erken başlamaları, öğrencilerin fiziksel alanlarını kendi yaş aralıklarına olan öğrenciler ile paylaşmaları, kız öğrencilerin okuma ve okullaşma oranlarında artışın meydana gelmesi olarak belirtilmektedir.

4+4+4 sisteminin program açısından faydaları: Okul yöneticileri ve öğretmenler uygulanan yeni sistemin programları bakımından faydalandığı seçmeli dersler ile beraber öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik seçmeli ders alabilme imkanının olması ve yabancı dil eğitiminin 2.sınıf itibari ile verilmesi olarak belirtilmektedir.

4+4+4 modelinin sistem ve yapı açısından faydaları: Öğretmen ve okul yöneticileri, yeni eğitim sisteminin, sistem ve yapısal olarak faydalanan zorunlu 12 yıllık eğitimin, genel eğitim düzeyini yükselttiği, eğitimde genel anlamda kalitenin artması, topluma gen yaşta bilgili ve nitelikli bir neslin kazandırılacağını, meslek ve teknik liselerinin önemlerinin de artacağını belirtmektedirler.

4+4+4 eğitim sisteminin öğretmen açısında faydaları: Genel olarak yeni sistem öğretmenlere; okulların kademeler şeklinde ayrılması ile beraber daha rahat şekilde nöbet tutma imkânı sağlamıştır. Alanları açısından memleketlerinde çalışabilme imkanına sahip olmayan sınıf öğretmenlerinin alan değişikliği fırsatından yararlanarak memleketlerinde çalışma fırsatı da sunmaktadır.

4+4+4 eğitim sisteminin diğer yararları: Yeni sistemle beraber okulların yönetimleri daha da kolaylaşmış ve öğrenci velilerinin okul faaliyetlerinde daha aktif şekilde rol aldıkları görülmüştür.

Diğer yandan çalışma kapsamında öğretmenlerden 23'ü ve okul yöneticilerinin 3'de yeni modelin hiçbir faydalı yönünün olmadığına dair görüşe sahiplerdir.

Doğan, Uğurlu ve Demir (2014) “4+4+4 Eğitim Sisteminin Okul Paydaşlarına Olumlu ve Olumsuz Etkilerinin Yönetici Görüşlerine Göre incelenmesi” adlı araştırmasında, olumlu ve olumsuz olanları tespit etmek istemişlerdir. Anket verileri Sivas ilinde bulunan 18 okul yöneticisinden toplanmıştır. Okul yöneticilerinden 11’i sistemi olumlu, 3’ü olumsuz ve 4’ü hem olumlu hem de olumsuz yönde değerlendirmişlerdir. Bu bağlamda araştırmaya göre okul yönetimi bir bütün olarak 4 + 4 + 4 eğitim sistemini olumlu değerlendirmektedir. Ancak sistemin bazı eksikliklerine de değinmişlerdir. Araştırmada sistemle ilgili olumlu ve olumsuz durumlar öğrenciler, öğretmenler, veliler ve yöneticiler için ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Sistemin bazı özellikleri tüm paydaşlar tarafından olumlu ya da olumsuz olarak görülmektedir. Paydaşlara bağlı olarak bazı özellikleri olumlu veya olumsuz olabilir. Tüm paydaşlar tarafından olumlu değerlendirilen en önemli özellik, okulların ilk ve orta dereceli okullara bölünmesiydi.

Katılımcılar, öğrenciler ve ebeveynler için aralıklı öğrenmeyi olumlu olarak değerlendirmiştir. Özellikle ilkokuldan sonra öğrencinin kabiliyetine göre seçtiği okula devam edebilmesinin bir dayanak noktası olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenler ve idare, velilerin sistem hakkında yeterince bilgilendirilmediğini, meslek okullarının imam hatiplerle sınırlı olduğunu söyledi. Bu durum nedeniyle ebeveynlerin sağlıklı rehberlik sağlayamadıklarını belirtmişlerdir. Tüm katılımcılar, dini içerikli seçmeli derslerin başlatılmasının çocuğun ahlaki gelişimine katkıda bulunacağını takdir etti. Katılımcılar, okul çağındaki düşüşü tüm paydaşlar için olumsuz bir durum olarak görüyor. Çalışmaya katılan yöneticiler, normu aşan ve bölümlerini değiştiren öğretmenlerin durumunun tüm taraflar için olumsuz olduğunu belirtmişlerdir.

Düşmez ve Bulut (2015), okul yönetimlerinin zorunlu ve kesintisiz 4 + 4 + 4 eğitime ilişkin algılarını öğrendikleri ile belirlemek istemişlerdir. Bu amaçla Giresun’da 592 okul yöneticisinin 106’sına “12 yıllık periyodik zorunlu eğitim” anketi uygulanmıştır.

Katılımcıların %69,8’i ülkemizin sosyal ve ekonomik olarak 4 + 4 + 4 eğitim sistemine hazır olmadığını belirterek, 4 + 4 + 4 zorunlu eğitim sistemini eğitim psikolojisi açısından olumlu buluyor musunuz? " sorusuna karşılık %58,5 hayır, %41,5 evet cevabını vermiştir. Ailelerin seçmeli ders seçiminde daha etkili olduğu bu çalışmada bilinmemektedir. İdare, seçmeli dersler konusunda “ilgi ve ihtiyaçları karşılamaya yetmiyor” görüşündedir. Yasaya gelince, okullaşmanın başlaması çocukların “hayata erken başladıkları” şeklinde olumlu bir görüş olarak ifade edildi. Öğretmenlerin normlarının aşılması nedeniyle başka bir okumaya atama, eğitimin kalitesi açısından olumsuz bir durum olarak görülmektedir. Katılımcılar, yeni

sistemin akademik performansı olumsuz etkileyeceğini belirterek, farklı alanlardan gelen öğrenciler arasında uyum sorunu yaşandığını belirttiler. Çalışma, haftalık ders saatlerinin çok uzun olduğunu ve bu durumun öğrencileri olumsuz etkilediğini göstermiştir.

Kılıç (2014) yaptığı çalışmada 4 + 4 + 4 sisteminin sınıf öğretmenlerinin eğitim sistemine yönelik tutumlarını belirlemek istemiştir. Araştırmasının evrenini Erzurum ili ve ilçelerinde görev yapan tüm sınıf öğretmenleri, örnekleme ise 301 sınıf öğretmeni meydana getirmektedir. Çalışma süresince toplanan verilerde, 4 + 4 + 4 eğitimsistemine ilişkin kanun değişikliği yeterince tartışılmamış, okulların ilk ve orta bölümlere ayrılması olumlu bir durumdur, 72 olması tavsiye edilir. Okula başlamadanaylar önce, okula başlama yaşı, İngilizce dili konusunda sınıf öğretmenlerine danışmak gerekir. İlkokul ikinci yarıyıldan itibaren eğitim öğretiminin öğretmenler tarafından olumlu kabul edildiği, öğretmenler için alanda değişiklik yapıldığı, fazla kadro durumuna düşen kadroların uygun olmadığı sonucuna varılmıştır. Yeni sistem tarafından başlatılan seçmeli derslerin tanıtımı olumluydu ve haftalık çalışma saati sayısındaki artış olumsuzdu.

Epçaçan (2014), ilkokul ve ortaokullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin 4 + 4 + 4 eğitim sistemine ilişkin görüşlerini tanımlamak istemiştir. Bu amaçla Siirt'in merkezinde farklı okullarda görev yapan 535 katılımcının (475 öğretmen ve 60 yönetici) görüşlerini ele almıştır. Bu sayı Siirt il merkezinde görev yapan öğretmen ve idarecilerin yaklaşık %35'ine tekabül etmektedir. Katılımcıların %51,6'sı ilkokulda ve

%48,4'ü ortaokulda çalışmaktadır. Araştırmanın sonuçlarına göre katılımcıların 4 + 4 + 4 eğitim sistemine genel tutumu olumsuzdur. Katılımcıların %46,72'si sistemin güçlü yönleri olmadığını, %29,34'ü güçlü yönleri olduğunu, %2,34'ü hem güçlü hem de zayıf yönleri olduğunu ve %21,68'inin sistem hakkında hiçbir fikri olmadığını belirtti. Katılımcılar, sistemin olumlu veya olumsuz yönleri ile ilgili birden fazla konuda görüşlerini dile getirdiler. Sistemin güçlü yönleri; Öğretmenlik düzeylerinin ayrılması, branş öğretmenlerinin 5. sınıftan dahil edilmeleri, zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması, seçmeli derslerin başlatılması, seçmeli derslerle din ve ahlaki gelişimin arttığını belirtmişlerdir. Sistemin zayıf yönleri: 60 aylık çocuklar okula gidiyor, haftalık ders sayısı artırılıyor, fiziki altyapı sisteme uygun değil, sistemin ideolojik bir anlayışı var, seçmeli dersler okulun takdirine bağlı yönetim, sınıfını değiştiren öğretmenler normdan fazlasıdır, okul öncesi eğitim artık zorunlu değildir. Yurt genelinde pilot uygulama yapılmadan uygulanması gerektiği belirtilmiş, sistem tanımlanırken öğretmenlere danışılmamıştır.

Korkmaz ve Serin (2014) yaptıkları çalışmalarında 4+4+4 sistemi ile beraber branş değişikliği gerçekleştiren öğretmenlerin güncel durumlarına yönelik görüşlerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Bu amaç bağlamında branş değişikliği gerçekleştiği 81 öğretmenlerin görüşlerini ele almışlardır. Araştırma katılımcılarından elde edilen verilere göre; branş değişimi yapan öğretmenlerin %56,8'i mecburi şekilde, %43,2'si ise istekleri bağlamında değişiklik yaptıklarını belirtmişlerdir. Diğer yandan branş değişikliği yapan öğretmenlerin %56,8'i yeni geçiş yaptıkları branştan memnun olduğunu %33,3'ü memnun olmadıklarını %9,9 ise kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %60,5'i yeni branşlarına yönelik uyum sorunları ile karşılaştıklarını %39,5'i uyum sorunları yaşamadıklarını ifade etmişlerdir. Branş değişimi gerçekleştiren öğretmenlerin genellikle güncel durumlarından memnun olmalarına karşılık bu sistemin yanlış olduğu yönünde görüşlere sahiplerdir. Yeni sisteme yönelik genel düşünceleri ise %56,9 olumsuz, %22,2 olumlu, %19,9 yorumsuz olarak belirtilmiştir.

Başaran (2016), okul yöneticilerinin ve öğretmenlerinin 4 + 4 + 4 eğitim sistemine yönelik algılarını ve karşılaştıkları sorunları belirlemeyi amaçlamıştır. Bu amaç kapsamında 2013 öğretim yılında Ankara'nın Polatlı ve Çubuk ilçelerindeki devlet okullarında bulunan öğretmenlerden veriler elde edilmiştir. Çalışmaya 357 öğretmen ve 67 yönetici katılmıştır. Ankete göre öğretmenlerin %75'i, yöneticilerin %47'si sistem hakkında bilgilendirilmemiş, veliler, öğretmenler ve yöneticiler sistem hakkında bilgilendirilmemiş, fiziki altyapı ile gerekli çalışmalar yapılmamıştır. Sistem onlara göre, seçmeli dersler branş öğretmenlerinin eksikliğinden dolayı etkili olmamıştır. Değişiklikleri yapan öğretmenlerin kendilerini yetersiz hissettiği, yabancı dil öğretiminin olumlu bir şey olan ikinci sınıftan itibaren başladığı ve öğretmenlerin sistemi yöneticilerden daha olumsuz gördükleri sonucuna varıldı. Aynı öğretmenler yeni sistemi bir başarısızlık olarak görüp öğrencilerin akademik düzeylerini etkilemeyeceğini düşünürken, yöneticiler sisteme karşı daha olumlu bir tutumda bulunmaktadır.

Tok (2013), 4 + 4 + 4 zorunlu eğitim sistemi hakkında eğitim paydaşlarının (yönetici, öğretmen ve ebeveynler) olumlu ve olumsuz görüşlerini nitel araştırma yoluyla belirlemek istemiştir. Araştırmanın örneklemi ise "Gaziantep Şehitkâmil" ilçesinde çalışan 42 sınıf, 20 branş öğretmeni, 14 yönetici ve 17 veliden meydana gelmektedir. Araştırmaya göre, sistemin olumlu yönlerinden çok olumsuz yönleri vardır. Araştırmaya göre günlük okul saatlerinin öğrencileri olumsuz etkilemesi, öğrencilerin fiziksel altyapıları nedeniyle istedikleri seçmeli dersleri seçememesi, idarenin öğrenciye belirtmesi ve diğer meslek liselerinin öğrencilere açık

olmaması, olumsuz durumlar sistemle ilgili branş öğretmenleri tarafından ifade edildi. Yeni sistemin kesintiye uğraması ve öğrencilere gidecekleri okula alternatif sunması, 5. sınıf öğrencilerinin branş öğretmenlerinden ders alması, ilköğretimin ilk ve orta öğretim okullarına bölünmesi branş tarafından ifade edilen olumlu yönlerdir. Ebeveynler genellikle okul çağını eleştirmiş ve bunu sistemin en olumsuz yönü olarak görmüştür. Zorunlu liseye girdikçe eğitim seviyesinin yükseleceği, okuma hızının artacağı, seçmeli derslerin öğrenci ve veliler için faydalı olacağı okullardan ayrılmaları daha karlı hale gelecek şeklinde sistem hakkında olumlu geri bildirimlerde bulunulmuştur.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, araştırmada kullanılan bilgi toplama aracı ile aracın uygulanması ve elde edilen verilerin çözümlenmesinde kullanılan yöntem ve teknikler açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden bir durum çalışmasıdır. Katılımcıların uygun oldukları zaman dilimlerinde görüşme sorularına cevaplar aranmıştır. Nitel araştırmalarda genellikle süreçle ilgili bilgiler, algılar ve çevresel bilgiler toplanır. En yaygın kullanılan nitel bilgi toplama yöntemleri; görüşme, gözlem ve yazılı doküman incelemesidir. Görüşme tekniği insanların bakış açılarını, tecrübelerini, algılarını, düşünce ve duygularını ortaya çıkarmakta en etkili yöntemdir (Arsalan, 2012). Araştırma nitel desende oluşturulmuş olup (Yaman, 2007) bir durum çalışmasıdır. Karasar'a (1974) göre böyle bir yaklaşımda bu tanımlı derinlemesine yapabilmek için araştırmada nitel araştırma tekniği kullanılmıştır. Önemli olan, onu uygun şekilde "gözlemleyebilmek"tir. Nitel araştırma, Yıldırım ve Şimşek (2005) tarafından "gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıları ve olayları doğal bir ortamda gerçekçi ve tamamıyla ortaya çıkarmak için sürecin izlendiği bir araştırma yöntemi" olarak tanımlanmaktadır.

3.2. Çalışma Grubu

Çalışmaya katılan öğretmenler, kolay ulaşılabilir bütüncül durum örnekleme ile belirlenmiştir (Patton, 1990). Araştırmanın çalışma grubu Antalya ilinde öğrenim gören ve çalışan, görüşme sorularını gönüllü olarak cevaplandırmak isteyen öğrenciler ve öğretmenlerden oluşmaktadır. Bu nedenle araştırmaya Mehmet Kemal Dedeman İlkokulunda öğrenim gören 10 öğrenci ve 10 öğretmen katılmıştır.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler bireysel görüşme tekniği ile toplanmıştır. Değişen yaşam koşulları bağlamında araştırma soruları katılımcıların bir kısmına online teknikle ulaştırılıp cevap

alınırken bazılarıyla ise yüz yüze uygulanmıştır. Bir araştırma tekniği olarak görüşme, araştırmacı ile araştırmanın öznesi konumunda yer alan kişi arasında geçen kontrollü ve amaçlı sözel iletişim biçimidir. Veri toplama aracı olarak toplantı tutanakları gözlemi yapılmış ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda görüşme, veri toplama araçlarından biridir (Patton, 1990). Yarı yapılandırılmış görüşme yönteminde standart hale getirilmiş açık uçlu görüşme formu kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Araştırmada literatür taramasına dayalı olarak teorik bir çerçeve oluşturulmuş ve görüşme formunun yapılandırılması için öğretmen ve öğrencilerle ön görüşmeler yapılmıştır. Görüşme formu (Ek 1) sunulmuştur.

3.4. Verileri Çözümleme Yöntemleri

Çalışmada içerik analizi yapılarak, sonuçlar betimsel bir anlatım ile sunulacak ve doğrudan anlatımlara yer verilerek, ortaya çıkan temalar ve örüntüler çerçevesinde elde edilen bulgular araştırma hedefleri doğrultusunda sınıflandırılmıştır. Görüşmeler, katılımcıların uygun olduğu zamanlarda randevu alınarak düzenlenmiştir. Daha sonra öğretmenler ve öğrenciler uygun gün ve saatlerde bir araya geldi. Görüşmelere başlamadan önce katılımcılara araştırmanın amacı ve gizliliği hakkında açıklayıcı bilgiler verilmiştir. Görüşme sırasında etkili dinleme, yansıtma ve özetlemeye özen gösterilmiştir. Verilerin analizinde betimsel ve içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizin kullanıldığı bir araştırmada, görüşülen kişilerden direkt alıntılarının yer alması ve sonuçların bunlara dayalı olarak açıklanması geçerlilik açısından önemlidir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Ayrıca araştırmada direkt olarak alıntılar yer almış ve çıkan sonuçlar bunlara dayalı olarak açıklanmıştır.

3.5. Araştırmanın Problem Cümlesi ve Alt Problemler

Araştırmanın görüşme soruları ile hipotezler oluşturulmuş ve bu bağlamda hipotezlerin doğruluğu tartışılmıştır. Araştırmanın alt problemleri ise şu şekildedir:

1. Öğretmen ve öğrencilerin konuya ilişkin genel bakış açıları nelerdir?
2. 5. sınıf derslerine sınıf öğretmeni ya da branş öğretmenlerinin girmesine ilişkin görüşler nelerdir?
3. Branş öğretmenlerinin olarak 5.sınıf öğrencilerine ders anlatması nasıl değerlendirilmektedir?

4. Branş öğretmenlerinin 5.sınıf öğrencilerinin düzeyine inebilmelerine ilişkin görüşler nelerdir?
5. 5. sınıf derslerine sınıf öğretmenlerinin mi, yoksa branş öğretmenlerinin mi girmesinin daha yararlı olacağına ilişkin görüşler nelerdir?

BÖLÜM IV

BULGULAR

Çalışma çerçevesinde görüşme yapılan öğrenci ve öğretmenlerin, 4+4+4 eğitim sistemine bakış açıları incelenmesi için öğrencilere 5, öğretmenlere 5 olmak üzere toplam 10 adet soru yöneltilmiştir.

Tablo 4.1 Öğrenci ve Öğretmenlerin, 4+4+4 Eğitim Sistemine Bakış Açıları

Öğrenci Görüşleri	Öğrenci Görüşlerine İlişkin Temalar
1. 5. sınıf öğretim programına branş derslerinin eklenmesinden memnunuz musunuz? Neden?	Evet memnunum Hayır memnun değilim Nedenleri Sınıf öğretmenimi seviyordum Öğretmenler daha çok ilgileniyor Ders fark etmeksizin anlaşılmayan konuyu tekrar etme
2. 5. sınıf öğrencisi olarak hala sınıf öğretmeninizden ders almak ister miydiniz? Neden?	Evet isterdim Hayır istemezdim Nedenleri Yeni öğretmenlerimi seviyorum Sınıf öğretmeni özlüyorum Öğretmenlerimiz bize dersleri daha iyi Sınıf öğretmenimiz derslerde daha çok yardımcı oluyordu
3. Branş öğretmenlerinizin branş derslerini sizin düzeyinizde anlatabildiğini düşünüyor musunuz?	Evet düşünüyorum Hayır sınıf öğretmenimiz daha iyi anlatıyordu
4. 5. sınıf öğrencisi olarak ödev yapma alışkanlıklarınızdaki değişimi değerlendirebilir misiniz?	Ödevler eskiden daha kolaydı Artık ödevler daha çok Ödevleri artık anlayabiliyorum
5. 5. sınıf öğrencisi olarak en çok zorlandığınız konular hangileridir?	Kesirler konusunda zorlanıyorum Yüzdelere konusunda zorlanıyorum İngilizce konularında zorlanıyorum Kuvvetin Ölçülmesi konusunda zorlanıyorum Cümlede Anlam konusunda zorlanıyorum

Öğretmenlere Yönelik Sorular	Öğretmenlerin Cevaplarına İlişkin Temalar
1. 4+4+4 eğitim sisteminde 5. sınıf öğretim programı ile ilgili görüşleriniz nelerdir?	Uygun Sade
2. 5. sınıf öğretim programını uygulama açısından hizmet içi eğitime gereksinim duyuyor musunuz? Neden?	Hayır İhtiyacım Yok Evet İhtiyacım Var Nedenleri Öğrenci seviyesine inebilme Teknoloji ve Akılla Tahta Kullanımı
3. Branş öğretmeni olarak 5.sınıf öğrencilerine ders anlatmak size nasıl bir deneyim kazandırdı?	Daha kolay ve zevkli Enerjik olmak Daha zor Fark etmiyor Mesleki katkı sağladı
4. Branş öğretmeni olarak 5.sınıf öğrencilerinin düzeyine inebildiğinizi düşünüyor musunuz? Neden?	Evet İnebiliyorum Zorlansam da İnebiliyorum Nedenleri Ders anlatımında materyal kullanarak Oyun ve animasyonla ders anlatarak Etkinliklerle ders anlatarak Öğrencilerin soyut düşünmelerindeki zorluklar Öğrencilerin çok yavaş olmaları
5. Sizce 5.sınıf derslerine sınıf öğretmenlerinin mi, yoksa branş öğretmenlerinin mi girmesi daha yararlı olur? Neden?	Branş Öğretmeni Sınıf Öğretmeni Nedenleri Her öğretmenin kendi alanında daha iyi olması Branş öğretmenlerinin öğrencilerdeki eksik konuları daha iyi gidermesi Öğrenci seviyesine çok rahat inebilmeleri Sınıf öğretmenlerinin öğrencileri 1., 2., 3. ve 4. sınıftan tanımalarının avantaj olması 5.sınıf öğrencilerinin oyun çocuğu olması Öğrencilerin branş öğretmenlerini zor kabul etmesi

4.1. Öğrencilerin 4+4+4 Eğitim Sistemine Genel Bakış Açıkları İncelenmesi

4.1.1. Branş Derslerinin Eklenmesinden Memnun Olma Durumu

Öğrencilerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 2 tema ortaya çıkmıştır. Bu temalar evet memnunum ve hayır memnun değilim başlıkları altında incelenmiştir.

Tablo 4.2 Branş Derslerinin Eklenmesinden Memnun Olma Durumu

5. sınıf öğretim programına branş derslerinin eklenmesinden memnun musunuz? Neden?	Tekrar Sayısı	%
Hayır memnun değilim	6	%60
Evet memnunum	4	%40

Yukarıdaki tabloya bakıldığında 5. Sınıf öğretim programına branş derslerinin eklenmesinden öğrencilerin 6'sının (%60) memnun olmadığı, 4'nün (%40) ise memnun olduğu görülmektedir. Buna göre öğrencilerin çoğunluğunun 5. Sınıf öğretim programına branş derslerinin eklenmesinden memnun olmadığı saptanmıştır. Ancak bu oranlar arasında çok büyük farklılıkların olmadığı, ilerleyen süreçte bu memnuniyetliliğin giderilebileceği düşünülmektedir.

Hayır memnun değilim. Sınıf öğretmenimi seviyordum ve onun gitmesine üzüldüm (Ö1).

Hayır memnun değilim. Sınıf öğretmenimiz farklı bir derste de olsak bir önceki derste anlamadığımız konuyu yeniden anlatabiliyordu (Ö2).

Ben Sınıf öğretmenimizi çok sevdiğim için gitmesine üzüldüm bu yüzden memnun değilim (Ö3).

Semra öğretmenimizi (Sınıf Öğretmeni) çok sevdiğim için gitmesini istemedim ben. Memnun değilim (Ö4).

Sınıf öğretmenimiz anlamadığımız dersleri başka zamanda tekrar ederdi şimdi bir sonraki dersi beklemek zorundayız bu yüzden memnun değilim (Ö5).

Ben memnun değilim çünkü Semra öğretmenimizi özleyorum onu çok seviyordum (Ö6).

Evet memnunum. Yeni öğretmenlerimiz daha çok ilgileniyor (Ö7). Yeni öğretmenlerimizi sevdim ben memnunum (Ö8).

Memnunum çünkü yeni öğretmenlerimiz de çok iyi özellikle matematik ve sosyal bilgiler dersine giren öğretmenlerimi çok sevdim (Ö9).

Yeni öğretmenlerimiz derslerde bizimle daha çok ilgileniyor bu yüzden memnunum (Ö10).

Öğrencilerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 2 temaya bağlı olarak ortaya 4 neden çıkmıştır. Bu nedenler Sınıf öğretmenini sevmek, Branş Öğretmenlerinin daha çok ilgilenmesi, Ders fark etmeksizin anlaşılmayan konuyu tekrar etme ve Branş Öğretmenlerini Sevmek başlıkları altında incelenmiştir.

Tablo 4.3 Branş Derslerinin Eklenmesinden Memnun Olma Durum Nedeni

5. sınıf öğretim programına branş derslerinin eklenmesinden memnun musunuz? Neden?	Tekrar Sayısı	%
Sınıf öğretmenini sevmek	4	%40
Ders fark etmeksizin anlaşılmayan konuyu	2	%20
Branş Öğretmenlerinin daha çok ilgilenmesi	2	%20
Branş Öğretmenlerini Sevmek	2	%20

Yukarıdaki tabloya bakıldığında 5. Sınıf öğretim programına branş derslerinin eklenmesinden öğrencilerin memnun olmama nedeni çoğunlukla eski sınıf öğretmenlerini sevmelerinden kaynaklandığı ve sınıf öğretmenlerinin ders fark etmeksizin öğrencilerin anlamadıkları konuları yeniden bir sonraki derste anlatabilmesinden kaynaklandığı görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin 5. Sınıf öğretim programına branş derslerinin eklenmesinden memnun olma durumları ise branş öğretmenlerinin öğrencilerle konularla ilgili daha çok ilgilenmesi ve yeni branş öğretmenlerini sevdiğinden kaynaklandığı görülmektedir.

4.1.2. Sınıf Öğretmeninden Ders Almak İsteme Durumu

Öğrencilerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 2 tema ortaya çıkmıştır. Bu temalar evet isterdim ve hayır istemezdim değilim başlıkları altında incelenmiştir.

Tablo 4.4 Sınıf Öğretmeninden Ders Almak İsteme Durumu

5. sınıf öğrencisi olarak hala sınıf öğretmeninizden ders almak ister miydiniz? Neden?	Tekrar Sayısı	%
Evet isterdim	6	%60
Hayır istemezdim	4	%40

Yukarıdaki tabloya bakıldığında 5. sınıf öğrencileri hala sınıf öğretmeninizden ders almak ister miydiniz sorusuna 6'sının (%60) cevabı evet isterdim, 4'nün (%40) cevabı ise hayır istemezdim şeklinde olduğu görülmüştür. Buna göre öğrencilerin çoğunluğu 5. sınıfta da sınıf öğretmenlerinden ders almak istediği sonucu saptanmıştır. Öğrencilerin ilköğretim öğretmenlerinden aldıkları bilgi ve ilginin daha tatmin edici oldukları düşünülmektedir.

Evet isterdim. Çünkü sınıf öğretmeni seviyordum ve onu özliyorum (Ö1).

Evet isterdim. Sınıf öğretmenimiz derslerde bize daha çok yardımcı oluyordu (Ö2).

Sınıf öğretmenimizi çok özlediğim için tekrar gelmesini isterdim (Ö3). Çok isterdim Semra öğretmenimizi (Sınıf öğretmeni) çok özledim (Ö4).

İsterdim. Öğretmenimiz bize derslerde çok daha yardımcı oluyordu (Ö5).

Bende isterdim. Yeni öğretmenlerimizi de seviyorum ama Semra öğretmenimizi (Sınıf Öğretmeni) özliyorum (Ö6).

Hayır istemezdim. Branş öğretmenlerimizin anlattıklarını daha iyi anlıyorum (Ö7).

Hayır istemezdim. Çünkü yeni öğretmenlerimi de seviyorum (Ö8).

Değişmesini istemezdim. Çünkü artık daha çok öğretmenim var ve hepsini seviyorum (Ö9).

Yeni öğretmenlerimle anlaşabiliyorum ve onları seviyorum o yüzden istemezdim (Ö10).

Öğrencilerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 2 temaya bağlı olarak ortaya 4 neden çıkmıştır. Bu nedenler Yeni öğretmenlerimi seviyorum, Sınıf öğretmeni özliyorum, Öğretmenlerimiz bize dersleri daha iyi anlatıyor ve Sınıf öğretmenimiz derslerde daha çok yardımcı oluyordu başlıkları altında incelenmiştir.

Tablo 4.5 Sınıf Öğretmeninden Ders Almak İsteme Durum Nedeni

5. sınıf öğrencisi olarak hala sınıf öğretmeninizden ders almak ister miydiniz? Neden?	Tekrar Sayısı	%
Sınıf öğretmeni özlüyorum	4	%40
Sınıf öğretmenimiz derslerde daha çok yardımcı oluyordu	2	%20
Yeni öğretmenlerimi seviyorum	3	%30
Öğretmenlerimiz bize dersleri daha iyi anlatıyor	1	%10

Yukarıdaki tabloya bakıldığında 5. Sınıf öğrencisi olarak hala sınıf öğretmenlerinden ders almak istemelerinin nedeni çoğunlukla sınıf öğretmenlerini özlemelerinden 4ü (%40) ve sınıf öğretmenlerinin derslerde daha çok yardım ettiğini düşünmelerinden 2si (%20) kaynaklandığı görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin 5. Sınıf öğrencisi olarak sınıf öğretmenlerinden ders almak istememelerinin nedeni ise öğrencilerin yeni öğretmenlerini sevmesi 3ü (%30) ve branş öğretmenlerinin daha iyi anlattığını düşünmelerinden 1i (%10) kaynaklandığı görülmektedir. Öğrencilerin ilkokul öğretmenlerini isteme sebeplerinin duygusal yönünün ağır bastığı görülmüştür.

4.1.3. Öğrenciler Gözünden Öğretmenler 5. Sınıf Düzeyine İnebilme Durumu

Öğrencilerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 2 tema ortaya çıkmıştır. Bu temalar evet düşünüyorum ve hayır sınıf öğretmenimiz daha iyi anlatıyordu başlıkları altında incelenmiştir.

Tablo 4.6 Öğrenciler Gözünden Öğretmenler 5. Sınıf Düzeyine İnebilme Durumu

Branş öğretmenlerinizin branş derslerini sizin düzeyinizde anlatabildiğini düşünüyor musunuz?	Tekrar Sayısı	%
Evet düşünüyorum	7	%70
Hayır sınıf öğretmenimiz daha iyi anlatıyordu	3	%30

Yukarıdaki tabloya bakıldığında Branş öğretmenlerinizin branş derslerini sizin düzeyinizde anlatabildiğini düşünüyor musunuz sorusuna 7'sinin (%70) evet düşünüyorum,

3'nün (%30) hayır sınıf öğretmenimiz daha iyi anlatıyordu şeklinde olduğu görülmüştür. Buna göre öğrencilerin çoğunluğu branş öğretmenlerinin kendilerinin seviyesinde ders anlattığını düşünülmektedir. Önceki çalışmalarda ve veliler arasında yapılan 'Öğrenci seviyelerine inilemiyebilir' görüşünde burada çürüdüğü görülmüştür.

Evet düşünüyorum. Yeni öğretmenlerimiz bizimle ilgileniyor ve kolayanlıyorum (Ö1).

Yeni öğretmenlerimiz dersi çok güzel anlatıyorlar ve bende anlıyorum (Ö2).

Evet düşünüyorum. Branş öğretmenlerimiz kolay sorulardan başlayarak konuyu anlamamızı sağlıyor (Ö3).

Evet özellikle matematik dersi daha kolay artık anlayabiliyorum. (Ö4)

Düşünüyorum. Öğretmenlerimiz çok güzel anlatıyor (Ö5).

Evet düşünüyorum. Öğretmenlerimiz konuyu bizim anlayabileceğimiz gibi anlatıyor (Ö6).

Öğretmenlerimiz derslerde bizimle daha çok ilgileniyor ve daha çok anlıyorum (Ö7).

Hayır düşünmüyorum. Sınıf öğretmenimiz bizim anlayabileceğimiz gibi ders anlatıyordu. Yeni öğretmenlerimiz ise daha zor sorular soruyor ve anlamıyorum (Ö8).

Semra öğretmenimiz (Sınıf öğretmeni) dersleri daha iyi anlatıyordu (Ö9). Ben düşünmüyorum çünkü anlamıyorum (Ö10).

4.1.4. Ödev Yapma Alışkanlığının Değerlendirilmesi

Öğrencilerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 3 tema ortaya çıkmıştır. Bu temalar Ödevler eskiden daha kolaydı, Artık ödevler daha çok ve Ödevleri artık anlayabiliyorum başlıkları altında incelenmiştir.

Tablo 4.7 Ödev Yapma Alışkanlığının Değerlendirilmesi

5. sınıf öğrencisi olarak ödev yapma alışkanlıklarınızdaki değişimi değerlendirebilir misiniz?	Tekrar Sayısı	%
Ödevler eskiden daha kolaydı	4	%40
Artık ödevler daha çok	3	%30
Ödevleri artık anlayabiliyorum	3	%30

Yukarıdaki tabloya bakıldığında 5. sınıf öğrencisi olarak ödev yapma alışkanlıklarınızdaki değişimi değerlendirebilir misiniz sorusuna 4'ünün (%40) Ödevler eskiden daha kolaydı, 3'nün (%30) Artık ödevler daha çok ve yine 3 (%30) öğrencinin cevabı Ödevleri artık anlayabiliyorum şeklinde olduğu görülmüştür. Buna göre öğrencilerin çoğunluğu tarafından ödevlerin eskiden daha kolay olduğu düşünülmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin ortaokuldaki ödev ve ders-öğretmen farklılıklardan dolayı ödevin fazlalığından şikayetçi oldukları görülmüştür.

4. sınıfta ödevlerimiz daha kolaydı şimdi daha zor (Ö1).

Geçen sen ödevleri yapabiliyordum şimdi zorlanıyorum (Ö2). Ödevlerimiz artık daha zor bazen yapamıyorum (Ö3).

Bir üst sınıfa geçtiğimiz için ödevler artık daha zor geçen sene daha kolaydı (Ö4)

Bu sene ödevlerimiz daha çok (Ö5).

Geçen seneye göre bu sene ödevlerimiz arttı daha çok ödev yapıyoruz (Ö6).

4. sınıf olduğumuz için ödevlerimiz çok artık (Ö7).

Öğretmenlerimiz iyi olduğu için ödevleri anlayabiliyorum artık (Ö8).

Geçen sen ödevlerimi yardım alarak yapıyordum şimdi ise tek başımayapabiliyorum (Ö9).

Bu sene ödevlerimiz çok daha anlıyorum ve kolayca yapabiliyorum (Ö10).

4.1.5. Beşinci Sınıf Öğrencisi Olarak En Çok Zorlanılan Konular

Öğrencilerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 5 tema ortaya çıkmıştır. Bu temalar Kesirler konusunda zorlanıyorum, Yüzdelere konusunda zorlanıyorum, İngilizce konularında zorlanıyorum, Kuvvetin Ölçülmesi konusunda zorlanıyorum ve Cümlede Anlam konusunda zorlanıyorum başlıkları altında incelenmiştir.

Tablo 4.8 En Çok Zorlanılan Konular

5. sınıf öğrencisi olarak en çok zorlandığınız konular hangileridir?	Tekrar Sayısı	%
Kesirler konusunda zorlanıyorum	4	%40
İngilizce konularında zorlanıyorum	2	%20
Yüzdelere konusunda zorlanıyorum	2	%20
Kuvvetin Ölçülmesi konusunda	1	%10
Cümlede Anlam konusunda zorlanıyorum	1	%10

Yukarıdaki tabloya bakıldığında 5. sınıf öğrencisi olarak en çok zorlandığınız konular hangileridir sorusuna 4'ünün (%40) Kesirler konusunda zorlanıyorum, 2'sinin (%30) İngilizce konularında zorlanıyorum, 2'sinin (%20) öğren Yüzdelere konusunda zorlanıyorum, 1'nin (%10) Kuvvetin Ölçülmesi konusunda ve 1'nin (%10) cevabı ise Cümlede Anlam konusunda zorlanıyorum şeklinde olduğu görülmüştür. Buna göre öğrencilerin çoğunluğu sayısal derslerde zorlandığı görülmüştür. Ayrıca okullarımızda her sistemde karşılaşılan yabancı dil öğrenme güçlüğü de yine burada da görülmüştür.

Matematik dersinde kesirler konusunda zorlanıyorum (Ö1). Biraz kesirler konusunda zorluk çekiyorum (Ö2).

Kesirler konusu bana daha zor geliyor (Ö3).

Öğretmenimizin anlattığı kesirler konusunda iyi değilim (Ö4) İngilizce derslerinde zorlanıyorum (Ö5).

İngilizceden anlamıyorum ve derslerde zorluk çekiyorum (Ö6). Matematikteki yüzdelere konusunda zorlanıyorum (Ö7).

Yüzde hesaplamak bana zor geliyor ve yapamıyorum (Ö8).

Fen bilimlerinde daha çok zorlanıyorum özellikle kuvvetin ölçülmesi konusu bana çok zor geliyor (Ö9).

Türkçe dersini çok seviyorum ama cümlede anlam konusunda bazen sorunlar yaşıyorum (Ö10).

4.2. Öğretmenlerin 4+4+4 Eğitim Programıyla İlgili Görüşleri

4.2.1. 4+4+4 Eğitim Sistemine İlişkin Öğretmenlerin Genel Görüşleri

Öğretmenlerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 2 tema ortaya çıkmıştır. Bu temalar Sade ve Uygun incelenmiştir.

Tablo 4.9 Öğretmenlerin 4+4+4 Eğitim Programıyla İlgili Görüşleri

4+4+4 eğitim sisteminde 5. sınıf öğretim programı ile ilgili görüşleriniz nelerdir?	Tekrar Sayısı	%
Uygun	8	%80
Sade	2	%20

Yukarıdaki tabloya bakıldığında 4+4+4 eğitim sisteminde 5. sınıf öğretim programı ile ilgili görüşleriniz nelerdir sorusuna öğretmenlerin 8'i (%80) Uygun, 2'ü (%20) ise Sade şeklinde olduğu yorum yapmıştır. Böylelikle 2 öğretmen sistemin hem uygun hem sade olduğu kanaatinde. Buna göre öğretmenlerin çoğunluğu 4+4+4 eğitim sisteminde 5. sınıf öğretim programı ile ilgili görüşü uygun şeklinde olmuştur. Öğretmenlerin programa destekleri ve beğenileri görülmüştür.

Programın öğrenci seviyesine uygun olduğunu düşünüyorum (Ö1). Öğrenci seviyesine uygun olduğunu düşünüyorum (Ö2).

Öğrencilerin temelden gelen eksikliklerini telafi edebilmek çok uygun (Ö3). Program gayet sade ve öğrenci seviyesine uygun (Ö4).

Program tamamen öğrenci seviyesine uygun (Ö5).

Öğrenciler için çok güzel düşünülmüş seviyelerine uygun bir program (Ö6) Gayet hoş sade ve uygun bir program (Ö7).

Bence gayet öğrenci seviyesine uygun oldu (Ö8).

Program çok sade (Ö9).

Gerçekten sade oldu (Ö10).

4.2.2. Sınıf Derslerine Hangi Grup Öğretmenin Girmesi Gerektiği Sorunsalı

Tablo 4.10 5. Sınıf Derslerine Sınıf Öğretmenin Mi Branş Öğretmenin Mi Girmesi Yararlı Olur?

Sizce 5. sınıf derslerine sınıf öğretmenlerinin mi, yoksa branş öğretmenlerinin mi girmesi daha yararlı olur? Neden?	Tekrar Sayısı	%
Sınıf Öğretmeni	7	%70
Branş Öğretmeni	3	%30

Yukarıdaki tabloya bakıldığında ‘Sizce 5. sınıf derslerine sınıf öğretmenlerinin mi, yoksa branş öğretmenlerinin mi girmesi daha yararlı olur? Neden?’ sorusuna çoğunluğunun cevabı “sınıf öğretmeni” şeklinde olduğu görülmektedir. Ayrıca 3 öğretmen ise 5. Sınıfların derslerine branş öğretmenlerinin girmesinin daha yararlı olacağı görüşündedir.

Sınıf öğretmenleri 5. Sınıf öğrencilerinin seviyesine daha rahat inebildiğinden dolayı onların girmeleri daha doğru olurdu (Ö1).

Sınıf öğretmenleri 5. Sınıfa geçmiş olan öğrencileri 1. 2. 3. ve 4. sınıftan tanıdığı için onların ders vermesi daha yararlı olurdu (Ö2).

5. sınıftaki öğrenciler daha çok oyun çocuğu olmasından dolayı sınıf öğretmenlerinin ders vermesi daha yararlı olurdu (Ö3).

Öğrenciler branş öğretmenlerini daha zor kabul ediyor. Sanırım bu yaşlarının küçük olmasından kaynaklı (Ö4).

Sınıf öğretmenleri onları daha iyi tanıdığından dolayı onların ders vermesi daha uygun olurdu (Ö5).

O yaştaki öğrencilerin seviyesine sınıf öğretmenleri daha rahat inebiliyor bu açıdan onların ders vermesi daha uygun olurdu (Ö6).

Önceki sınıflardan alışkın oldukları için seviyelerine daha rahat inebilen sınıf öğretmenlerinin bu konuda ders vermesi daha yararlı olurdu (Ö7).

Branş öğretmenleri kendi alanlarında daha iyi ders verdikleri için onların ders vermeleri daha uygun (Ö8).

Öğrenciler bazı konularda eksik kalmış bu konuda branş öğretmenleri daha yararlı dersler verebilir (Ö9).

Biz (branş öğretmenleri) alanımız üzerinde yoğunlaştığımız için dersleri daha verimli işleyebiliyoruz bu nedenle branş öğretmenlerinin ders vermesi daha uygun (Ö10).

Öğretmenlerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 2 temaya bağlı olarak ortaya 6 neden çıkmıştır. Bu nedenler Yeni öğretmenlerimi seviyorum, Sınıf öğretmeni özlüyorum, Öğretmenlerimiz bize dersleri daha iyi anlatıyor ve Sınıf öğretmenimiz derslerde daha çok yardımcı oluyordu başlıkları altında incelenmiştir.

Tablo 4.11 5. Sınıf Derslerine Sınıf Öğretmeninin Mi Branş Öğretmeninin Mi Girmesi Yararlı Olma Nedeni

Sizce 5. sınıf derslerine sınıf öğretmenlerinin mi, yoksa branş öğretmenlerinin mi girmesi daha yararlı olur? Neden?	Tekrar Sayısı	%
Öğrenci seviyesine çok rahat inebilmeleri	3	%30
Sınıf öğretmenlerinin öğrencileri 1., 2., 3. ve 4. sınıftan tanımalarının avantaj olması	2	%20
Her öğretmenin kendi alanında daha iyi olması	2	%20
Branş öğretmenlerinin öğrencilerdeki eksik konuları daha iyi gidermesi	1	%10
5.sınıf öğrencilerinin oyun çocuğu olması	1	%10
Öğrencilerin branş öğretmenlerini zor kabul etmesi	1	%10

Yukarıdaki tabloya bakıldığında Öğretmenlere yöneltilen Sizce 5. sınıf derslerine sınıf öğretmenlerinin mi, yoksa branş öğretmenlerinin mi girmesi daha yararlı olur? Neden? sorusuna öğretmenler genellikle sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin seviyelerine daha rahat ine bildikleri için onların girmesini daha uygun bulduğu görülmüştür. Ayrıca öğretmenler sınıf öğretmenlerinin öğrencileri 1. 2. 3. ve 4. Sınıftan tanıdıklarını, 5. Sınıf öğrencilerinin henüz oyun çocuğu olduğunu ve öğrencilerin branş öğretmenlerini zor kabul etmelerinden dolayı sınıf öğretmenlerinin derse girme konusunda daha uygun olacağını düşünmektedir. Buna ek olarak branş öğretmenleri kendi alanlarında daha iyi olması ve öğrencilerin konulardaki eksikliklerini göz önünde bulundurarak derslere kendilerinin girmesinin gerektiği düşünülmektedir.

4.2.3. Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Durumu

Öğretmenlerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 2 tema

ortaya çıkmıştır. Bu temalar evet isterdim ve hayır istemezdim değilim başlıkları altında incelenmiştir.

Tablo 4.12 Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Durumu

5. sınıf öğretim programını uygulama açısından hizmet içi eğitimine gereksinim duyuyor musunuz? Neden?	Tekrar Sayısı	%
Hayır İhtiyacım Yok	6	%60
Evet İhtiyacım Var	4	%40

Yukarıdaki tabloya bakıldığında 5. sınıf öğretim programını uygulama açısından hizmet içi eğitime gereksinim duyuyor musunuz? Neden sorusuna öğretmenlerin 6'sının (%60) cevabı Hayır İhtiyacım Yok, 4'nün (%40) cevabı ise Evet İhtiyacım Var şeklinde olduğu görülmüştür. Buna göre öğretmenlerin çoğunluğu 5. sınıf öğretim programını uygulama açısından hizmet içi eğitime gereksinim duymadığı saptanmıştır. Ancak ihtiyaç duyulmakta diyenlerde genel olarak yaş seviyesine inebilme konusunda ihtiyaç olduğu görülmüştür.

Hayır İhtiyacım yok. Çünkü bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğumu düşünüyorum (Ö1).

Görev sürecine henüz yeni başlamış olan öğretmen arkadaşlarımız için gerekli olduğunu düşünüyorum. Çünkü 5. sınıf düzeyine inebilmenin zor olduğunu düşünüyorum (Ö2).

Öğretim programını bir yıl içerisinde öğrencilere kazandırılabilceği konusunda programı hazırlayanlardan fikir almak isterdim. Ancak hayır hizmet içi eğitime ihtiyaç duymuyorum (Ö3).

Tabii ki isterdim. Eğer eğitim sisteminde bir yenilik yapılıyorsa öncelik olarak öğretmenlerin eğitimi ile başlanması gerek (Ö4).

İsterdim. Çünkü bu düzeydeki öğrencilerin seviyesine inmek zaman zaman zorlaşıyor (Ö5).

Hizmet içi eğitime pek ihtiyacım olduğunu düşünmüyorum. (Ö6).

Evet isterdim. Kimi zaman öğrencilerin seviyesine inmek zorlaşıyor (Ö7).

Hayır istemezdim. Bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu düşünüyorum (Ö8).

Zaman zaman zorluklar yaşasam da kendimde bu ihtiyacı görmüyorum (Ö9).

Gerekli bilgiye ve yeteneğe sahip olduğumu düşünüyorum. Hayır istemezdim (Ö10).

Öğretmenlerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 2 temaya bağlı olarak ortaya 2 ihtiyaç nedeni çıkmıştır. Bu nedenler Öğrenci seviyesine inebilme, Teknoloji ve Akılla Tahta Kullanımı ve Matematik konularının somutlaştırılması başlıkları altında incelenmiştir.

Tablo 4.13 Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Durum Nedeni

5. sınıf öğretim programını uygulama açısından hizmet içi eğitimine gereksinim duyuyor musunuz? Neden?	Tekrar Sayısı	%
Öğrenci seviyesine inebilme	3	%30
Teknoloji ve Akılla Tahta Kullanımı	1	%10

Yukarıdaki tabloya bakıldığında 5. sınıf öğretim programında uygulama açısından hizmet içi eğitime gereksinim duyma nedeni çoğunlukla öğrencilerin seviyelerine inebilmek 3ü (%30) olarak görmektedirler. Ayrıca öğretmenler hizmet içi eğitime teknoloji ve akıllı tahta kullanımı için 1i (%10) gereksinim olarak göstermiştir. Öğretmenlerin ilk defa karşılaştıkları bu yaş gurubunun seviyesine inmekte sıkıntı yaşayıp, bu konuda desteğe ihtiyaç duydukları gözlenmiştir. Teknolojik destek konusunda ihtiyaç ise biraz da ilgi ve yaşla da ilgili olduğu düşünülmektedir.

4.2.4. 5. Sınıf Öğrencilerinin Düzeyine İnebilme Durumu/Ders Anlatımı

Tablo 4.14 5. Sınıf Öğrencilerinin Düzeyine İnebilme Durumu/Ders Anlatımı

Branş öğretmeni olarak 5.sınıf öğrencilerinin düzeyine inebildiğinizi düşünüyor musunuz? Neden?	Tekrar Sayısı	%
Evet İnebiliyorum	6	%60
Zorlansam da İnebiliyorum	4	%40

Yukarıdaki tabloya bakıldığında branş öğretmeni olarak Branş öğretmeni olarak 5.sınıf öğrencilerinin düzeyine inebildiğinizi düşünüyor musunuz? Neden? sorusuna çoğunluğunun cevabı “evet inebiliyorum” şeklinde olduğu görülmektedir. Ayrıca branş öğretmenleri 5. öğrencilerine ders verirken kimi zaman zorlansa da yine de onların seviyelerine inebildiklerini dile getirmişlerdir. İnmekte zorlanan öğretmenlerin daha önce bu şekilde bir tecrübelerinin

olmadığı , bu konuda ilgi becerilerinin de yeterli olmadığını belirtip hizmet içi desteğe ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Konuya ilişkin diğer görüşler ise şu şekildedir:

Dediğim gibi bu yaştaki öğrenciler eğlenerek öğrenmeye daha çok meyilli oldukları için onlara bu şekilde ders anlatıyorum ve seviyelerine inebiliyorum (Ö1).

5. sınıf öğrencileri diğer sınıflara göre öğrenmeye daha çok isteklidir. Busebepten dolayı onlara ders anlatmak seviyelerine inebilmek kolay oluyor (Ö2).

Rahatlıkla inebiliyorum (Ö3).

Öncelikle öğrencinin sizi sevmesi ve istekli olması gerek gerisi zaten çorapsöküğü gibi geliyor (Ö4).

Ben çok rahat bir şekilde inebiliyorum onların seviyesine (Ö5).

Mesleğe yeni başlamış öğretmenler kimi zaman zorlansa da ben bu konudazorluk çekmeden inebiliyorum (Ö6).

Yaşları henüz küçük dikkatleri çok çabuk dağılıyor kimi zaman zorlansam dayine de inebiliyorum (Ö7).

4+4+4 eğitim programında hizmet içi eğitim almadığım için kimi zaman onların seviyelerine inmek zorlaşıyor (Ö8).

Kimi zaman zorlansam da inebiliyorum (Ö9). Zorlanıyorum bazen ama inebiliyorum (Ö10).

Öğretmenlerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 2 temaya bağlı olarak ortaya 5 neden çıkmıştır. Bu nedenler Yeni öğretmenlerimi seviyorum, Sınıf öğretmeni özlüyorum, Öğretmenlerimiz bize dersleri daha iyi anlatıyor ve Sınıf öğretmenimiz derslerde daha çok yardımcı oluyordu başlıkları altında incelenmiştir.

Tablo 4.15 5. Sınıf Öğrencilerinin Düzeyine İnebilme Durum Nedeni

Branş öğretmeni olarak 5.sınıf öğrencilerinin düzeyine inebildiğinizi düşünüyor musunuz? Neden?	Tekrar Sayısı	%
Ders anlatımında materyal kullanarak	3	%30
Oyun ve animasyonla ders anlatarak	2	%20
Etkinliklerle ders anlatarak	1	%10
Öğrencilerin soyut düşünmelerindeki zorluklar	1	%10
Öğrencilerin çok yavaş olmaları	1	%10

Yukarıdaki tabloya bakıldığında Branş öğretmeni olarak 5. Sınıf öğrencilerinin düzeyine inebilme nedeni çoğunlukla ders anlatımında materyaller kullanmaktan kaynaklandığı görülmektedir. Ayrıca öğretmenler 5. Sınıf öğrencilerinin düzeyine inebilme durumlarında oyun ve animasyonla ders anlatması ve etkinliklerle ders anlatmasından kaynaklandığı görülmektedir. Buna ek olarak öğrencilerin soyut düşünmesinden ve yavaş olmalarından dolayı ise kimi zaman düzeylerine inebilmede sorun yaşadıkları da görülmektedir.

4.2.5. Sınıf Öğrencilerine Ders Vermenin Öğretmenlere Kazandırdığı Deneyimler/Hangisinin Daha Yararlı Olacağı Sorunsalı

Öğretmenlerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 5 tema ortaya çıkmıştır. Bu temalar Daha kolay ve zevkli, Enerjik olmak, Daha zor, Farketmiyor ve Mesleki katkı sağladı başlıkları altında incelenmiştir.

Tablo 4.16 5. Sınıf Öğrencilerine Ders Vermek Öğretmenlere Nasıl Bir Deneyim Kazandırdı? Hangisinin Daha Yararlı Olacağı Sorunsalı

Branş öğretmeni olarak 5.sınıf öğrencilerine ders anlatmak size nasıl bir deneyim kazandırdı?	Tekrar Sayısı	%
Daha kolay ve zevkli	5	%50
Enerjik olmak	2	%20
Daha zor	1	%10
Fark etmiyor	1	%10
Mesleki katkı sağladı	1	%10

Yukarıdaki tabloya bakıldığında branş öğretmeni olarak 5. sınıf öğrencilerine ders anlatmak size nasıl bir deneyim kazandırdı sorusuna çoğunluğunun cevabı daha kolayve daha zevk olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretmenler 5. sınıf öğrencilerine verdikleri derste enerjik olmayı deneyimlendiği bazılarının zorlandığı ve bazıları için ise fark etmediği gözlemlenmiştir.

5. sınıf öğrencilerine ders vermek diğer sınıflardaki öğrencilere verdiklerimiz derslere göre daha kolay ve zevkli geçiyor (Ö1).

Bu sınıftaki öğrencilerle işlediğimiz dersler genelde zevkli geçiyor (Ö2).

7. ve 8. sınıf öğrencilerine verdiğim derslerden daha çok zevkli ve daha kolay ders işleniyor (Ö3).

5. sınıf öğrencilerine ders vermek diğer sınıflara göre daha kolay. Çünkü öğrenciler çok daha istekli. Bu sayede dersler hem zevki hem kolay (Ö4).

Bu yaştaki çocuklarla ders işlemek bir hayli zevkli. Öğrenciler istekli olduğu için ders anlatmakta kolay (Ö5).

5. sınıftaki öğrencilerin yaşları henüz küçük olduğundan enerjileri de bir hayli yüksek. Haliyle enerjimizin yüksek olması gerekiyor (Ö6).

Çocuklar çok enerjik olduğundan dolayı bizim de enerjimiz yüksek oluyor haliyle (Ö7).

5. öğrencilerinin seviyesine inmek kimi zaman zor oluyor (Ö8).

Daha önceden de 5. sınıfların derslerine girdiğimden dolayı herhangi bir şey katmadı (Ö9).

Bu sınıftaki öğrencilere henüz yeni ders verdiğimden mesleki hayatıma katkı ve deneyim kazandırdı (Ö10).

Öğretmenlerden elde edilen veriler aracılığı ile gerçekleştirilmiş olan kodlar ve kategoriler ayrıştırılmış, temalar aşağıda verilmiştir. Mülakatlar ve çözümleri ile 2 tema ortaya çıkmıştır. Bu temalar Evet İnebiliyorum ve Zorlansam da İnebiliyorum başlıkları altında incelenmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Çalışma kapsamında 4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili görüşmeler yapılarak içerik ve betimsel analiz gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda çalışmaya gönüllü olarak katılmak isteyen 10 öğretmen ve 10 öğrenciye yöneltilen sorular çerçevesinde cevaplar alınmıştır. Alınan cevaplar doğrultusunda elde edilen veriler analiz edilmiş ve şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Araştırmanın birinci alt problemi olan öğretmen ve öğrencilerin genel bakış açılarına ilişkin öğrencilere yöneltilmiş olan “5. sınıf öğretim programına branş derslerinin eklenmesinden memnun musunuz? Neden?” sorusuna çoğunlukla alınan cevap “Hayır memnun değilim” şeklinde olmuştur. Bunun nedeni ise genel manada öğrencilerin sınıf öğretmenlerine duyduğu sevgiden kaynaklandığı saptanmıştır. Buna ek olarak öğrenciler bir kısmı ise ders fark etmeksizin sınıf öğretmenlerinin anlamadıkları konularda geriye dönük tekrar yapması da nedenlerden biri olduğu saptanmıştır. Ayrıca bir kısım öğrenci için ise derslerine yeni giren branş öğretmenlerinin daha çok ilgilenmesi ve onları daha çok sevmesinden dolayı 5. sınıf öğretim programında branş derslerinin eklenmesinden memnun olduğu saptanmıştır. Bu bağlamda 5. sınıf öğretim programına branş derslerinin eklenmesinden öğrencilerin çoğu mutlu olmadığı saptanmıştır. Öğretmenlere yöneltilmiş olan “4+4+4 eğitim sisteminde 5. sınıf öğretim programı ile ilgili görüşleriniz nelerdir?” sorusuna çoğunlukla alınan cevap “Uygun” şeklinde olmuştur. Ayrıca 2 öğretmen ise 4+4+4 eğitim sistemini sade bulduğunu dile getirmiştir. Bu bağlamda öğretmenler 4+4+4 eğitim sistemini öğrenciler açısından uygun bulmuştur. Özenç ve arkadaşları (2016) “4+4+4 Eğitim Sisteminin Beşinci Sınıf Öğrencilerine Yansıması: Öğretmen Görüşleri” adlı çalışmasında 4+4+4 eğitim sistemi ile beraber orta okul 5. sınıftaki öğrencilerin yaşamış oldukları sorunların branş öğretmenlerinin görüşleri yönünden ele almıştır. Odabaşı (2014) da “Türk Eğitim Sisteminde Yeni Kanun (4+4+4) Değişikliği Üzerine Düşünceler” adlı yürütmüş olduğu çalışmasında Türk eğitim sisteminin hemen hemen her dönem yaşamış olduğu değişimlerden yola çıkarak 4+4+4 eğitim sisteminin sorunlarını ele almıştır. Bu durum bizim çalışmamızda da açığa çıkmış, öğrencilerin okul ve öğretmenlere uyum sıkıntısı çektikleri görülmüştür. Bizim çalışmamızı destekler niteliktedir.

Doğan ve arkadaşlarının (2014) “4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim Sisteminin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” adlı çalışmada ilkököl başlama yaşının 72 aydan 66 aya indirilmesini sınıf öğretmenleri görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. Yapılan bu çalışmada eğitim sisteminin 4+4+4’e evrilmesinin, bakanlık tarafından gerçekleştirilmiş olan alan değişikliklerine ve yapılmış olan eğitim sisteminin uygulanması esnasında yaşanmış olan problemlerin sınıf öğretmenleri tarafından görüşleri incelenmiştir. Sistemin doğruluğu ve uygulama ve fiziki eksikliklerin sıkıntıları doğurduğu tespitimizi destekleyen bir çalışmadır.

Yapılan farklı bir çalışmada ise Aybek ve Aslan (2015), 4 + 4 + 4 zorunlu ve kesintili eğitim kapsamında ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin sistemle ilgili olarak karşılaştıkları sorunları ve bu sorunların nasıl ele alınacağını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya katılan ortaokul öğretmenlerinin%82,93’ü sisteme karşı olumsuz bir tutuma sahiptir. Öğretmenler genel olarak yeni sistem için altyapı eksikliğinin, pilot uygulama yapıları için uygun fiziksel koşulların ve seçmeli derslerin eksikliğinin olumsuz yönlerine işaret etmişlerdir. Ancak az sayıda öğretmen yeni sistemi takdir etmiştir. Bu öğretmenler, yeni sistemin süresiz doğasını olumlu bir yön olarak görmektedirler.

2014 yılında Erdem ve Kıran tarafından gerçekleştirilmiş olan bir başka çalışmada ise, ilkököl yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda 4 + 4 + 4 eğitim modeline ilişkin öğretmen, öğrenci ve velilerden gelen geribildirimleri incelemiştir. Genel anlamda katılımcıların görüşü ise olumsuz yönde olduğu saptanmıştır. (Erdem ve Kıran, 2014).İlkokul 1. sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşlerini bulmaya çalışan Akbaşlı ve Üredi (2014), çalışmaya katılanların çoğunun, sistemin denenmemiş ve hızlandırılmamış olması nedeniyle sistemi kabul etmediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca okuldaki yaşın düşürülmesinin bir çocuğun hazırlığı ile örtüşmediğini ve okulların fiziksel olarak 5 yaşındaki bir çocuğa uygun olmadığını belirterek sistemi eleştirmişlerdir. Öğretmenler sistemle ilgili işbaşı eğitimi almak istediklerini söylediler. Araştırmaya katılan 1. sınıf öğretmenlerinin çoğu sistemle ilgili olarak “olumlu bir yönü yok” ifadesini kullanmıştır.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan sınıf öğretmenlerinin mi yoksa branş öğretmenlerinin mi derslere girmesine ilişkin Öğrencilere yöneltilmiş olan “5. sınıf öğrencisi olarak hala sınıf öğretmeninizden ders almak ister miydiniz? Neden?” sorusuna çoğunlukla alınan cevap “Evet sınıf öğretmenimden almak isterdim” şeklinde olmuştur. Bu durumun nedeni ise 5. sınıf öğrencilerinin sınıf öğretmenleriyle kurdukları duygusal bağa bağlı olarak, duyduğu özlemden kaynaklandığı saptanmıştır. Buna ek olarak 2 öğrenci ise sınıf

öğretmenlerinin daha iyi ders anlattıklarını düşünmektedir. Bir kısım öğrenci ise branş öğretmenlerini sevdiğini ve onların daha iyi ders anlattıklarını dile getirmiştir. Bu bağlamda 5. Sınıf öğrencileri sınıf öğretmenlerinden ders almak istemektedir. Ayrıca bununla ilişkili olarak öğretmenlere yöneltilmiş olan “5. sınıf öğretim programını uygulama açısından hizmet içi eğitime gereksinim duyuyor musunuz? Neden?” sorusuna çoğunlukla alınan cevap “Hayır İhtiyacım Yok” şeklinde olmuştur. Ayrıca 4 öğretmen ise hizmet içi eğitim gerekli olduğunu savunmuştur. Gerekli olduğunu düşünen 4 öğretmen ise bu duruma neden olarak öğrencilerin seviyesine inebilme konusunda yararlı olacağını düşünmektedir. Buna ek olarak öğretmenler hizmet içi eğitimin teknoloji ve akılla tahta kullanımı için gerekli olduğu görüşündedir.

Yapılmış olan bir diğer çalışmada ise Calp ve Calp (2015), öğretmenlerin 4+4+4 eğitim modelindeki değişiklikler hakkındaki görüşlerini belirlemek istemiştir. Yapılan çalışmada amaç ise 4+4+4 eğitim modelinin eğitime ve öğrencilere katkısını, güçlü ve zayıf yönlerini ve bu bağlamda belirlenen amaçlara hangi ölçüde yanıt verdiğini saptamak olmuştur. Çalışma ışığında yapılan analizlerin sonucunda ise öğretmenlerin %31 yeni eğitim sistemini olumlu bulurken, %30’u eksik olsa da bu kabul edilebilir, %20’si sistem olumsuzluklarla dolu olduğu için kabul edilemez görmüştür. Buna ek olarak %11’i sistem hakkında erken yorum yaptığını ve %8’i kararsız olduğunu belirtmiştir. Ayrıca öğretmenler için okula başlama yaşının ise çok büyük problem olduğunu vurgulamıştır.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan branş öğretmenlerinin ders anlatım şekline ilişkin öğrencilere yöneltilmiş olan “5. sınıf öğrencisi olarak branş öğretmenlerinizin ders anlatımı ve ödevlendirmesini değerlendirebilir misiniz?” sorusuna çoğunlukla alınan cevap “Ödevler eskiden daha kolaydı” şeklinde olmuştur. Öğrencilerin bir kısmı ödevleri 5. sınıftan itibaren daha iyi anladığı dile getirirken, bir kısmının ise ödevlerin 5. sınıfta daha da zorlaştığını savunmuştur. Bu bağlamda 5. sınıf öğrencileri bir önceki sene ödevlerini zorlanmadan kolay bir şekilde yaptıkları saptanmıştır. Öğretmenlere yöneltilmiş olan “Branş öğretmeni olarak 5.sınıf öğrencilerine ders anlatımınızı nasıl değerlendiriyorsunuz? Neden?” sorusuna çoğunlukla alınan cevap “Evet kendimi yeterli buluyorum” şeklinde olmuştur. Buna ek olarak ise 4 öğretmen “zorlansam da onların seviyesine inebiliyorum” cevabını vermiştir. Öğretmenler 5. Sınıf öğrencilerinin seviyelerine çeşitli yollarla inebildiğini dile getirmiştir. Bu yollar ise “Ders anlatımında materyal kullanarak, Oyun ve animasyonla ders anlatarak ve Etkinliklerle ders anlatarak” şeklinde söz edilmiştir. Buna ek olarak öğretmenlerin zorlandığı bazı konular ise öğrencilerin soyut düşünceleri ve çok yavaş olmalarından kaynaklandığı

düşünülmektedir. Bu bağlamda öğretmenler 5. sınıf öğrencilerinin seviyelerine kimi durumda zorlansalar da genel anlamda hepsi inebildiği saptanmıştır. Yapılan bir başka çalışmada ise Külekçi (2013), 4+4+4 eğitim programının birleştirilen sınıflarla öğrenci sayılarının düşmesine paralel olarak olumlu katkısı olduğunu ancak çoğunlukla okula başlama yaşının düşürülmesini, fiziki altyapıların yeterli seviyede olmaması, öğretmenlerin ise iş yüklerinin çoğaltmasına sebep olduğu yönünde sonuçlara ulaşılmıştır. Bir başka çalışmada ise AÇEV (2012) dile gerilmiş olan öneri özelliğindeki bildirilerin henüz okul öncesi eğitimi alamamış olma, okuma, yazma ve basit sayısal işlemlerde zorlanma gibi yeteneklerin öğretimde hazır olamaması, giyinmek-soyunmak, temizlik, tuvalet ve yemek tüketmek gibi öz bakım yeteneklerindeki yetersizliklerin öğrencilerde okula erken başlamaktan kaynaklandığını vurgulamıştır. Damlapınar (2008) yapmış olduğu “İlköğretim 1.Kademe Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” çalışmasında, betimleyici araştırma modelini kullanarak, ilk bölümde yapılandırmacı yaklaşım etkinlikleri, diğer bölümde ise bu etkinliklerin uygulamasını gerçekleştirerek sınıf öğretmenlerinin davranış ve tutumlarını incelemiştir. Çalışmanın neticesinde ise öğretmenlerin yapılandırmacı yaklaşım durumuna karşı tutumlar sergiledikleri saptanmıştır.

Akkan (2013), “4+4+4 Eğitim Modelinin Değişim Yönetimi Bakımından İncelenmesi” başlıklı bir çalışmada Uşak’ta çalışan öğretmenlerin “planlama” ve “hazırlık” aşamalarına ilişkin görüşlerini sunmuştur. 4+4+4 eğitim sistemi, değişim yönetimi ilkeleri açısından değerlendirmeye alınmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenler, değişim yönetimi kapsamında 4 + 4 + 4 eğitim modelinin “planlama” ve “hazırlık” aşamalarının “çok düşük” düzeyde uygulandığını belirtmişlerdir. Erkek öğretmenler 4+ 4 + 4 eğitim modelinin “planlama” ve “hazırlık” düzeyi konusunda kadın öğretmenlere göre daha olumlu görüş bildirirken, öğretmenlerin eğitimin “planlama” ve “hazırlık” düzeyine ilişkin görüşleri model 4 + 4 + 4, deneyim ve yaş açısından farklı olmadığını gösteren çalışması da dikkat çekici niteliktedir.

4.Araştırmanın dördüncü alt problemi olan branş öğretmenlerinin 5. Sınıf öğrencilerinin düzeylerine inebilme durumlarına ilişkin öğrencilere yöneltilmiş olan “Branş öğretmenlerinizin branş derslerini sizin düzeyinizde anlatabildiğini düşünüyor musunuz?” sorusuna çoğunlukla alınan cevap “Evet düşünüyorum” şeklinde olmuştur. Öğrencilerin bir kısmı ise branş öğretmenlerinin onların düzeyinde ders anlatamadığını ve sınıf öğretmenlerinin daha iyi ders anlattığını savunmuştur. Bu bağlamda branş öğretmenlerinin öğrenciler gözünde 5. sınıf düzeyinde ders anlatabildiği saptanmıştır. Öğretmenlere

yöneltilmiş olan “Branş öğretmeni olarak 5.sınıf öğrencilerine ders anlatmak size nasıl bir deneyim kazandırdı?” sorusuna çoğunlukla alınan cevap “Daha kolay ve zevkli” şeklinde olmuştur. Ayrıca öğretmenlerin bazıları için bu durumun fark etmediği, bazıları için daha zor ders işlediği, bazıları için mesleki katkılar sağladığı ve bazılarına ise enerjik olmayı kazandırdığı saptanmıştır. Bu bağlamda öğretmenler için daha kolay ve zevkli bir şekilde ders işlemenin onlara deneyim kazandırdığı saptanmıştır.

Katmer (2013), “Yeni Eğitim Sisteminde (4+4+4) Ortaokul Yönetici Ve Öğretmenlerinin Karşılaştıkları İletişim Sorunları Üzerine Bir Araştırma” başlıklı çalışmada, yeni 4 + 4 + 4 eğitim sisteminde ortaokul yöneticileri ile öğretmenler arasındaki iletişim sorunlarının yönetici ve öğretmenler tarafından nasıl algılandığını belirlemektedir. Çalışma sonucunda, ortaokul yöneticilerinin ve öğretmenlerinin iletişim sorunlarına yönelik algıları ele alınarak değerlendirme yapılmış ve çeşitli yorumlar dile getirilmiştir. Farklı bir çalışmada ise Dirlik (2014), ele aldığı bir çalışmada genel anlamda 1. sınıfa yeni başlayan çocukların okula karşı uyum sorunlarının olduklarını dile getirmektedir. Söz konusu çalışma kapsamında sosyo-duygusal uyum hususunda meydana gelen sorunlar içerisinde; altına yapma, derslerin 40 dakika olmasının öğrenciler açısından uzun olması, ders aralarının kısa olması, yaş aralıklarının büyük olarak bu kişilerin aynı sınıf ortamı içerisinde eğitim almaları, ailelerinden ayrılma korkusu yaşamaları ve bilişsel anlamda hazır olmadıkları gibi sorunları vurgulamaktadır.

Bay ve diğerlerinin (2013), yapmış olduğu “4 + 4 + 4 modelini paydaşlar bağlamında değerlendirilmesi: aktif katılım mı? Pasif direniş mi?” adlı çalışmada ise, 4 + 4 + 4 eğitim sistemine yönelik paydaş tutumlarını araştırmıştır. Genelde mevcut fiziki altyapı sistem için yeterli değildir”, paydaşların görüşleri dikkate alınmaz ve sistem oluşturulurken dikkate alınmalıdır (415 kişi), paydaşların sistem hakkında yeterli bilgiye sahip olmaması, okula başlama yaşının düşürülmesi öğrencileri olumsuz etkileyecek, pilot uygulama yapılmaması, okulların farklı yaş gruplarına göre ilk ve orta dereceli okullara bölünmesi ve öğrencilerin erken yaşta mesleki eğitime gönderilmesi sistemde bahsedilen olumlu koşullar olarak ifade edilmektedir.

5.Araştırmanın beşinci alt problemi olan sınıf öğretmenlerinin mi yoksa branş öğretmenlerinin mi 5. Sınıflar için daha yararlı olduğu sorusuna ilişkin öğrencilere yöneltilmiş olan “5. sınıf öğrencisi olarak ne düşünüyorsunuz? En çok zorlandığınız konular hangileridir?” sorusuna çoğunlukla alınan cevap “Kesirler konusunda zorlanıyorum” şeklinde olmuştur. Buna ek olarak 2 öğrenci İngilizce konuların, 2 öğrenci yüzdeler konusunda, 1

öğrenci kuvvetlerin ölçümü konusunda ve 1 öğrencinin ise cümlede anlam konusunda zorlandığı görülmüştür. Bu bağlamda öğrencilerin çoğunluğu sayısal konularda zorlandığı ve sınıf öğretmenlerinin derslerine girmesinin daha yararlı olduğunun düşünüldüğü görülmüştür. Öğretmenlere yöneltilmiş olan “Sizce 5. sınıf derslerine sınıf öğretmenlerinin mi, yoksa branş öğretmenlerinin mi girmesi daha yararlı olur? Neden?” sorusuna çoğunlukla alınan cevap “Sınıf Öğretmeni” şeklinde olmuştur. Buna ek olarak ise 3 öğretmen “Branş Öğretmeni” cevabını vermiştir. Öğretmenler 5. Sınıf öğrencilerinin derslerine sınıf öğretmenin girmesini Öğrenci seviyesine çok rahat inebildikleri, Sınıf öğretmenlerinin öğrencileri 1., 2., 3. ve 4. sınıftan tanımaları, 5.sınıf öğrencilerinin oyun çocuğu olması ve öğrencilerin branş öğretmenlerini zor kabul etmesi gibi nedenleri savunmuştur. Buna ek olarak 5. sınıf derslerine branş öğretmenlerinin girmesini destekleyen öğretmenler ise her öğretmenin kendi alanında daha iyi olması ve branş öğretmenlerinin öğrencilerdeki eksik konuları daha iyi gidermesi gibi nedenleri savunmuştur. Bu bağlamda branş öğretmenlerinin çoğunluğu 5. sınıf derslerine sınıf öğretmenlerinin girmesini daha yararlı bulduğu saptanmıştır. “Zorunlu Eğitimde 4 + 4 + 4 Uygulamasına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri” adlı çalışmalarında Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013), okul idarecilerinin yeni sistemin uygulamaya geçirilmesi hakkındaki görüşlerini incelemiştir. Bu bağlamda çalışmanın sonucunda yeni eğitim sisteminin uygulanmasını doğru, faydalı ve olumlu bulan idareciler bu duruma ek olarak bazı metodolojik hataların bulunduğunu ve eksikliklerin giderilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Yapılan bu sistemin dönemsel olması gerektiğini fakat bu indirimin ise 5+3+4 şeklinde uygulanmasını ve okula başlama yaşının ise 72 ay olması gerektiğini dile getirmişlerdir. Örs, Erdoğan ve Kipici (2013) yapmış oldukları çalışmada Iğdır ilindeki yöneticilerin yeni eğitim sistemi ile ilgili görüşlerini araştırmıştır. Yapılan bu çalışma, ilkokul birinci sınıfa kaydolma yaşının 66 aya düştüğü, bu da ebeveynlerde kaygıya neden olduğunu belirtmiştir. Bir başka çalışmada ise Demir (2014), Balıkesir ilinde gerçekleştirdiği çalışmasında sosyal bilgiler öğretmenleri 5. sınıf öğrencilerinin ortaokul kapsamına alınmasına yönelik olumlu görüşlere sahip olmasının yanı sıra 5. sınıf öğrencilerinin davranışsal anlamda sınıf seviyelerine ayak uydurması açısından 1 yıl daha sınıf öğretmenlerinden eğitim almaları gerektiğini ifade etmektedir. Cerit ve diğerlerinin (2014) yapmış oldukları bir çalışmada ise 2012-2013 öğretim yılında uygulamaya konulan 4-4-4 eğitim sistemine ilişkin öğretmen ve yöneticilerinin algılarını ve sinanacak düşüncelerini ve bu sorunlara çözüm önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Toplanan veriler ışığında ise öğrencilerin okula başlama yaşının küçük olduğu, 5. sınıf

derslerine sınıf öğretmenlerinin girmesi gerektiği saptanmıştır. Yapılan bu çalışmada araştırmamızı destekler nitelikte sonuçları barındırmaktadır.

“4+4+4 Eğitim Sisteminin Okul Paydaşlarına Olumlu ve Olumsuz Etkilerinin Yönetici Görüşlerine Göre incelenmesi” adlı araştırmasında ise Doğan ve diğerleri (2014), olumlu ve olumsuz olanları tespit etmek istemişlerdir. Araştırmada sistemle ilgili olumlu ve olumsuz durumlar öğrenciler, öğretmenler, veliler ve yöneticiler için ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Sistemin bazı özellikleri tüm paydaşlar tarafından olumlu ya da olumsuz olarak görülmektedir. Genel anlamda ise okul yöneticileri, öğretmen ve veliler görüşleri olumsuz yönde olduğu görülmüştür.

5.2. Öneriler

Uygulayıcılar İçin Öneriler

- Öğretmenlerin 5. Sınıf öğrencilerin yaş seviyesine inmeleriyle ilgili eğitim ve seminer çalışmaları yapılmalıdır.
- Öğrencilerin seviyelerine inilmesinde tiyatro, müzik, oyun gibi alanlardan yardım alınabileceği için öğretmenlere, bu konuda seminer çalışmaları ve eğitimleri için destekte bulunarak yönlendirmeler yapılabilir.
- Öğretmenlere, (teknoloji çağı çocukları olan) öğrencilerin dillerinden anlamak ve sınıflardaki teknolojik donanımları kullanabilmeleri için eğitim ve seminer verilmelidir. Ancak tüm bu seminerler teorik değil, pratikte uygulayıcı olarak verilmelidir.
- Öğrencilerin yeni okula uyumlarını kolaylaştırmak için okulun ilk haftalarında ilkokul öğretmenleri, rehber öğretmen, yeni sınıf öğretmenleriyle koordineli çalışmalar yapılabilir.
- Öğrencilerde zorlanılanın çoğunluğu sayısal alanda olduğu gözlemlendiği için ilkokullarda ki program ile ortaokul programındaki sayısal kazanımların ilişkileri ve devamlılığı incelenip gerekli çalışma yapılabilir.
- Öğretmenlerin yarısı öğrencilerin sayılarla ilgili zorluk yaşadığını söylemektedir. Bu eksikliği gidermek için ilkokul öğrencilerine matematik öğreten sınıf öğretmenlerine sayı kavramının daha kalıcı ve doğru aktarmak için gerekli araştırmalar yapılabilir.

- Öğretmenlerden alınan cevaplara göre; Seçmeli derslerin seçim aşamasında öğrencilerin görüşlerinin ciddiye alınmadığı, derslerin ağırlıklı olarak mevcut öğretim kadrosu, velilerin veya okul yönetiminin istekleri doğrultusunda seçildiği görülmüştür. Seçmeli dersleri seçerken öğrencilerin yetenekleri ve istekleri dikkate alınmalı, ders seçiminde öğrenci görüşleri dikkate alınmalıdır. Böylelikle öğrenciler ilgi duydukları ve ihtiyaç duydukları derslerde kendilerini daha da geliştirecek fırsatlar bulabilirler.
- Seçmeli dersler ile ilgili olarak veliler ve öğrenciler bilgilendirilmelidir.
- Eğitim bakanlığı ve üniversiteler, öğretmenlere geliştirilmiş müfredat sağlamak için birlikte çalışmalıdır. Bu eğitimler ile yeni müfredata uygun öğretim yöntem ve teknikleri, ölçme ve değerlendirmeye yönelik araştırmalar yapılarak öğretmenlerin yetkinlikleri artırılabilir.
- 12 yıllık zorunlu eğitim modeline ilişkin kamuoyu ve eğitimcilerin endişelerini azaltmak için araştırma yapılabilir.
- Her bir kişi için zorunlu örgün eğitimi tamamlamak için gerekli adımlar atılmalıdır.
- Uygulanan eğitim modelinde öğretmenlerin etkililiğini artırmak için öğretmen öğretmenlerine önem verilmelidir.
- Branş öğretmenlerine programın uygulama boyutuyla ilgili daha detaylı hizmet içi eğitim kursu verilebilir.

5.3. Araştırmacılara Öneriler

- Araştırma, Antalya ili ile sınırlıdır. Farklı il ve ilçelerde de uygulanarak sonuçlar karşılaştırılabilir.
- Araştırma Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Resmi İlk Okullar ile sınırlıdır. Aynı çalışma diğer resmi ve özel kurumlarda görev yapan yöneticilere de uygulanıp sonuçlar karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, Y. (2013). *Okul yöneticilerinin görüşlerine göre 2012 yılında ilköğretim ve eğitim kanununda yapılan düzenlemenin (4+4+4) ilkokullarda uygulanışı üzerine bir değerlendirme*. (Yüksek lisans tezi).
- Akbaşı, S. ve Üredi, L. (2014). “Eğitim sistemindeki 4+4+4 yapılanmasına ilişkin öğretmen görüşleri”. *JTEE: Öğretmen Eğitimi ve Eğitimcileri Dergisi*, 3(1), 109-136.
- Akkan, E. (2013). *4+4+4 eğitim modelinin değişim yönetimi bakımından incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi).
- Akpınar, B., Dönder, A., Yıldırım, B. & Karahan, O. (2012). Eğitimde 4+4+4 sisteminin (modelinin) karşıt program bağlamında değerlendirilmesi. *Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. (36), 25-39.
- Aksu, A., Baysal, A., & Okulu, R. Ü. P. M. Y. (2005). İlköğretim okulu müdürlerinde tükenmişlik. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 41(41), 7-24.
- Aldırmaz, G. (2009). *Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı temelli yeni ilköğretim programına ilişkin veli görüşlerinin değerlendirilmesi*.
- Anayasa Mahkemesi Kararı. (2013). Resmî Gazete, Tarih: 18 Nisan 2013, Sayı: 28622.
- Aras, S. ve Sözen, S. (2012). “Türkiye, Finlandiya ve Güney Kore’de öğretmen yetiştirme programlarının incelenmesi”, *X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*, Niğde, Niğde Üniversitesi.
- Aybek, B. ve Aslan, S. (2015). “Ortaokul öğretmenlerinin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemine yönelik yaşadıkları sorunlar (Elazığ ili örneği)”. *İlköğretim Online Dergisi*, 14 (2), 770-786.
- Başaran, B. P. (2016). 4+ 4+ 4 eğitim sisteminde yöneticilerin ve öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara*.
- Başaran, B. P. (2016). *4+4+4 Eğitim sisteminde yöneticilerin ve öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar*. (Yüksek lisans tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi EğitimBilimleri Enstitüsü.
- Başaran, İ. E. (2000). *Eğitim yönetimi: Nitelikli okul*. Ankara: Umut Yayım ve Dağıtım.
- Beycioğlu, K., Aslan, M. (2010). Okul gelişiminde temel dinamik olarak değişim ve yenileşme: Okul yöneticileri ve öğretmenlerin rolleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 153-173.

- Calp, Ş. ve Calp, M. (2015). “Branş ve sınıf öğretmenlerinin bakış açısıyla 4+4+4 eğitim sistemi”. *Electronic Turkish Studies*, 10(11), 383-406.
- Cerit, Y., Akgün, A., Yıldız, K. & Soysal, M. R. (2014). “Yeni eğitim sisteminin (4+4+4) uygulanmasında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri (Bolu il örneği). *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(Özel Sayı 1), 59- 82.
- Damlapınar, G. (2008). *İlköğretim 1. kademe öğretmenlerinin yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına ilişkin görüşlerinin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi).
- Demir, M. (2014). *Yeni eğitim sisteminde (4+4+4) 5.sınıf Sosyal Bilgiler Dersi ile ilgili Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşleri* (Balıkesir örneği), (Yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Demir, S. B., Doğan, S. & Pınar M. A. (2013). 4+4+4 yeni eğitim sistemi’nin yansımaları: beşinci sınıflardaki eğitim-öğretim sürecinin branş öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*. (8/9), 1081-1098.
- Demir, S. (2009). *İlköğretim okullarında 1–5. sınıflarda yapılandırmacılık yaklaşımına göre oluşturulan eğitim programlarının uygulanmasında öğretmen ve yöneticilerin karşılaştığı sorunlar* (Gaziantep ili örneği). (Yüksek lisans tezi).
- Dirlik, C. (2014). *4 4+4+4 eğitim sisteminde 60-66 aylık öğrencilerin okula hazır bulunuşlukta sosyal uyum düzeylerinin incelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Doğan, S., Uğurlu, C. T., & Demir, A. (2014). 4+ 4+ 4 eğitim sisteminin okul paydaşlarına olumlu ve olumsuz etkilerinin yönetici görüşlerine göre incelenmesi analysis of the “4+ 4+ 4” education system’s positive and negative effects on the school partners. *Gaziantep University Journal Of Social Sciences*, 13(1), 115-138.
- Düşmez, İ., & Bulut, H. (2015). Eğitim yöneticileri bakış açısıyla 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sistemi: Giresun örneği. *Iğdir University Journal Of Social Sciences*, (7).
- Eğitim-Bir-Sen, (2013). *Birinci yılını dolduran 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin en kapsamlı izleme ve değerlendirme çalışması*.
- Epçaçan, C. (2014). “İlkokul ve ortaokul öğretmen ve yöneticilerinin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri (Siirt ili örneği)”. *Ekev Akademi Dergisi*, 58, 505-522.
- Epçaçan, C. (2014). *İlkokul ve ortaokul öğretmen ve yöneticilerinin 4+ 4+ 4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri*.

- Erdem, A. R. Ve Kıran, H. (2014). “İlkokul yöneticilerinin görüşlerine göre 4+4+4 eğitim modeline yönelik öğretmen, öğrenci ve velilerin geri bildirimleri”. *Opus-Türkiye Sosyal Politika ve Çalışma Hayatı Araştırmaları Dergisi*, 4 (6),7-21.
- Erg /Eğitim Reformu Girişimi, (2012). *4+4+4 düzenlemesi ile neler değişti? yeni sisteme geçişte neler değişti?*
- Erg Eğitim Reformu Girişimi. (2012). *4+4+4 düzenlemesi ile neler değişti? Yeni sisteme geçişte neler izlenmeli?*, Eylül 2012 Bilgi ve Politika Notları.
- Erg Eğitim Reformu Girişimi. (2012). *İlköğretim ve Eğitim Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine İlişkin İnsan Hakları İlkeleri Ve Bilimsel Bulgular Işığında Bir Değerlendirme*.
- ERG, (2017). *Eğitim İzleme Raporu 2016-2017*.
- Gedikoğlu, T (2005). Avrupa Birliği sürecinde Türk Eğitim Sistemi: Sorunlar ve çözüm önerileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1).
- Gültekin, M. (1998). Türkiye ve Avrupa Birliği’ne üye bazı ülkelerde zorunlu eğitim. *Anadolu Üniversitesi Yayınları*, (1016).
- Gür, B. S., Çelik, Z. ve Coşkun, İ. (2013). “Türkiye’de ortaöğretimin geleceği: Hiyerarşi mi eşitlik mi?”, *Seta Analiz*, (69), 1-26.
- Gürol, M. (2004). *Öğretimde planlama-uygulama-değerlendirme*. Elâzığ: Üniversite Kitapevi.
- Güven, İ. (2012). “Eğitimde 4+4+4 ve Fatih Projesi Yasa Tasarısı = Reform Mu?”, *Elementary Education Online*, 1(3), 556-577.
- Karadeniz, C. B. (2012). “Öğretmenlerin 4+4+4 zorunlu eğitim sistemine ilişkin görüşleri”, *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 10(40), 34-53.
- Katmer, B. (2013). *Yeni eğitim sisteminde (4+4+4) ortaokul yönetici ve öğretmenlerinin karşılaştıkları iletişim sorunları üzerine bir araştırma*.(Yüksek lisans tezi).
- Kaya, A. (2011). Kesintisiz eğitimin okul yönetimi, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki sosyopsikolojik etkilerine ilişkin bir değerlendirme. *Eğitim- Öğretim ve Bilim Araştırma Dergisi*, 21, 11-18.
- Kılıç, D. (2014). Sınıf öğretmenlerinin 4+ 4+ 4 eğitim sistemi hakkındaki tutumlarının incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(3), 11-21.
- Kilimci, S. (2006). *Almanya, Fransa, İngiltere ve Türkiye’de sınıf öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması*, (Doktora tezi), Adana, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.

- Korkmaz, İ., & Serin, M. K. (2014). Branş Değiştiren Sınıf Öğretmenlerinin Yeni Durumlarına İlişkin Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 497-514.
- Külekçi, E. (2013). 4+4+4 Eğitim sistemi kapsamında birleştirilmiş sınıf uygulaması ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, (2), 369 – 377.
- MEB, (2012). *12 yıl zorunlu eğitim sorular ve cevaplar kılavuzu*.
- Memişoğlu, S. & İsmetoğlu, M. (2013). Zorunlu eğitimde 4+4+4 uygulamasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, (2), 14 – 25.
- Murat, M. (2003). Üniversite öğretim elemanlarında tükenmişlik, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2 (19), 25-34
- Odabaşı, B. (2014). *Eğitimde program geliştirme*, Konya, Çizgi Kitabevi.
- ODTÜ Eğitim Fakültesi. (2012). “5.1.1961 Tarih ve 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Hakkında ODTÜ Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Görüşü”.
- Örs, Ç., Erdoğan, H. ve Kipici, K. (2013). “Eğitim Yöneticileri Bakış Açısıyla 12 Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemi: Iğdır Örneği”, *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (4), 131-154.
- Özenç, E. G., Özcan, Z. E., Güçlü, F., & Güney, E. K. (2016). 4+ 4+ 4 eğitim sisteminin beşinci sınıf öğrencilerine yansımaları: Öğretmen görüşleri. *Elementary Education Online*, 15(2).
- Paşam, S, (2013) *Aibü Eğitim Fakültesi Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi Journal Of Research In Education And Teaching*, 2(2), Issn: 2146-9199.
- Pekdoğan, S., & Karamustafaoğlu, S. (2015). 4+ 4+ 4 düzenlemesinin okul öncesi eğitim üzerindeki etkilerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 219-234.
- S. (2013). “4+4+4 Modelinin paydaşlar bağlamında değerlendirilmesi: Aktif katılım mı? Pasif direniş mi?”, *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(5), 34-55.
- Tandoğdu, N. (2007). *Ortaöğretim okullarındaki öğretmenlerin okul yönetimine ilişkin değişimi yönetme yeterlilik algılarının incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı.

- Tok, F. (2013). *12 yıllık zorunlu eğitim uygulamasına ilişkin öğretmen, yönetici ve veli görüşlerinin incelenmesi: Gaziantep il örneği*. (Yüksek lisans tezi). Gaziantep: Zirve Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tunç, B. (2004). “İngiltere’de Lisansüstü Öğretim”, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (15), 42-53.
- Ünal, D. (2013). “Sınıf Öğretmenlerinin 4+4+4 Uygulamasına Yönelik Görüşleri”. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 324-337.
- Yaşar, M. D., & Sözbilir, M. (2014). 2007 Türkiye ve 2008 Almanya Nordrhein Westfalen Eyaleti Gymnasium kimya dersi öğretim programlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *Journal of Graduate School of Social Sciences*, 18(3).

EKLER

Ek 1 Görüşme Soruları

Öğrenciler İçin Görüşme Soruları:

1. 5.sınıf öğretim programına branş derslerinin eklenmesinden memnun musunuz? Neden?
2. 5.sınıf öğrencisi olarak hala sınıf öğretmeninizden ders almak ister miydiniz? Neden?
3. Branş öğretmenlerinizin branş derslerini sizin düzeyinizde anlatabildiğini düşünüyor musunuz?
4. 5.sınıf öğrencisi olarak ödev yapma alışkanlıklarınızdaki değişimi değerlendirebilir misiniz?
5. 5.sınıf öğrencisi olarak en çok zorlandığınız konular hangileridir?

Öğretmenler İçin Görüşme Soruları:

1. 4+4+4 eğitim sisteminde 5. sınıf öğretim programı ile ilgili görüşleriniz nelerdir?
2. 5. sınıf öğretim programını uygulama açısından hizmet içi eğitime gereksinim duyuyor musunuz? Neden?
3. Branş öğretmeni olarak 5.sınıf öğrencilerine ders anlatmak size nasıl bir deneyim kazandırdı?
4. Branş öğretmeni olarak 5.sınıf öğrencilerinin düzeyine inebildiğinizi düşünüyor musunuz? Neden?
5. Sizce 5.sınıf derslerine sınıf öğretmenlerinin mi, yoksa branş öğretmenlerinin mi girmesi daha yararlı olur? Neden?

Ö Z G E Ç M İ Ş

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Bekir Aydın ULUER

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi, İlköğretim
Matematik Öğretmenliği

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

İş Deneyimi

Çalıştığı Kurumlar : Siirt Şehit Öğretmen Mehmet Kapusuz İlköğretim Okulu
Manisa Sarıgöl Atatürk İlköğretim Okulu
Antalya Fatmagül Özpınar İlköğretim Okulu
Antalya Mecdude Başakıncı Ortaokulu

Tarih

: 18.02.2023

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kağıt ve elektronik kopyalarının Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- ☐ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim sadece Akdeniz Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

18.02.2023

Bekir Aydın ULUER

İNTİHAL RAPORU

ORJİNALLİK RAPORU

% 17	% 17	% 4	% 10
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	acikbilim.yok.gov.tr İnternet Kaynağı	% 7
2	cevrimici-egitim.com İnternet Kaynağı	% 2
3	acikarsiv.aydin.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
4	9lib.net İnternet Kaynağı	% 1
5	wikileaks.org İnternet Kaynağı	% 1
6	dspace.adiyaman.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	% 1
7	Submitted to Istanbul Aydin University Öğrenci Ödevi	% 1
8	www.iyitercih.net İnternet Kaynağı	<% 1

www.okumaliyiz.com